

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

ZAŁĄCZNIK NR 1

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GOLUB-DOBRZYŃ 2013R.

SPIS TREŚCI

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	5
PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
ZESPÓŁ AUTORSKI	6
CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA	7
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU	9
1.1 Ogólna charakterystyka gminy	9
1.2 Struktura użytkowania i przeznaczenie terenów.....	12
1.3 Charakterystyka poszczególnych miejscowości i sołectw w gminie.	14
1.1.1 Sołectwo Białkowo	15
1.1.2 Sołectwo Cieszyny	16
1.1.3 Sołectwo Gajewo	16
1.1.4 Sołectwo Galczewko	16
1.1.5 Sołectwo Karczewo.....	17
1.1.6 Sołectwo Kujawa.....	17
1.1.7 Sołectwo Lisewo	17
1.1.8 Sołectwo Macikowo	17
1.1.9 Sołectwo Nowa Wieś	18
1.1.10 Sołectwo Nowogród	18
1.1.11 Sołectwo Olszówka	18
1.1.12 Sołectwo Ostrowite	19
1.1.13 Sołectwo Paliwodzizna	19
1.1.14 Sołectwo Pląchoty.....	19
1.1.15 Sołectwo Podzamek Golubski.....	19
1.1.16 Sołectwo Pusta Dąbrówka	20
1.1.17 Sołectwo Skępsk.....	20
1.1.18 Sołectwo Sokoligóra	20
1.1.19 Sołectwo Sokółowo	20
1.1.20 Sołectwo Węgiersk	21
1.1.21 Sołectwo Wrocki	21
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	22
2.1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	22
2.2 Decyzje o warunkach zabudowy	25
2.3 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	26
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	27
3.1 Położenie fizyczno-geograficzne	27
3.2 Rzeźba terenu	29
3.3 Budowa geologiczna	31
3.4 Hydrografia	33
3.4.1 Wody powierzchniowe	33
3.4.2 Wody podziemne	37
3.5 Złoża i tereny górnicze	39
3.6 Klimat	44
3.7 Gleby	45
3.8 Fauna i flora	47
3.9 Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	54
3.9.1 Rolnictwo	54
3.9.2 Leśnictwo	61
3.10 Uwarunkowania rozwoju turystyki	68

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	69
4.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych.....	71
4.2 Zespoły pałacowo – parkowe	72
4.3 Obiekty techniki i kultury materialnej	73
4.4 Obiekty sakralne.....	79
4.5 Wsie o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych	80
4.6 Nieruchome zabytki archeologiczne.....	81
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	98
5.1 Potencjał demograficzny	98
5.2 Rynek pracy	104
5.3 Gospodarka mieszkaniowa	106
5.4 Infrastruktura społeczna	108
5.4.1 Oświata.....	108
5.4.2 Ochrona zdrowia.....	110
5.4.3 Opieka społeczna	110
5.4.4 Stan bezpieczeństwa	110
5.4.5 Kultura.....	110
5.5 Działalność gospodarcza.....	113
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	117
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	118
7.1 Mocne strony.....	119
7.2 Słabe strony	119
7.3 Szanse	120
7.4 Zagrożenia	120
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	121
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	122
9.1 Obszary i obiekty chronione prawem	122
9.1.1 Rezerwat Przyrody „Rzeka Drwęca”	122
9.1.2 Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy	123
9.1.3 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001	124
9.1.4 Pomniki przyrody	128
9.1.5 Użytki ekologiczne	134
9.2 Zielone Płuca Polski	143
9.3 Gleby pochodzenia organicznego	145
9.4 Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych.....	145
9.5 Strefa ochronna wód powierzchniowych	145
9.6 Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych	145
9.7 Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych.....	146
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	147
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	148
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	151
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	152
13.1. Komunikacja i transport.....	152
13.1.1 Komunikacja drogowa.....	152
13.1.2 Komunikacja kolejowa	156

13.1.3 Transport publiczny.....	157
13.1.4 Urządzenia komunikacyjne	157
13.2. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków i ich oczyszczanie.....	158
13.2.1 Zaopatrzenie w wodę.....	158
13.2.2 Odprowadzanie ścieków	158
13.3. Energetyka	159
13.4. Gazownictwo	160
13.5. Ciepłownictwo	161
13.6. Telekomunikacja	162
13.7. Gospodarka odpadami	163
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	165
14.1. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla krajowego i wojewódzkiego	165
14.1.1 Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju.....	165
14.1.2 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003)	165
14.1.3 Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego	172
14.1.4 Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Kujawsko-Pomorskim.....	174
14.1.5 Odpady komunalne na terenie województwa kujawsko – pomorskiego: Koncepcja Gospodarowania.	174
14.1.6 Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko- pomorskiego 2010.....	175
14.1.7 Krajowy Program Zwiększania Lesistości	175
14.2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla powiatowego i lokalnego	176
14.2.1 Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Golubsko – Dobrzyńskiego na lata 2004 – 2006 oraz 2007 - 2013	176
14.2.2 Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Golub - Dobrzyń na lata 2007 – 2013	177
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.....	180
SPIS TABEL	181
SPIS WYKRESÓW	182
SPIS RYSUNKÓW	182
SPIS FOTOGRAFII	183

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

Pierwsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń przyjęło uchwałą Nr XIX/114/2000 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Golub-Dobrzyń”.

W zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej gminy zaistniała potrzeba aktualizacji treści zawartych w studium oraz wyznaczenia nowych kierunków rozwoju gminy. W tym celu Rada Gminy Golub-Dobrzyń przyjęła uchwałę Nr VII/26/2011 z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

Przy sporządzeniu studium wykorzystano niektóre informacje dotychczas obowiązującego dokumentu, jednakże zdecydowana większość danych zostały zaktualizowana oraz wprowadzono nowe informacje wynikające z zmieniających się uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych. Wprowadzono nowe dane, jednocześnie wykorzystując informacje i statystyki z lat ubiegłych. Dostosowano również zapisy studium do obowiązujących przepisów prawa. Zabieg ten pozwolił na trafne dokonanie oceny zmian badanych zjawisk we wskazanych przedziałach czasowych.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń zostało opracowane na podstawie:

- art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.);
- art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.);
- uchwała nr VII/26/2011 z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Uchwała Nr VII/26/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Golub-Dobrzyń.

opracowane przez:

„METROPOLIA – SATINI s.c.”,

ul. Waryńskiego 32-36, 86-300 Grudziądz

tel./ fax +48 56 46 130 44,

www.metropolia.info.pl, e-mail: metropolia@satini.com.pl

Zespół w składzie:

- główny projektant mgr Rafał Łucki wpis nr G-271/2010 na listę Północnej Okręgowej Izby Urbanistów
- asystenci głównego projektanta:
 - mgr Łukasz Piskurewicz
 - mgr inż. Paweł Góra
- specjaliści ds. spraw ochrony środowiska:
 - mgr inż. Joanna Klimek
 - mgr Hanna Ollik
- współpraca:
 - mgr inż. Agnieszka Maliszewska
 - mgr inż. Anna Tydryszewska
 - Agata Karpińska

CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

Głównym celem opracowania Studium jest aktualizacja uwarunkowań i wyznaczenie aktualnych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń. Pierwsze „Studium” uchwalono w 2000 roku. Od tego czasu zmieniła się zarówno sytuacja społeczna i gospodarcza gminy, jak i struktura przestrzenna tej jednostki administracyjnej. Aktualizacja i określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego polega na ustaleniu lokalnych zasad organizacji struktury przestrzennej gminy przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej oraz uwzględnieniu podstawowych elementów sieci osadniczej.

Ustalenia Studium winny być rozumiane jako świadome działanie władz gminy Golub-Dobrzyń, zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych gminy w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków jego rozwoju. Generalną zasadą kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy winny być reguły określające rozwój zrównoważony. Pojęcie to określa rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje z uwarunkowaniami przyrodniczymi ograniczając jednocześnie degradację przyrody, nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Zakres przestrzenny Studium obejmuje cały obszar gminy Golub-Dobrzyń w jej granicach administracyjnych.

Pierwszym etapem opracowania była inwentaryzacja oraz aktualizacja uwarunkowań w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego gminy, sytuacji społeczno – demograficznej oraz infrastruktury technicznej.

Następnym etapem było uwzględnienie ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwalonego uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. oraz rozpatrzenie wniosków do Studium.

Ostatnim etapem było wyznaczenie aktualnych kierunków rozwoju przestrzennego gminy Golub – Dobrzyń.

Na Studium składa się:

- tekst studium, stanowiący załącznik do uchwały:
 - Załącznik Nr 1 – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
 - Załącznik Nr 2 – kierunki zagospodarowania przestrzennego

- rysunek studium w skali 1:10 000:
 - Załącznik nr 1A – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
 - Załącznik nr 2A – kierunki zagospodarowania przestrzennego;
- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium, stanowiące załącznik nr 3 do uchwały;
- rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium, stanowiące załącznik Nr 4 do uchwały.

Uchwaleniu nie podlegają:

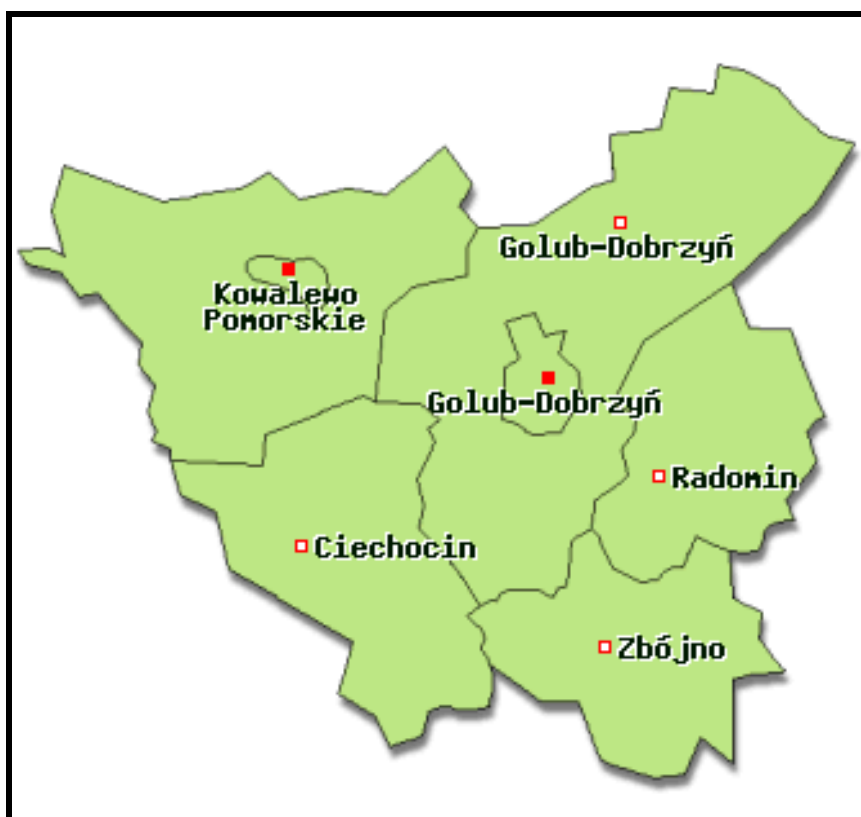
- opracowanie ekofizjograficzne;
- prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium;
- część formalno-prawna, dokumentująca tryb sporządzania i uchwalenia Studium, określona w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

1.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina wiejska Golub-Dobrzyń położona jest we wschodniej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego i stanowi jedną z sześciu gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. W skład gminy wchodzi 21 sołectw. Obszar gminy położony jest wokół miasta Golub-Dobrzyń, która stanowi lokalne centrum administracyjno – gospodarcze. Gmina Golub Dobrzyń graniczy z: gminą Radomin (powiat golubsko – dobrzyński), gminą Ciechocin (powiat golubsko-dobrzyński), gminą Zbójno (powiat golubsko – dobrzyński), gminą Kowalewo Pomorskie (powiat golubsko-dobrzyński), gminą Dębowa Łąka (powiat wąbrzeski), gminą Bobrowo (powiat brodnicki), gminą Wapielsk (powiat rypiński).

Rysunek 1. Mapa powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego

Źródło: www.gminypolskie.pl

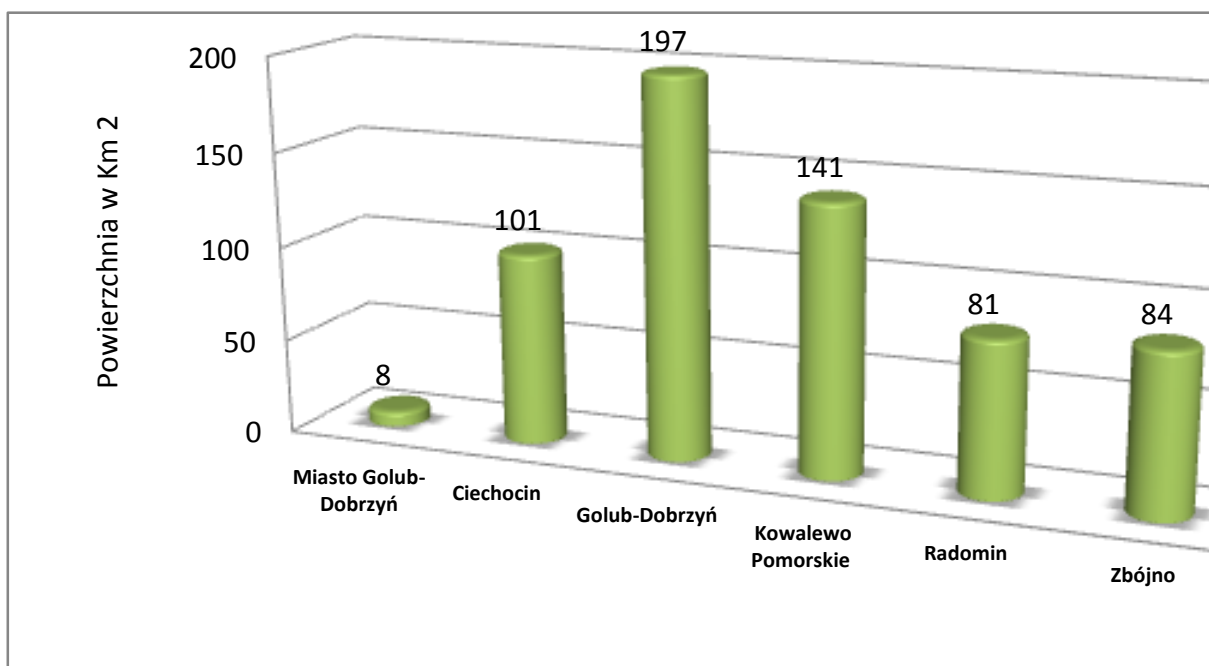
**Rysunek 2. Położenie gminy Golub – Dobrzyń na tle województwa Kujawsko –
Pomorskiego.**

Źródło: <http://www.bratalbert.cp.win.pl>

Gmina Golub-Dobrzyń jest największą gminą powiatu golubsko-dobrzyńskiego i zajmuje powierzchnię 197 km².

Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczba ludności gminy w 2010 roku wynosiła 8 373 osób, natomiast gęstość zaludnienia – 42 os/km². Gmina Golub Dobrzyń zajmuje trzecie miejsce (po gminie miejskiej Golub-Dobrzyń oraz gminie Kowalewo Pomorskie) w powiecie pod względem liczby ludności.

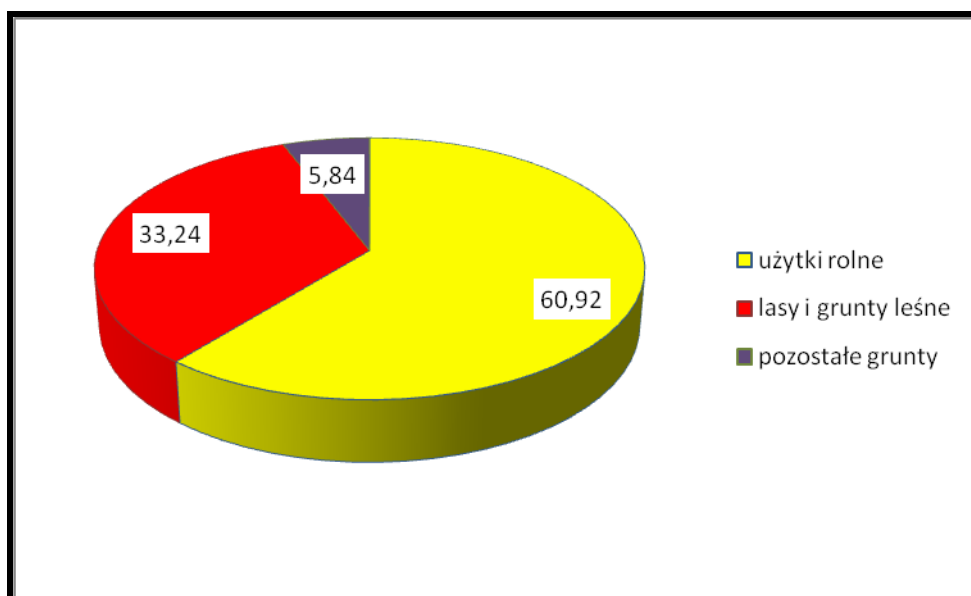
W strukturze użytkowania gruntów największą grupę stanowią użytki rolne – 60,92%, najmniej zaś jest pozostałych gruntów, takich jak grunty zabudowane, grunty pod wodami, użytki ekologiczne, nieużytki czy tereny różne – jedynie 5,84 %.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha
użytki rolne	12 050
las i grunty leśne	6 574
pozostałe grunty	1 155
RAZEM	19 779

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

Źródło: Opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu

1.2 Struktura użytkowania i przeznaczenie terenów

Według danych ze Starostwa Powiatowego gmina Golub-Dobrzyń według powierzchni ewidencyjnej, zajmuje obszar 19 700 ha. Powierzchnia geodezyjna gminy wynosi 19 779 ha. Szczegółowe zestawienie dotyczące powierzchni użytkowania gruntów według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Powierzchnia ewidencyjna i geodezyjna gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Powierzchnia geodezyjna w ha
Użytki rolne, w tym:	12 001	12 050
- grunty orne	10 559	10 602
- sady	142	143
- łąki i pastwiska	991	995
- grunty rolne zabudowane	252	253
- grunty pod rowami	57	57
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w tym:	6 548	6 574
- lasy	6 534	6 560
- grunty zadrzewione i zakrzewione	14	14
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	541	543
- tereny mieszkaniowe	42	42
- tereny przemysłowe	3	3
- inne tereny zabudowane	8	8

- zurbanizowane tereny niezabudowane	19	19
- tereny rekreacji i wypoczynku	18	18
- drogi	385	387
- tereny kolejowe	64	64
- użytki kopalne	2	2
Grunty pod wodami, w tym:	245	246
- wody powierzchniowe płynące	208	209
- wody powierzchniowe stojące	37	37
Użytki ekologiczne	104	104
Nieużytki	260	261
Tereny różne	1	1
Razem	19 700	19 779

Źródło: Opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu.

Stan na 2011 r.

Udział procentowy poszczególnych rodzajów gruntów według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej przedstawia się następująco:

- użytki rolne według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 60,92%;
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią 33,24%;
- grunty pod wodami według powierzchni stanowią 1,24%;
- grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 2,75%;
- nieużytki według stanowią 1,32%;
- użytki ekologiczne stanowią 0,53%;
- najmniejszą grupę stanowią tereny różne, których wskaźnik procentowy według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej wynosi 0,01%.

W strukturze użytków rolnych najwięcej jest gruntów ornych – 87,98%, najmniej zaś sadów – jedynie 0,47%. Lasy stanowią większość gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych – 99,79%. W grupie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych najwięcej jest dróg – 71,16%, najmniej zaś użytków kopalnych – tylko 0,37%. W skali całej gminy, grunty orne są najliczniejszą grupą, zarówno według powierzchni geodezyjnej jak i ewidencyjnej, stanowią 53,60%.

1.3 Charakterystyka poszczególnych miejscowości i sołectw w gminie.

Gmina wiejska Golub – Dobrzyń położona jest we wschodniej części wojewódzka Kujawsko-Pomorskiego i stanowi jedno z sześciu gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. W skład gminy wchodzi 21 sołectw, na które składa się 60 miejscowości.

Rysunek 3. Sołectwa Gminy Golub-Dobrzyń.

Źródło: Materiały własne gminy
(Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy)

Tabela 3. Liczba ludności w sołectwach Gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców na 22.08.2011
1	Kujawa	160
2	Paliwodzizna	443
3	Pusta Dąbrówka	238
4	Ostrowite	845
5	Lisewo	651
6	Sokołowo	485
7	Wrocki	745
8	Nowa Wieś	238
9	Sokoligóra	482
10	Nowogród	442
11	Białkowo	511
12	Węgiersk	486
13	Skępsk	360
14	Macikowo	328
15	Podzamek Golubski	281
16	Cieszyny	401
17	Galczewko	407
18	Gajewo	261
19	Olszówka	443
20	Karczewo	217
21	Pląchoty	157
RAZEM		8581

Źródło: Materiały własne gminy.

1.1.1 Sołectwo Białkowo

Sołectwo, położone w południowo - wschodniej części gminy rozciągającej się na ziemi dobrzyńskiej, około 5 km na południe od Golubia-Dobrzynia, przy drodze nr 534 Golub-Dobrzyń – Rypin. Sołectwo obejmuje wsi Białkowo i Sadykierz. Zajmuje powierzchnią 792,23 ha. Sołectwo

zamieszkałe przez 511 osoby. Wieś sołecką Białkowo zamieszkują 368 osoby. Rozciąga się ona od granic miasta Golubia-Dobrzynia w kierunku wschodnim. Teren w większości rolniczy, wykorzystywany pod uprawy. Miejscowość Sadykierz położona jest w południowo-zachodniej części sołectwa Białkowo, tuż przy drodze 534 Golub-Dobrzyń - Rypin, w obrębie doliny rzeki Drwęcy i IX terasy nadzalewowej tej rzeki, na wysokości ok. 100-108,5 m n.p.m., w strefie sandrowej.

1.1.2 Sołectwo Cieszyny

Sołectwo obejmuje tylko wieś Cieszyny. Zajmuje powierzchnie 593,58 ha (5% powierzchni gminy). Obecnie sołectwo zamieszkują 401 osoby. Wieś sołecka leżąca na północno - wschodnim skraju gminy, w odległości około 14 km od Golubia-Dobrzynia, wzdłuż lokalnej drogi Wrocki-Pusta Dąbrówka. Wieś położona jest w odległości około 2 km od pradoliny rzeki Drwęcy, w okolicy lesistej. Lasami tymi administruje Leśnictwo Cieszyny podległe Nadleśnictwu Golub-Dobrzyń. Wieś zabudowana jest w kształcie widlicy z peryferycznym rozproszeniem. W centrum wsi znajduje się wysychający staw, nad którym położone są stare gospodarstwa.

1.1.3 Sołectwo Gajewo

Sołectwo obejmuje wieś Gajewo. W północno-wschodniej części sołectwa znajdują się dwa jeziora morenowe o nazwie Oszczywilk oraz Gajewskie. Sołectwo obejmuje swym zasięgiem 438,4 ha powierzchni ogólnej. Zamieszkane jest przez 261 osób. Wieś sołecka, oddalona od siedziby gminy w odległości ok. 6,5 km w kierunku północno-zachodnim. Od południowego-zachodu do wsi przylegają duże kompleksy leśne obrębu Leśno i Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. Przez północą część wsi ze wschodu na zachód przebiega linia kolejowa Bydgoszcz – Brodnica. Przez wieś przebiega lokalna droga z Ostrowitego przez Gajewo do Skępska i dalej przez Słuchaj i Pasiekę do Antoniewa i Golubia-Dobrzynia. Teren odkryty, wykorzystywany rolniczo. Wieś ma w większości charakter rzędówki poparcelacyjnej rozlokowanej na południe od byłego folwarku Gajewo oraz wzdłuż drogi bocznej w kierunku Gierszówki.

1.1.4 Sołectwo Gałczewko

Sołectwo obejmuje wieś Gałczewko oraz wieś sąsiednią Gałczewo. Sołectwo Gałczewko jest jedną z mniejszych tego typu jednostek na terenie gminy. Obejmuje swym zasięgiem 573,1 ha powierzchni ogólnej. Gałczewo zamieszkane jest przez 407 osoby. Rozciąga się w północno - wschodniej części gminy, w odległości ok. 7 km od Golubia - Dobrzynia, w terenie częściowo

lesistym administrowanym przez Leśnictwo Przeszkoda Nadleśnictwa Golub - Dobrzyń na równinnej i lekko falistej wysoczyźnie morenowej użytkowanej rolniczo.

1.1.5 Sołectwo Karczewo

Sołectwo poza wsią sołecką obejmuje ponadto wieś o nazwie Tokary oraz leśniczówkę o tej samej nazwie. Zajmuje obszar 394,9 ha powierzchni całkowitej, w tym 359,9 ha zajmują grunty orne. Sołectwo zamieszkane jest przez 217 osób. We wschodniej części wsi Karczewo niedaleko stacji Wrocki przepływa niewielki ciek wodny o nazwie Mendzinna, będący lewobocznym dopływem strugi Kujawka. Przez środek sołectwa i wsi soleckiej przechodzi równoleżnikowo ruchliwa droga krajowa Toruń-Olsztyn oraz linia kolejowa.

1.1.6 Sołectwo Kujawa

Największe obszarowo sołectwo gminy Golub-Dobrzyń, zajmujące powierzchnię 3602,8 ha. W 2011 r. zamieszkałe przez 160 osób. Prócz Kujawy wsi do sołectwa należą następujące miejscowości: osada Bobrowisko, Hamer, Józefat, Konstancjewo, Mokry Las, Sortyka - osada oraz niezamieszkała obecnie była osada pomłynarska Kołat. Wieś sołeczka Kujawa położona jest tuż obok strugi zwanej od zdrobnienia nazwy wsi - Kujawka (inna nazwa występująca w starych źródłach - Stobnica lub Młynówka), na wysokości 85 m n.p.m., w obrębie X terasy nadzalewowej pradoliny rzeki Drwęcy. Odległość od centrum wsi do rzeki Drwęcy w prostej linii wynosi 2,5 km, odległość do siedziby gminy - 12 km. Sołectwo Kujawa, ma oprócz największej powierzchni w gminie, również największą lesistość.

1.1.7 Sołectwo Lisewo

Sołectwo tworzy miejscowość Lisewo wraz z sąsiednim Handlowym Młynem, Lisewskim Młynem, Nowym Młynem i Lisakiem. Lisewo położone jest ok. 3 km na północny wschód od Golubia-Dobrzynia. Przez wieś przebiega lokalna droga Golub-Dobrzyń-Nowa Wieś oraz Lisewo-Handlowy Młyn łącząca się u podnóża pradoliny Drwęcy z drogą Golub-Wrocki-Brodnica. Teren wsi w większości jest odkryty, wykorzystywany rolniczo. Niewielkie lasy sosnowe porastają północno-wschodnią i południowo-zachodnią część Lisewa. W sołectwie Lisewo zamieszkuje 651 mieszkańców.

1.1.8 Sołectwo Macikowo

Wieś sołeczka zamieszkała obecnie przez 328 mieszkańców, położona na południowym skraju gminy, w odległości ok. 7 km od jej siedziby, wzdłuż drogi z Golubia-Dobrzynia, przez Węgiersk, Macikowo, Nowogród, Paliwodziszną do Golubia-Dobrzynia, w strefie falistej morenowej

znacznie obniżającej się w kierunku jeziora Macikowskiego, na wysokości od 100 do 118 m n.p.m. Z zachodniej strony od sąsiedniej wsi Nowogród przebiega rynna o głębokości 20 m, którą odpływają wody jeziora Macikowskiego (zwane też Dago) do jezior Stawek i Słupno. Teren wsi całkowicie odkryty, wykorzystywany rolniczo. Sołectwo Macikowo obejmuje swym zasięgiem 633,5 ha. W jego skład, oprócz Macikowa, wchodzi ponadto miejscowości Carski Dar i Babiak.

1.1.9 Sołectwo Nowa Wieś

Sołectwo Nowa Wieś swym zasięgiem obejmuje 986,9 ha powierzchni ogólnej, w tym 452,9 ha to grunty orne. Wieś sołecka i sołectwo oddalone ok. 5 km na północny wschód od siedziby gminy, rozciągające się na równinnej, miejscami falistej wysoczyźnie morenowej o wysokości względnej 82 m n. p. m., ok. 2 km na południe od linii kolejowej Bydgoszcz - Brodnica. Teren wsi w całości odkryty, wykorzystywany rolniczo. Północno zachodnią i południową granicę wsi i sołectwa stanowi największy prawoboczny dopływ rzeki Drwęcy - Struga Wąbrzeska. W centrum wsi w parku podworskim znajduje się niewielki staw. Zwarte kompleksy leśne (w większości bory sosnowe) otaczają sołectwo od południa (Leśnictwo Przeszkoda). Oprócz wsi sołeckiej, w obręb sołectwa wchodzi jeszcze trzy odrębne wsie i miejscowości (w tym dwie były osady pomysłarskie) Zawada i Przeszkoda oraz wieś Mokrylas.

1.1.10 Sołectwo Nowogród

W skład sołectwa Nowogród, oprócz wsi sołeckiej, wchodzi wsie Bierzgło, Kamienny Smug oraz Praczką. Sołectwo obejmuje swym zasięgiem 808,8 ha. Sołectwo obecnie zamieszkiwane jest przez 442 osoby. Wieś sołecka położona w odległości 5 km na południowy zachód od Golubia-Dobrzynia, nad jeziorem zwanym Grodno (Nowogrodzkim), przy drodze Golub-Dobrzyń – Rembiocha – Kijaszkowo - Wola Trutowo – Kikół - Lipno. Wieś położona jest malowniczo na mocno falistej wysoczyźnie morenowej, której obniżenia wypełniają jeziora rynnowe.

1.1.11 Sołectwo Olszówka

Wieś Olszówka nad rzeką Drwęcą tworząca wraz z sąsiednim Antoniewem odrębne sołectwo, obejmujące swym obszarem 514 ha. Miejscowość położona jest w obrębie III i VI terasy nadzalewowej doliny rzeki Drwęcy, na prawym jej brzegu. W większej swej części wieś leży poniżej terasy w formie ulicówki. Część gospodarstw rozproszona jest na zboczach terasy. Od północnej strony miejscowość otacza zwarty kompleks lasów wchodzących w skład Leśnictwa Leśno (leśniczówka w Tobółce). Gleby w większości piaszczyste szczytów - nieużytki.

1.1.12 Sołectwo Ostrowite

Na sołectwo składają się wieś Ostrowite oraz wieś Poćwiardowo. Wieś sołecka położona jest na północno-wschodnim skraju gminy, w odległości 6 km od Golubia-Dobrzynia. Południowo-zachodnią i zachodnią granicę wsi stanowią położone w rynnach polodowcowych dwa jeziora wysoczyznowe: Gajewskie i Oszczywik oraz początkowy bieg Strugi Skępskiej. Teren wsi prawie w całości odkryty i wykorzystywany rolniczo. Większy las porasta sąsiednie sołectwo Sokoligóra. Wraz z Poćwiardowem sołectwo Ostrowite obejmuje 1232 ha powierzchni ogólnej. Użytki rolne zajmują 1059 ha ogólnej.

1.1.13 Sołectwo Paliwodzizna

W skład sołectwa wchodzi wsie: Grudza, Pomorzany, Ruziec, Strachowo i Strachówek, Wygoda i Zaręba oraz Leśnictwo Paliwodzizna. Sołectwo Paliwodzizna, po sołectwie Kujawa, zajmuje największą powierzchnię ze wszystkich sołectw wchodzących w skład gminy oraz posiada najniższe zaludnienie. Przyczyną takiego stanu jest duża jego lesistość. Wieś oraz sołectwo rozciągające się w południowo - zachodniej części gminy, pomiędzy drogą Golub-Dobrzyń, sołectwem Nowogród, sąsiednią gminą Ciechocin oraz rzeką Drwęcą. Sama wieś Paliwodzizna oddalona jest 5 km od siedziby gminy. Położona u południowo - zachodniego skraju lasu wchodzącego w obręb leśnictwa o tej samej nazwie, należącego do Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. Od południa do wsi przylegają dwa rynnowe jeziora: Grodno i Słupno. Wschodnią i zachodnią granicę sołectwa stanowi ciek Ruziec. Teren jest bardzo urozmaicony i pofałdowany przez ostatnie zlodowacenie.

1.1.14 Sołectwo Płachoty

Sołectwo Płachoty to najmniejsze sołectwo pod względem powierzchni, obejmujące zaledwie 304,9 ha. Użytki rolne zajmują 283,6 ha. 259,9 ha powierzchni ogólnej sołectwa stanowią grunty orne; 2,3 ha sady; 14,6 ha łąki; 6,7 ha pastwiska. Wieś sołecka położona na północno - wschodnich rubieżach gminy Golub-Dobrzyń, w odległości ok. 15 km. Sołectwo obecnie zamieszkuje 157 mieszkańców. Przez wieś przebiega droga wojewódzka nr 548.

1.1.15 Sołectwo Podzamek Golubski

Sołectwo zamieszkuje 281 osób. Całe sołectwo wraz z Krążnem obejmuje powierzchnię 607,5 ha. Wieś sołecka położona przy północno-wschodnich granicach administracyjnych miasta Golubia-Dobrzynia, które w 1909-11 i 1954 r. wchłonęło część wsi Podzamku Golubskiego wraz z byłymi zabudowaniami folwarku oraz zamkiem golubskim. Wieś oraz sąsiednie Krążno

wchodzące w obręb sołectwa Podzamku Golubskiego położone są na wysokości 90 m n.p.m., na lekko falistej, południowej krawędzi Wysoczyzny Chełmińskiej, w rozwidleniu dwóch dróg wojewódzkich wychodzących w kierunku do Wąbrzeźna i Grudziądza oraz Kowalewa Pom. i Torunia. We wsi znajdują się dwa przystanki autobusowe umożliwiające połączenie z Grudziądem i Toruniem.

1.1.16 Sołectwo Pusta Dąbrówna

Sołectwo Pusta Dąbrówna zajmuje powierzchnię 12,70 km². Znajduje się w północno – wschodniej części gminy. Sołectwo zamieszkane jest przez 238 mieszkańców, gęstość zaludnienia na terenie sołectwa wynosi 18,7 os/km². Znaczna część sołectwa jest zalesiona. W granicach sołectwa Pusta Dąbrówka znajduje się zabytkowy zespół dworsko-parkowy.

1.1.17 Sołectwo Skępsk

Sołectwo tworzy wieś sołecka wraz z osadami Słuchaj i Pasieka. Skępsk oddalony jest od Golubia-Dobrzynia około 7 km na północ. Leży na falistej wysoczyźnie morenowej, u skraju krawędzi doliny rzeki Drwęcy oraz głębokiej rynny Strugi Czarna, zwanej też Strugą Skępską, dawniej Skępnica. Do wsi prowadzi asfaltowa droga od strony Ostrowitego i Gajewa oraz od strony Słuchaja i Pasieki. Gospodarstwa w większości zgrupowane są wokół drogi Słuchaj i szosy do Gajewa; zabudowa częściowo rozproszona. Teren wysoczyzny odkryty, wykorzystywany rolniczo. Prawie połowa gruntów to gleby klasy IIIa - IVb. Sołectwo zajmuje 637 ha.

1.1.18 Sołectwo Sokoligóra

Sołectwo Sokoligóra swym kształtem przypomina odwróconą literę "L", zajmuje obszar 965,1 ha. W sołectwie mieszka 482 mieszkańców. W skład sołectwa wchodzi ponadto dwie wsie: Owieczkowo i Kolonia Lipnica oraz nieistniejąca obecnie w oficjalnym wykazie miejscowości, miejscowość Gaj (niem. Neubruch). Wieś sołecka rozciągająca się na północnych i północno-wschodnich rubieżach gminy Golub-Dobrzyń, w odległości ok. 2 km od Golubia-Dobrzynia, wzdłuż obu stron drogi nr 534 z Golubia-Dobrzynia do Wąbrzeźna i Grudziądza. Grunty orne w sołectwie rozciągają się na obszarze 792,4 ha.

1.1.19 Sołectwo Sokołowo

Wieś sołecka, jedna z większych w gminie Golub-Dobrzyń, położona wzdłuż drogi Golub-Dobrzyń - Dulsk, w odległości 2 km na południe od siedziby gminy. Część wsi Sokołowo nosi nazwę Sokołowskie Rumunki. Jak wskazuje drugi człon nazwy, jest to były rumunek powstały w zalesionej częściowo do dziś, malowniczej i głębokiej rynnie strugi Ruziec. Stara wieś

Sokołowo rozciąga się koło miejscowego pałacu i byłego folwarku przekształconego po II wojnie światowej w Państwowe Gospodarstwo Rolne (PGR). Były rumunek - Sokołowskie Rumunki, częściowo rozparcelowany po nacjonalizacji i parcelacji majątku Sokołowo, położony jest na południowy-zachód od pałacu w Sokołowie i w większości rozciąga się wzdłuż głębokiej, częściowo porośniętej lasem, malowniczej rynny glacialnej.

1.1.20 Sołectwo Węgiersk

Wieś sołecka położona ok. 5 km na południe od Golubia-Dobrzynia w rozwidleniu drogi wojewódzkiej powiatowej: Golub-Dobrzyń – Węgiersk – Kikół – Lipno oraz Węgiersk – Nowogród – Paliwodzizna. Wschodnią granicę sołectwa stanowi malownicza i głęboka, podmokła rynna polodowcowa, wykorzystywana przez lewoboczny dopływ rzeki Drwęcy – rzekę Ruziec. Północna granica sołectwa opiera się o lasy państwowe leśnictwa Paliwodzizna. Od zachodu granicę sołectwa stanowi niewielki ciek wodny, odwadniający wody jeziora Macikowskiego i jeziora Stawek.

1.1.21 Sołectwo Wrocki

Wieś i sołectwo położone na północno-wschodnim skraju gminy Golub-Dobrzyń, w odległości ok. 14 km od siedziby gminy. Sołectwo to jest najgęściej zaludnione w całej gminie. Sołectwo zamieszkiwane jest przez 745 mieszkańców. Położone tuż przy ruchliwej drodze krajowej Toruń-Olsztyn (nr 15) oraz odchodzącej od niej drogi lokalnej do Golubia-Dobrzynia. Wieś w większości skupia się wokół, stanowiącego jej dominantę, średniowiecznego kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Marcina. W rozwidleniu szosy do Golubia-Dobrzynia znajduje się gospodarstwo prywatne utworzone po byłym PGR. Jej teren w całości odkryty, wykorzystywany jest rolniczo. We wsi znajduje się kościół parafialny, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, poczta, szkoła podstawowa, przedszkole, filia Gminnej Biblioteki Publicznej, Ludowy Zespół Sportowy "Zryw", stacja benzynowa.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

2.1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Golub-Dobrzyń posiada opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Poniżej przedstawiono wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń:

- uchwała Nr X/22/95 Rady Gminy w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 10 czerwca 1995 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Zespołu Domków Letniskowych w Paliwodziźnie – przedmiotem ustaleń planu są tereny zabudowy letniskowej, teren zieleni urządzonej i nieurządzonej, teren istniejącej zabudowy zagrodowej, teren rezerwacji drogi pod główną drogę dojazdową do zespołu zabudowy letniskowej, rezerwacja terenów pod ewentualny zbiornik retencyjny;
- uchwała Nr XVII/2/96 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 21 lutego 1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Golub – Dobrzyń na obszarze wsi Nowogród – wieś letniskowa – przedmiotem ustaleń są tereny: usług turystyki, usług gastronomii, zabudowy letniskowej i zagrodowej, zieleni parkowej i izolacyjnej, ośrodka gospodarki rybackiej, oczyszczalni ścieków, upraw polowych, komunikacji drogowej, parkingowych wydzielonych i wydzielonych ciągów pieszych;
- uchwała Nr III/13/98 Rady Gminy w Golubiu-Dobrzyniu w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń w części wsi Paliwodziczna na działce geodezyjnej nr 250 – przedmiotem ustaleń są tereny zabudowy usługowo – handlowej oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr X/59/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 maja 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Nowogród – teren zabudowy letniskowej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy letniskowej, komunikacji drogowej, komunikacji pieszej i zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr XV/81/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 2 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Białkowo – teren usług;
- uchwała Nr XI/63/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi

- Paliwodzizna – teren zabudowy mieszkalno – usługowej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkalno – usługowej, urządzeń energetyki, komunikacji drogowej, komunikacji pieszej i pieszo jezdnej, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr XIII/70/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 26 sierpnia 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Paliwodzizna – tereny zabudowy mieszkaniowej mieszkalno – usługowej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkalno – usługowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, urządzeń energetyki, teren komunikacji drogowej i komunikacji pieszej oraz pieszo – jezdnej, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
 - uchwała Nr XVIII/105/2000 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń na obszarze wsi Nowogród – teren zabudowy letniskowej, sportu i rekreacji oraz parking – przedmiotem ustaleń planu tereny zabudowy rekreacyjno – letniskowej, rekreacyjno – sportowe, teren: parkingu, komunikacji drogowej i pieszej i zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
 - uchwała Nr XXVIII/153/01 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 27 lutego 2001 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń, na obszarze wsi Białkowo dotyczący terenów usługowo – mieszkalnych – przedmiotem ustaleń planu są tereny usługowe, mieszkalne, komunikacji drogowej i zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
 - uchwała Nr XXXVIII/195/02 Rady Gminy Golub – Dobrzyń z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń na obszarze wsi Paliwodzizna dotyczący terenu zabudowy rekreacyjnej (działka nr 111/1) – przedmiotem zmiany ustaleń planu jest teren zabudowy rekreacyjnej, teren komunikacji drogowej, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
 - uchwała Nr X/64/2003 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 10 października 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części działki nr 107/3 położonej w miejscowego Nowogród, gmina Golub – Dobrzyń – przedmiotem ustaleń jest teren lądowiska śmigłowca;
 - uchwała Nr XXII/149/05 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 11 lutego 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Paliwodzizna, obejmującej działki geodezyjne nr 262/8 i 262/13, dotyczącego zabudowy mieszkaniowej

jednorodzinnej z niezbędnym układem komunikacyjnym – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dróg publicznych;

- uchwała Nr XXII/150/05 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 11 lutego 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Paliwodziczna, obejmującej działki geodezyjne nr 95/1 i 95/2, dotyczącego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, komunikacji drogowej;
- uchwała Nr XXXVII/194/09 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacji indywidualnej we wsi Kujawa – przedmiotem ustaleń planu są tereny: rekreacji indywidualnej, usług z funkcją mieszkaniową, lasu, zieleni nieurządzonej, wód powierzchniowych, ujęcia wody, rezerw na poszerzenie dróg publicznych, dróg publicznych: lokalnych i dojazdowych, dróg wewnętrznych, ciągów komunikacji pieszej;
- uchwała Nr XLIV/219/2010 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu rekreacji indywidualnej we wsi Gajewo – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy rekreacji indywidualnej, teren zieleni z przejściem pieszym, teren drogi wewnętrznej;
- uchwała Nr XLIV/220/2010 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 35/5 i część działki 35/6 we wsi Podzamek Golubski – przedmiotem ustaleń planu są tereny: usług z funkcją mieszkaniową jednorodzinną, rezerwy na poszerzenie drogi publicznej, teren drogi wewnętrznej;
- uchwała Nr XLIV/221/2010 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 261 i 265 we wsi Lisewo – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, rezerw na poszerzenie dróg publicznych, teren publicznej drogi dojazdowej, teren drogi wewnętrznej;
- uchwała nr XVI/69/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 października 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Lisewo obejmującego działki nr 193/1, 193/2 i 193/3 – przedmiotem ustaleń planu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny leśny, droga dojazdowa i drogi wewnętrzne.

Z powyższego wykazu wynika, że gmina Golub-Dobrzyń posiada 18 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z czego 10 zostało sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, zaś 8 na podstawie ustawy z dnia 23 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podział planów ze względu na rodzaj zabudowy wygląda następująco:

- w 3 planach występuje zabudowa letniskowa;
- w 1 planie występuje zabudowa zagrodowa;
- w 3 planach występuje zabudowa usługowa;
- w 3 planach występuje zabudowa mieszkaniowo – usługowa;
- w 4 planach występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- w 1 planie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami;
- w 1 planie występuje zabudowa usług i sportu;
- w 2 planach występuje zabudowa rekreacyjna;
- w 1 planie teren przeznaczono pod lądowisko śmigłowca.

2.2 Decyzje o warunkach zabudowy

Tabela 4. Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2004 – 2011.

Rodzaj zabudowy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Zabudowa mieszkaniowa	18	45	39	68	62	54	75	69
Zabudowa zagrodowa	9	92	78	33	24	20	29	29
Zabudowa usługowa	1	2	2	9	8	7	3	6
Zabudowa produkcyjna, magazynowa	2	3	4	2	2	4	5	1
Zabudowa rekreacyjna	-	3	1	2	5	1	3	-
Infrastruktura	4	1	-	2	-	-		1
Inne		1	-	2	2	3	3	1
Razem	34	147	124	118	103	89	118	107

Źródło: Materiały własne gminy.

W okresie 2004 – 2011 w gminie Golub-Dobrzyń wydano 840 decyzji o warunkach zabudowy. W analizowanym okresie przeciętnie w ciągu roku wydawano 105 decyzji. Największy wzrost liczby wydawanych decyzji w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w 2005 roku – o ponad 300%. Największy spadek zanotowano w 2009 roku.

W 2011 roku najwięcej decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej – 64,49% wszystkich decyzji. Najmniej zaś infrastruktury i innych, co stanowiło zaledwie 0,93% ogółu.

2.3 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Tabela 5. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2008 – 2011.

L.p.	Rok	Liczba wydanych decyzji ogółem
1.	2008	6
2.	2009	19
3.	2010	12
4.	2011	11

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

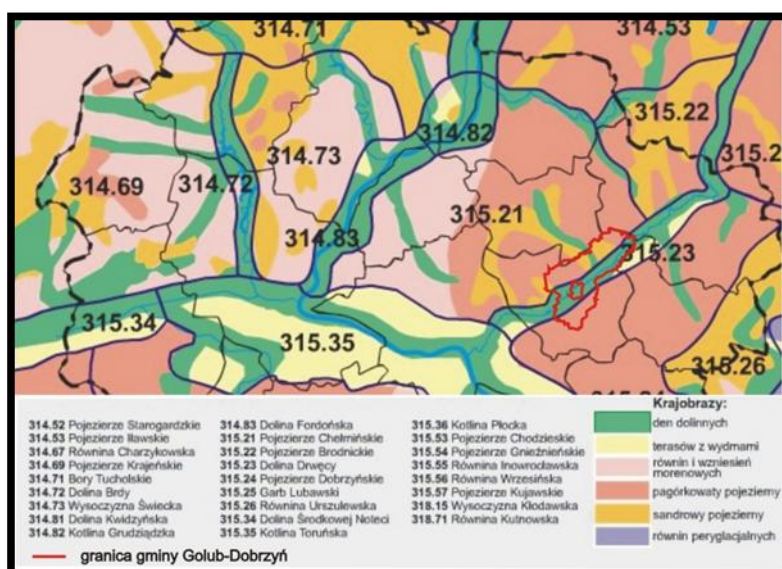
W latach 2008 – 2011 na terenie gminy Golub-Dobrzyń wydano 48 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przeciętnie w ciągu roku wydawano 12 decyzji. Najwięcej decyzji wydano w 2009 roku, najmniej zaś w 2008 roku. W analizowanym okresie największy spadek liczby wydanych decyzji w stosunku do roku poprzedniego miał miejsce w 2011 roku.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1 Położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Golub-Dobrzyń leży we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, w centralnej części powiatu golubskiego-dobrzyńskiego, okala ze wszystkich stron miasto Golub-Dobrzyń. Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009) obszar gminy Golub-Dobrzyń leży w granicach leży w obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, na granicy mezoregionów Pojezierze Chełmińskie, Dolina Drwęcy i Pojezierze Dobrzyńskie.

Rysunek 4. Jednostki fizyczno- geograficzne i typy krajobrazu wg Kondrackiego.

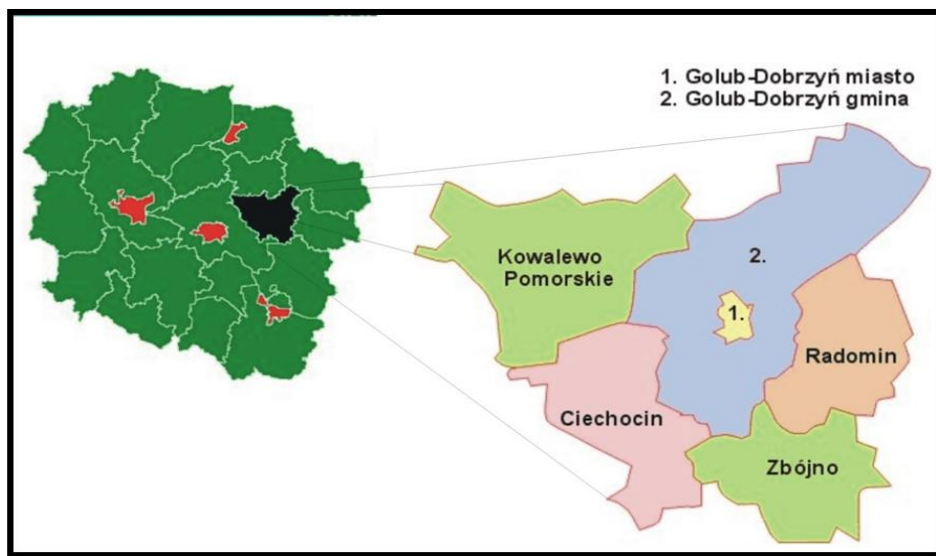
Źródło: WIOŚ Bydgoszcz 2009

Obszar gminy Golub-Dobrzyń znajduje się w centralnej części powiatu golubsko-dobrzyńskiego, okala ze wszystkich stron miasta Golub-Dobrzyń. Gmina zajmuje powierzchnię 19 779 ha, co stanowi 32,27% powierzchni powiatu golubsko-dobrzyńskiego o całkowitej powierzchni 61 285 ha (GUS, 2010). W gminie przeważają grunty rolne - prawie 60%. Gmina ma nieregularny podłużny kształt, którego południowa część wyraźnie wydłużona jest w kierunku wschodnim, wartości bezwzględne oscylują w granicach od 50,2 do 116,5 m n.p.m. Przez teren gminy przebiega poza drogami powiatowymi i gminnymi, droga krajowa nr 15, droga wojewódzka

nr 554 łącząca Sierakowo z miejscowością Kikół, droga wojewódzka nr 534 łącząca Grudziądz z Rypinem i droga wojewódzka nr 569 biegnąca z Dobrzejewic so Golubia-Dobrzynia oraz kolej.

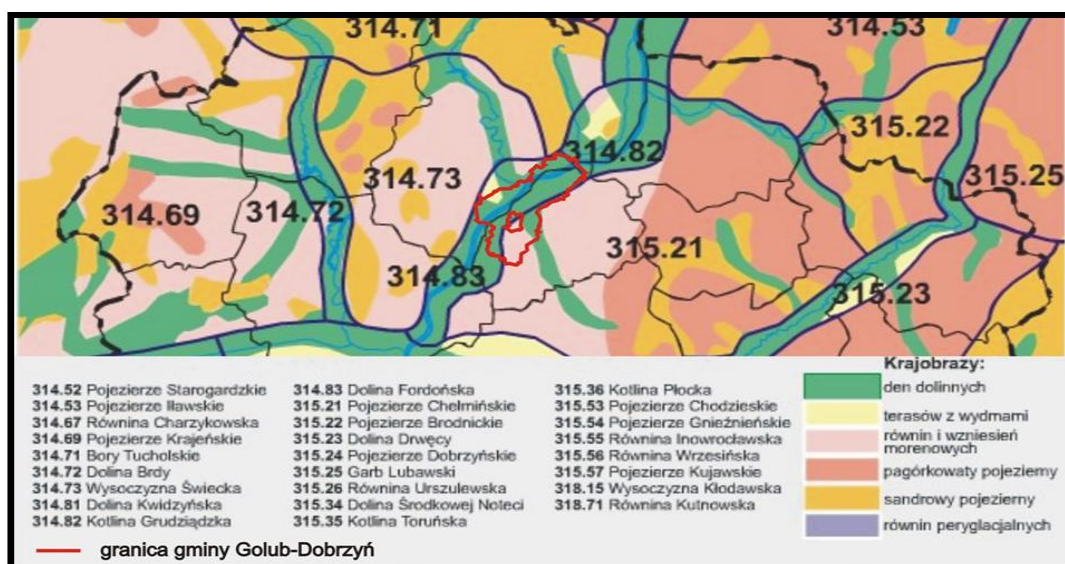
Gmina Golub-Dobrzyń graniczy od północy z powiatem wąbrzeskim, od północnego wschodu z powiatem brodnickim, od wschodu z powiatem rypińskim, od południa z powiatem lipnowskim zaś od zachodu z powiatem toruńskim.

Rysunek 5. Gmina Golub-Dobrzyń na tle województwa i powiatu.

Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009) obszar gminy Golub-Dobrzyń leży w granicach makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie (315.1), w granicy trzech mezoregionów. Północna część gminy leży w mezoregionie Pojezierze Chełmińskie (315.11), centralna część w mezoregionie Dolina Drwęcy (315.13), południowa część w mezoregionie Pojezierze Chełmińskie (315.14). Według podziału na regiony fizjogeograficzne S. Pietkiewicza (1947) leży Pasie wielkich dolin (IV), Wysoczyzn jeziornych IVB, północna część na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej IVB5, południowa na Wysoczyźnie Chełmińskiej IVB6 (Kondracki, 2009).

Rysunek 6. Gmina na tle podziału Polski na regiony fizjograficzne wg Kondrackiego.

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz 2009

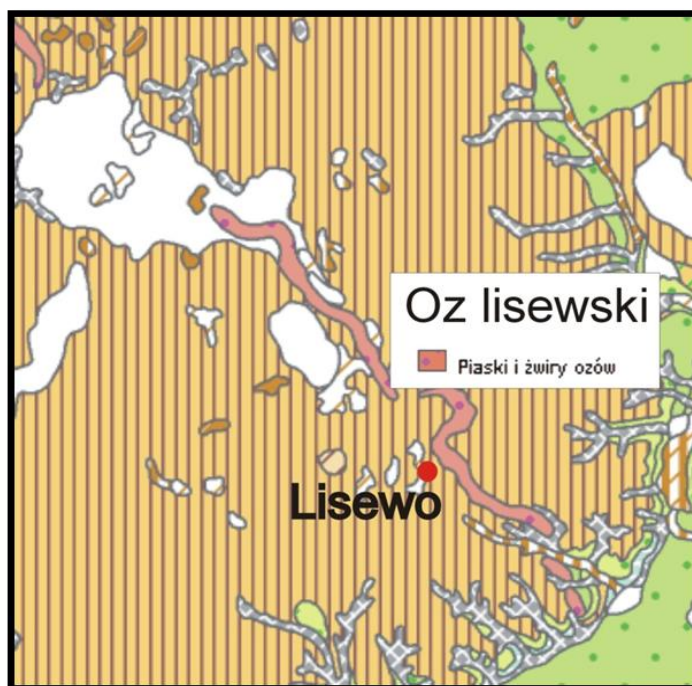
Gmina w całości położona jest w dorzeczu Drwęcy, w obrębie dorzecza można wyróżnić pięć większych zlewni rzek: Ruziec, Struga Dobrzyńska, Struga Skępska(Czarna), Kujawka i Wawrzonka.

3.2 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy Golub-Dobrzyń wykazuje cechy typowego krajobrazu młodoglacjalnego (zlodowacenia północnopolskie). Występują tu formy pochodzenia lodowcowego jak i wodnolodowcowego tj. wysoczyzny i wzgórza morenowe, rynny, kemy, ozy zagłębienia wytopiskowe, i jeziora) występują również formy pochodzenia rzeczne (dna dolin i tarasy rzeczne)(Nowak, 2002).

Północna część terenu opracowania położona jest na terenie Pojezierza Chełmińskiego tworzy go Wysoczyzna morenowa, która na tym terenie nosi cechy degradacji powierzchniowej co znaczy, że na terenie tym przeważają moreny martwego lodu, kemy i ozy (Kondracki, 2009). Na tym terenie wysoczyzna zbudowana jest z piaszczystej gliny zwałowej urozmaiconej wyżej wspomnianymi formami terenu. W rejonie Lisewo –Gałczewko występuje największy w rejonie oz lisewski. Oz Lisewski składa się z dwóch członów północnego o długości 900 m i południowego o długości 4 km, szerokościach od 50-120 m i wysokościach wahających się od 5 do 12 m. W okolicach miejscowości Owieczkowo zlokalizowane są wzgórza kremowe, które budują poziomo, warstwowane, drobnopiękne piaski i mułki, porośnięte lasem iglastym (Nowak, 2002).

Rysunek 7. Lokalizacja ozu lisewskiego w okolicach miejscowości Lisewo .

Źródło Mapa geologiczna IKAR

Południowe formy urzeźbienia gminy powstały w fazie poznańskiej i subfazie kujawsko-dobrzyńskiej zlodowacenia wiślanego. Największą powierzchnię zajmuje falista i płaska wysoczyzna morenowa należąca do mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie. Podobnie jak w północnej części gminy morena jest urozmaicona formami polodowcowymi m.in. rynny subglacjalne o przebiegu zbliżonym do południowego, wykorzystywane są one przez rzeki i jeziora m.in. w rejonie Paliwodzizny, Nowogrodu oraz zagłębienia wodnolodowcowe wypełnione wodą i zabagnione. W południowo-wschodniej części gminy w okolicy Sokołowa zlokalizowane są drumliny, są to unikalne formy rzeźby terenu, zbudowane warstwowo z glin zwałowych.

Ważnymi elementami tego obszaru są jeziora, pod względem genetycznym można podzielić je na morenowe (Owieczkowskie), rynnowe (Słupno, Głodno) oraz wytopiskowe (Macikowskie). Wysoczyznę morenową rozdziela dolina Drwęcy, rzeka ta jest rzeką typowo niziną, silnie meandrującą. Przepływa przez centralną część gminy z północnego wschodu na południowy-zachód. W północnej części przebiega jako płaska rozległa dolina, zaś już w okolicach miasta Golub-Dobrzyń zwęża się. Dno współczesnej doliny znajduje się na wysokości średnio 61,5 m n.p.m. zaś głębokość wcięcia doliny w otaczającą ją wysoczyznę morenową wynosi średnio 40-60m. Strefę boczną doliny urozmaicają liczne tarasy, dolinki denudacyjne i erozyjne. Pradolina posiada dobrze rozwinięty system terasów na terenie gminy wyróżniono 4 z nich, zbudowana jest ona z piasków i żwirów, które częściowo zostały przewiane

w wydmy. Dolina Drwęcy wciną się w terasy pradolinowe na głębokość około 10-15 m. Budują ją utwory holoceny: mady, torfy, piaski rzeczne, wydmy oraz utwory murszowe. Obszar pradoliny porastają zwarte kompleksy leśne leżące w miejscowościach Konstancjewo, Duża Kujawa, Mokry Las. Doliny roztopowe i erozyjne tworzą malownicze krajobrazy rzek Ruziec, Czarna, Radomińska Struga.

3.3 Budowa geologiczna

Teren gminy leży w obrębie dużej jednostki geologiczno-strukturalnej zapadliska (niecki) brzeżnego. Zapadlisko to wypełnione jest osadami kredy i trzeciorzędu, pod którymi występują skały permu, triasu i jury, leżące niezgodnie na utworach paleozoicznych. Do najstarszych utworów na omawianym obszarze należą margle i wapienie margliste kredy górnej. Rozpoznano je w okolicy Golubia-Dobrzynia w otworach wiertniczych na głębokości 135,0-153,8 m. Na osadach górnokredowych (o miąższości 1400 m) występują osady trzeciorzędowe: piaski z wkładkami mułków, ilów i węgla brunatnego (miocen) oraz ły przewarstwieniami mułków i piasków pylastych (pliocen).

Czwartorzędowe osady (plejstocen, holocen) występują na całym obszarze. Różnicowana miąższość i wykształcenie tych osadów zależy głównie od ukształtowania podłoża trzeciorzędowego, przebiegu zlodowaceń i interglacialnej erozji rzecznej, a także od ówczesnej powierzchni terenu. Miąższość utworów czwartorzędowych wynosi: od kilkunastu do 25 m w dolinie Drwęcy, 45-60 m w części północno-zachodniej części gminy oraz 60-80 m w centralnej.

Plejstocen reprezentują osady zlodowaceń północnopolskich, a utwory zlodowaceń południowopolskich i środkowopolskich występują lokalnie na nierównej powierzchni podłoża trzeciorzędowego. Do utworów tych zaliczono ły i mułki zastoiskowe, piaszczyste gliny zwałowe oraz piaski, żwiry i głazy lodowcowe oraz piaski i żwiry, mułki ozów i kemów w rejonie Lisewo-Owieczkowo, piaski i głazy moren czołowych (Owieczkowo-Okonin-Ugoszcz), a także ły, mułki i piaski zastoiskowe odsłonięcia w zboczach doliny Drwęcy koło Sortyki i okolicach Golubia-Dobrzynia. ły i mułki, miejscami z domieszką piasków (mady) tarasów zalewowych, 0-2 m n.p.m., bardzo często na piaskach i żwirach tarasów zalewowych. Występują w obrębie tarasów zalewowych Drwęcy i Rużca. Są to osady mułkowato-piaszczyste o barwie szarej, ciemnoszarej lub ciemnobrunatnej. Stwierdza się w nich często przewarstwienia piasków z detrytusem rooelinowym i okruchami drewna, a miejscami także wkładki torfów. Ich miąższość waha się od 0,5 do 1,8 m.

Osady holoceny to piaski i żwiry budujące taras zalewowy w dolinie Drwęcy, namuły ilaste lub piaszczyste, często z zawartością części organicznych, o miąższości 2 m wypełniające obniżenia i dna dolin w obrębie wysoczyzn polodowcowych oraz torfy, gytie i kreda jeziorna, występujące w rynnach polodowcowych i w różnego rodzaju przepływowych lub bezodpływowych zagłębieniach na obszarze wysoczyzny morenowej oraz dolin rzek.

Tabela 6. Wykaz wybranych punktów dokumentacyjnych na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Rodzaj punktu* (według słownika)	Lokalizacja (miejscowość)	Rzędna (m n.p.m.)	Głębokość (m)	Uwagi
od	Sokoligóra	110,0	10,0	Budowa wzniesienia kemowego – piaski zprzewarstwieniami mułków (ponad 10 m)
sm	Owieczkowo	110,0	10,0	Budowa wzniesienia kemowego – piaski i mułki (7,0 m) na glinach zwałowych zlodowacenia Wisły
sm	Owieczkowo	110,0	20,5	Budowa wzniesienia kemowego – piaski i mułki
sm	Owieczkowo	110,0	10,0	Budowa wzniesienia kemowego – piaski (8,0) na glinach zwałowych zlodowacenia Wisły
sm	Lisewo	105,0	19,0	Budowa wału ozowego – piaski (17,0 m) na glinach zwałowych zlodowacenia Wisły
sm	Mokry Las	80,0	17,5	Taras erozyjno-akumulacyjny (II) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (4,5 m) leżące na piaskach wodnolodowcowych zlodowaceń oerodkowopolskich
sm	Mokry Las	72,5	8,5	Taras erozyjno-akumulacyjny (IV) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (2,5 m) leżące na piaskach wodnolodowcowych zlodowaceń oerodkowopolskich
od, sm	Golub-Dobrzyń	95,0	44,5	Budowa wysoczyzny morenowej płaskiej – dwa poziomy glin zwałowych zlodowacenia Wisły (6,0 m) na glinach zwałowych zlodowaceń oerodkowopolskich
sm	Paliwodziszna	70,0	10,0	Taras erozyjno-akumulacyjny (III) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (3,0 m) na piaskach i mułkach zastoiskowych zlodowaceń środkowopolskich
sm	Paliwodziszna	75,0	10,0	Taras erozyjno-akumulacyjny (II) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (3,5m) leżące na glinach zwałowych zlodowaceń oerodkowopolskich
sm	Sokołowo	95,0	13,0	Budowa zdenudowanej wysoczyzny morenowej – piaski deluwialne (2,5 m) na glinach zwałowych (dolny poziom) zlodowacenia Wisły
sm	Sokołowo	107,5	10,0	Budowa wysoczyzny morenowej płaskiej – dwa poziomy glin zwałowych zlodowacenia Wisły rozdzielone piaskami wodnolodowcowymi
sm	Sokołowo	113,0	10,0	Budowa wysoczyzny morenowej płaskiej

				– górny poziom złodowacenia Wisły	glin	zwałowych
--	--	--	--	--------------------------------------	------	-----------

*od— odsłonięcia, sm— sondy mechaniczne

Źródło: *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski* Arkusz Golub-Dobrzyń, Wysota W., 2007.

3.4 Hydrografia

3.4.1 Wody powierzchniowe

Obszar gminy Golub-Dobrzyń położony jest w dorzeczu II rzędu rzeki Drwęcy, prawobrzeżnego dopływu Wisły. W obrębie dorzecza Drwęcy wydzielić można sześć zlewni III rzędu: lewobrzeżne dopływ z jeziora Słupno, Ruziec, Struga Dobrzyńska oraz prawobrzeżne: Czarna, Struga i Kujawka. Rzeka Drwęca jest również źródłem wody powierzchniowej dla miasta Torunia.

Należy zauważyć iż sieć hydrologiczna obszaru gminy jest bardzo bogata. Poza ciekami wodnymi o znaczeniu regionalnym-Drwęca, Ruziec na terenie gminy zlokalizowane są ciekami wodnymi o znaczeniu regionalnym tworzące sieć powiązań pomiędzy sobą, są to m.in. dopływ z jeziora Słupno biorący swój początek w południowej części gminy z jeziora Macikowskiego dalej przepływający przez jezioro Stawek, j. Słupno, w okolicy Paliwodzizny wpada do niego dopływ Gronowo i wspólnie uchodzą do Drwęcy w okolicach miejscowości Pomorzany. Poza ciekami wodnymi, starorzeczami, jeziorami na terenie gminy licznie występują oczka wodne, zagłębienia bezodpływowe pełniące zbiorniki naturalnej retencji wodnej. Z analiz jakie przeprowadzono w trakcie sporządzania niniejszego opracowania można zaobserwować znaczne zmniejszenie się tego typu obszarów. Uległy one osuszeniu głównie w wyniku antropopresji w postaci intensywnych działań agrotechnicznych, ale również poprzez zmieniające się warunki klimatyczne.

Najważniejszym ciekim wodnym na terenie gminy jest Drwęca będąca jedną z głównych osi ekologicznych kraju. Drwęca jest prawym dopływem Wisły, płynącym z Garbu Lubawskiego należącego do Wzgórz Dylewskich przez Pojezierze Iławskie, dolinę Drwęcy i Kotlinę Toruńską, w przeszłości zwanym również Drwiącą lub Drewnaczą. Źródła rzeki znajdują się na wysokości ok. 192 m n.p.m. w Woli Niskiej. Drwęca jest rzeką silnie meandrującą (rzeka o krętym korycie i dużej liczbie zakoli) o długości 230,7 km. Odwadnia ona obszar 5 693,3 km² (WIOŚ, Bydgoszcz). Rzeka przepływa przez centralną część gminy od granicy z gminą Bobrowo i Wapielsk w okolicach miejscowości Pusta Dąbrówka, płynie przez tereny leśne Kotliny Konstancjewskiej, dalej Doliną Drwęcy przepływa przez tereny rolnicze i miejskie miasta Golub –

Dobrzyń do miejscowości Olszówka (długość rzeki na terenie gminy to ok. 30 km). Średni spadek rzeki wynosi 0,41%, zaliczana jest do rzek zimnych. Średnia roczna temp. wody wynosi 6,5-10,4°C. Zjawiska lodowe występują na tym odcinku podobnie jak w dolnym pomiędzy 11 XII i 20 XII, a zanikają pomiędzy 11 II i 20 III, czas występowania zjawisk lodowych wynosi 31 do 90 dni. Charakterystyczne przepływy na tym odcinku są następujące :

- NNQ= 8,32 m³/s;
- SNQ =14,60 m³/s;
- SSQ= 28,51 m³/s;
- SWQ= 57,45 m³/s;
- WWQ=139,0 m³/s.

Przepływ nienaruszalny obliczony na podstawie przepływu średniego niskiego z wielolecia dla okresu zimowego wynosi 8,97 m³/s, a dla okresu letniego 6,78 m³/s. W okresie wysokich stanów wód rzeka podtapia łąki w dolinie Drwęcy. Należy zaznaczyć iż rzeka Drwęca, jej dopływ Ruziec oraz strefa przyległego brzegu od roku 1961 jest rezerwatem ichtiofaunistycznym (szerszy opis rezerwatu przedstawiony został w podrozdziale rezerwat przyrody Rzeka Drwęca). (Frączek, 2002).

Wg przeprowadzonych przez WIOŚ w Bydgoszczy w 2009 roku badań stanu czystości wód Drwęcy wykazano, że w zakresie biologicznym (analizowano zawartość chlorofilu „a” na wszystkich stanowiskach i (IO) indeksu okrzemkowego na stanowiskach w Szabdzie i Młyńcu) uwzględniając klasyfikację wskaźników fizykochemicznych, stwierdzono dobry stan ekologiczny na wszystkich stanowiskach pomiarowych. Zawartość chlorofilu „a” na wszystkich stanowiskach spełniała wymogi I klasy, zaś IO – II klasy. Analizowano również obecność związków pochodzenia przemysłowego, tzw. substancji priorytetowych. Stwierdzono dobry stan chemiczny. Stan bakteriologiczny oceniono jako niezadowolający na całej długości cieku. Z biegiem rzeki, notowano niewielki wzrost zanieczyszczenia w tym zakresie. Porównanie najnowszych średniorocznych wartości wskaźników z wynikami z roku 2008 wykazało utrzymywanie się tendencji niewielkiej poprawy jakości w zakresie wskaźników organicznych i azotowych.

Lewobrzeżnym dopływem Drwęcy jest rzeka Ruziec wypływa z jeziora Ruda (poza terenem gminy) uchodzi do Drwęcy poniżej miasta Golub-Dobrzyń, jego całkowita długość wynosi 39km. Jest to typowa rzeka pojezierna płynąca w terenie gminy w szerokiej na 1km i głębokiej na 49 m rynnę kończącej się w pradolinie Wisły. Charakterystyczne przepływy na tym odcinku są następujące:

- NNQ= 0,05 m³/s;
- SNQ =0,30 m³/s;
- SSQ= 1,23 m³/s;
- SWQ= 3,87 m³/s;
- WWQ=10,4 m³/s.

Wody rzeki na podstawie badań z 2001 roku zostały zakwalifikowane do III klasy czystości. Struga Skępska (Czarna) prawobrzeżny dopływ Drwęcy. Powierzchnia jej zlewni wynosi 31,7 km² w górnym biegu przepływa przez tereny rolnicze, dlatego też zagrożeniem może być dla niej intensywna gospodarka rolna, w środkowym i dolnym flora granicząca z ciekami jest bardziej urozmaicona, poza terenami rolniczymi otaczają ją zadrzewienia przywodne, śródpolne pełniące izolację przed bezpośrednim wpływem chemizacji rolnictwa.

Dopływ z jeziora Słupna wspomniany już wcześniej przepływa przez jeziora otoczone roślinnością wysoką głównie zwartymi płatami lasu w okolicach Paliwodziny i Nowogrodu. Zagrożeniem dla stanu czystości wód w tym rejonie, zwłaszcza ze względu na estetyczną okolicę z dala od tkanki miejskiej, widoczna jest presja osadnicza w rejonie jezior Słupno i Grodno przejawiająca się budową domków letniskowych w bezpośrednim sąsiedztwie brzegu jezior. W pracach planistycznych należałoby zadbać o racjonalną gospodarkę wodno-ściekową tych terenów.

Południowo-wschodnią część terenu gminy odwadnia Radomińska Struga na całym odcinku płynąca w gminie, w otoczeniu lasu. Struga uchodzi do Drwęcy w mieście Golub-Dobrzyń.

Kujawka jest prawobrzeżnym dopływem Drwęcy. Długość Strugi wynosi 17,6 km. Zlewnia Strugi Kujawskiej jest obszarem typowo rolniczym. Wskaźnik lesistości wynosi tylko 8,1% powierzchni zlewni. Lasy zlokalizowane są w dolnym biegu rzeki w okolicy miejscowości Kujawka.

Wawrzonka (Struga) całkowita jej długość wynosi 29,8 km, na terenie gminy przebiega w długości 8,7 km, średni jej spadek wynosi 1,3%. Wg. „Programu ochrony i rozwoju zasobów wodnych w województwie kujawsko-pomorskim (udrożnienie rzek dla ryb dwuśrodowiskowych)” na rzece przewidziano w 0+150 kilometrażu rzeki w okolicy miejscowości Handlowy Młyn budowę obiektu małej retencji wód o wysokości piętrzenia 4,80 m ,1+320 kilometrażu w miejscowości Lisiak budowę MEW + retencja wód o wysokości piętrzenia 4,30 m oraz 6+011 kilometrażu

w okolicy miejscowości Zawada przewiduje się budowę budowli retencji wód + stawy rybne o wysokości piętrzenia 3,78 m.

Fotografia 1. Stawy rybne w okolicach m. Zawada i budowla piętrząca wodę w okolicy m. Handlowy Młyn)

Źródło: Wikimapia

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 12 jezior powyżej 2,0 ha co stanowi 0,65% całego obszaru gminy. Ich łączna powierzchnia wynosi 128,2 ha. Pod względem genetycznym można podzielić je na morenowe (Owieczkowskie), rynnowe (Słupno, Głodno) oraz wytopiskowe (Macikowskie). Jeziora zlokalizowane są często poza obszarami leśnymi, dlatego też pełnią ważną rolę ekologiczną i hydrologiczną. Jeziora w pobliżu kompleksów leśnych posiadają predyspozycje do rozwoju turystyki, należą do nich Owieczkowo (kl. II), Gajewo (kl.II), Grodno (kl. III), i Słupno (kl.II).

Badaniami WIOŚ objęte było jedno jezioro: Owieczkowo, a na jeziorach Grodno i Słupno kontrolowano stan kąpielisk. Jezioro Owieczkowo znajduje się w północno-zachodniej części gminy w pobliżu wsi o tej samej nazwie. Powierzchnia jeziora wynosi 30,2 ha, a objętości 734,0 tys. m³ powierzchnia zlewni wynosi 4,8 km². Maksymalna głębokość jeziora wynosi 5,3 m. Pod względem stanu czystości jezioro nie kwalifikuje się do żadnej z klas czystości śródlądowych wód powierzchniowych. Jezioro Grodno znajduje się w południowej części gminy. Powierzchnia jeziora wynosi 22,3 ha, a objętość wody 780,5 tys. m³, zaś powierzchnia zlewni całkowitej 11,1km². Maksymalna głębokość jeziora wynosi 7,8 m. Po wschodniej stronie jeziora znajduje się ośrodek turystyczno-wypoczynkowy z zapleczem noclegowym i gastronomicznym. Pod względem stanu czystości zaklasyfikowano je do 2003 roku II klasy czystości wód. Obrzeża jeziora Grodno i sąsiedniego jeziora Słupno to tereny rozwoju budownictwa letniskowego. Ponadto nad jeziorem Grodno znajdują się wyznaczone miejsca dla miłośników wędkarstwa.

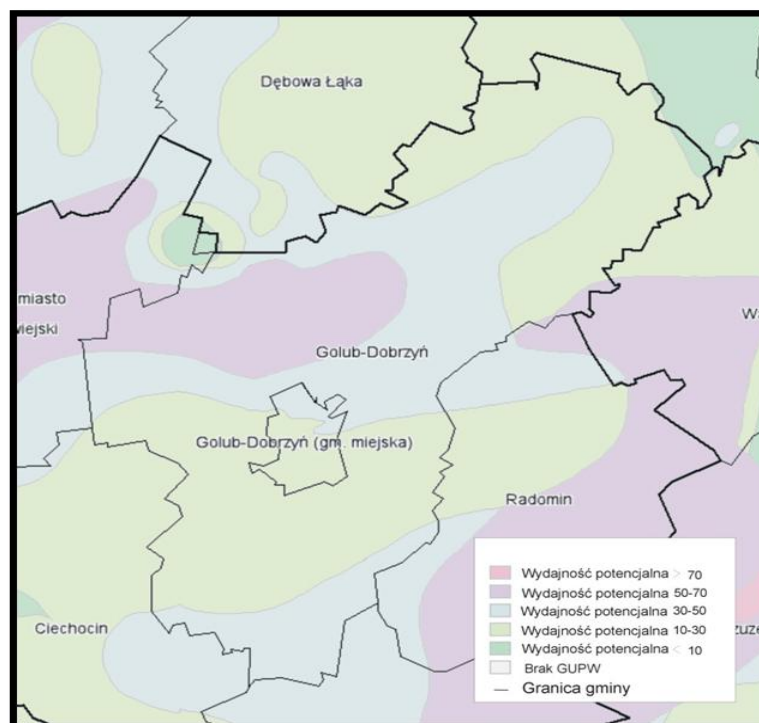
Płytkie jeziora otoczone gruntami rolnymi są w stanie zarastania np. j. Macikowskie, podczas wizji terenowych zaobserwowano, że niektóre jeziora są trakcie intensywnego zarastania i nie nadają się pod zagospodarowanie turystyczne (WIOŚ, 2009, POŚ gminy Golub-Dobrzyń).

3.4.2 Wody podziemne

Wg podziału regionalnego zwykłych wód powierzchniowych wód podziemnych Polski (B. Paczyński) teren gminy należy do rejonu chełmińsko-dobrzyńskiego Ic będącego jednostką podrzędną regionu mazowieckiego. W rejonie gminy podstawowe znaczenia użytkowe ma piętro czwartorzędowe, lokalnie w zachodniej części również trzeciorzędowe. Poziom czwartorzędowy występuje tutaj jako międzyglinowy zbudowany z piasków drobno- i średnioziarnistych, rzadziej gruboziarnistych. Należy zaznaczyć iż poziom ten w obrębie dolin Drwęcy oraz Rużca pozbawiony jest izolacji. Wśród glin zarówno górnych jak i dolnych, występują drobne przewarstwienia piasków. W obrębie doliny Drwęcy miąższości osadów wodonośnych mieszczą się w przedziale od kilkunastu do ponad 20 m, na pozostałym obszarze od około 20 do 50 m w okolicach Nowogrodu. Na wcześniej wspomnianych terenach pozbawionych izolacji zwierciadło wody występuje na głębokości od 2 do 10 m. Na pozostałym terenie poziom wodonośny jest izolowany, zmiennej grubości pokrywają słabo przepuszczalnych glin zwałowych. Wydajność potencjalna została przedstawiona na rysunku poniżej. Wydajność potencjalna na podstawie mapy PSH w przeważającej części gminy wynosi od 10-30 m³/24h Paliwodziszna, Olszówka, Białkowo, Kujawa, Wrocki, Cieszyny Płachoty. Najwyższa występuje w okolicy Owieczkowa, Ostrowitego, Gajewa większe od 70 m³/24h, najmniejsze zaś w okolicach miejscowości Ostrowite oraz wschodniej granicy gminy w okolicy miejscowości Pusta Dąbrówka mniejsze od 10 m³/24h. Na obszarze gminy Golub-Dobrzyń występują następujące jednostki hydrogeologiczne 1 bQI/TR, 2 aQI/Tr, 3bcrl. Jednostka 1bQI/Tr jest jednostką trójdzielną obejmującą czwartorzędowy poziom międzymoenowy. Charakteryzuje się on średnią miąższością 23,9m, współczynnikiem filtracji 15.5 m/24h i przewodnością 358m²/24h. Na terenie gminy w północnozachodniej (okolice m. Owieczkowo, Gałczewko) części występuje pierwszy człon tej jednostki. Na tym obszarze poziom wodonośny występuje na głębokości 24-50 m pod ciągłą pokrywą glin zwałowych. Miąższość osadów wodonośnych wynosi 8-30m, przewodowość hydrauliczna 200-500 m²/24h, lokalnie w okolicach Gałczewka 500-1000 m²/24h. Izolacja od powierzchni terenu utworami słaboprzepuszczalnymi jest zmienna i wynosi 24-42m. W Gałczewku zlokalizowana jest stacja uzdatniania wody o wydajności 121 m³/h. Trzeci człon tej jednostki (2 na terenie gminy)

zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części gminy w okolicach m. Macikowo, Olszyna. Poziom wodonośny na tym terenie występuje na głębokości 15-46m, jego miąższość waha się od 8-14 m w części północnej zaś w okolicach Nowogrodu nawet do 40m. Przewodowość sięga 200-500 m²/24h. Poziom wodonośny jest izolowany ciekłą pokrywą glin o miąższości 15-50 m. W rejonie tej jednostki zlokalizowane jest ujęcie wód w Nowogrodzie (o zasobach eksploatacyjnych wynoszących 50m³/24 h.km², wydajności 100 m³/h). Kolejną jednostką hydrogeologiczną na terenie gminy jest jednostka 2 aQI/Tr. Podobnie jak poprzednia składa się z trzech członów, obejmują one obszary dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. Jednostka ta nie posiada izolacji utworami słabo przepuszczalnymi od powierzchni terenu, charakteryzuje się również swobodnym zwierciadłem terenu. Człon zajmujący odcinek doliny Drwęcy o powierzchni ok. 2 km² okolicy miejscowości Pomorzany. Średnia miąższość piasków wodonośnych wynosi 8m, przewodowości 190 m²/2.

Rysunek 8. Wydajności potencjalne studni gminie Golub-Dobrzyń.

Źródło: PSH.

Kolejny człon jednostki 2 stanowi obszar doliny Drwęcy w północno-wschodniej części gminy. Swobodne zwierciadło wody występuje na głębokości 2-16 m. Miąższość piasków wodonośnych zawiera się w przedziale od 10 do ponad 16 m. Przewodowość hydrauliczna wynosi 100m²/24h. We Wrockach zlokalizowane są 2 ujęcia wody o wydajności 100 m³/h. Trzeci

człon obejmuje rzekę Ruziec o powierzchni 20 km², obszary wodonośne występują tu na głębokości 3-15 m, ich miąższość mieści się w przedziale 18-22 m. Przewodowość hydrauliczna w części północnej wynosi 100m²/24h, a na południu 50-70 m³/h.

Trzecią jednostką zlokalizowaną na obszarze gminy jest jednostka 3bcTrI zlokalizowana jest ona w okolicach Paliwodzizny. Poziom wodonośny tej jednostki zbudowany jest z piasków drobnoziarnistych miocenu o miąższości około 8 metrów i występuje na głębokości ponad 50 m. Powierzchnia jednostki przekracza 15 km². Przewodowość hydrauliczna wynosi poniżej 100 m²/24h.

Wg informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Golubiu-Dobrzyniu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu za rok 2010 we wszystkich działających na terenie powiatu wodociągach nie zaobserwowano deficytów wody. Nie było również skarg ludności na jakość pobieranej wody w gospodarstwach domowych. W trakcie bieżącego nadzoru (2010) w pobranych próbkach wody stwierdzono odbiegające od wymagań parametry w wodociągu publicznym w Nowogrodzie gm. Golub-Dobrzyń - ponadnormatywna zawartość manganu (85µg/l, 268 µg/l), pobrane próby kontrolne wykazały brak tej substancji.

3.5 Złóża i tereny górnicze

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowano 7 złóż kruszywa naturalnego zlokalizowane są głównie w obrębie tarasu nadzalewowego rzeki Drwęcy m.in. złoża czwartorzędowych piasków pochodzenia wodnolodowcowego „Olszówka” średnia grubość nakładu to 0,45m, miąższość złoża 4,05m, głębokość spągu 5,10m. Wg PIG MIDASW złoża było eksploatowane w 1992 r. pod koniec tego roku eksploatacji zaniechano eksploatacji z powodu braku zbytu. Danych o ubytku zasobów brak. Niekoncesjonowaną eksploatację prowadzono do 1998 r. Nieopodal Olszówki zlokalizowane jest złożo Olszówka I, serię złożoną o miąższości 7,3 m - 8,2 m (średnio 7,70m) tworzą piaski. Jedynym ówczśnie zagospodarowanym złożem posiadającym aktualną koncesję jest złożo Podzamek Golubski I położone w niedalekiej odległości na północny-zachód od miasta Golub-Dobrzyń.

Tabela 7. Złoże kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa złoże	Opis położenia	kopalina	Pow. złoże	Stan zagospodarowania	Rekultywacja	Koncesja
1.	Białkowo II	Zlokalizowane w miejscowości Białkowo	KN- złoże piasków budowlanych	0,67ha	Eksploatacja złoże zaniechana	sportowo - rekreacyjny	-
2.	Lisewo I	Lisewo dz. nr 110	Złoże mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	1,74	złoże rozpoznane szczegółowo	Rolniczo-leśny	do 31.12.2013 r.
3.	Macikowo	Macikowo	NK- złoże piasków budowlanych	1,62	złoże rozpoznane szczegółowo	Rolniczo-leśny	do 31.12.2020 r.
4.	Olszówka	Olszówka	Złoże mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	0,90	złoże rozpoznane szczegółowo	rolniczy	-
5.	Olszówka I	Olszówka dz. nr 286/3 (część)	Złoże piasków poza piaskami szklarskimi	1,00	złoże rozpoznane szczegółowo	Nie ustalona	-
6.	Podzamek Golubski I	Podzamek Golubski	Złoże piasków poza piaskami szklarskimi	1,77	Złoże zagospodarowane- status aktywny	Rolniczo-wodna	Data rozp. eksploatacji 1.10.2008
7.	Pusta Dąbrówka I	Pusta Dąbrówka	Złoże mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	13,35	Złoże rozpoznane wstępnie	leśny	-
8.	Nowogród	Nowogród	Złoże piasków budowlanych	1,46	Złoże rozpoznane szczegółowo	wodna	-
9.	Sokołowo I	Sokołowo	Złoże piasków budowlanych	1,37	Złoże rozpoznane szczegółowo	rolnicza	do 31.12.2015 r.
10.	Sokoligóra I	Sokoligóra	Złoże piasku ze żwirem	0,61	Złoże eksploatowane okresowo	rolnicza	-

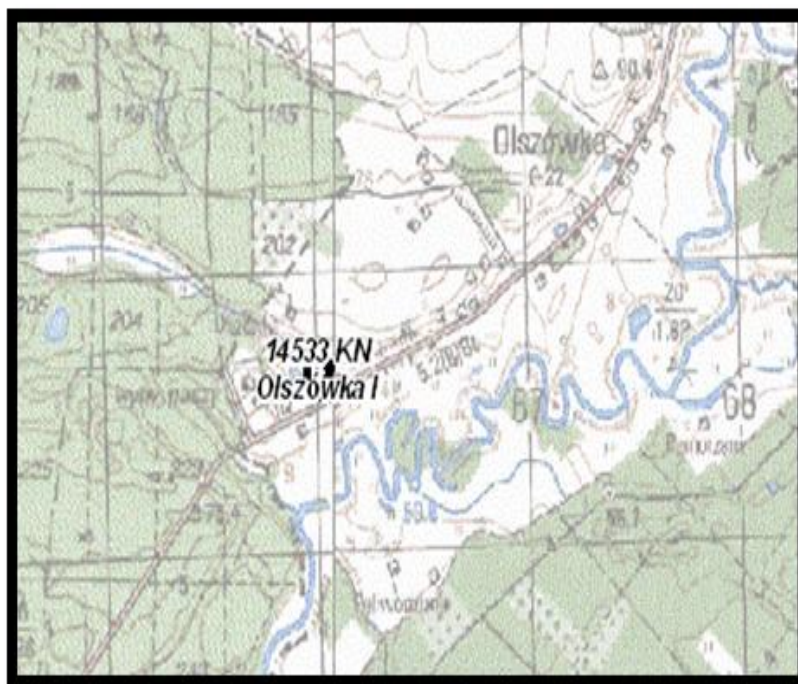
Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Fotografia 2. Złoże w Olszówka I

Źródło: Wikimapia.

Rysunek 9. Złoże w Olszówka I

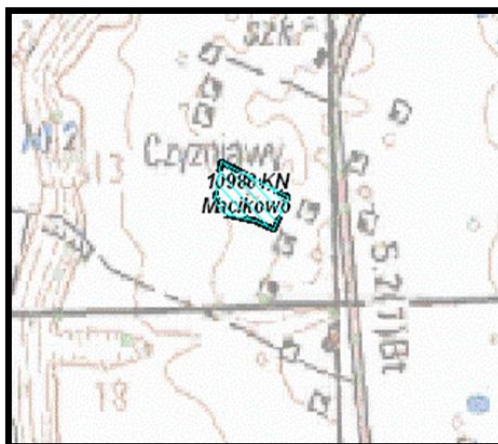
Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 10. Lokalizacja złoża Białkowo II

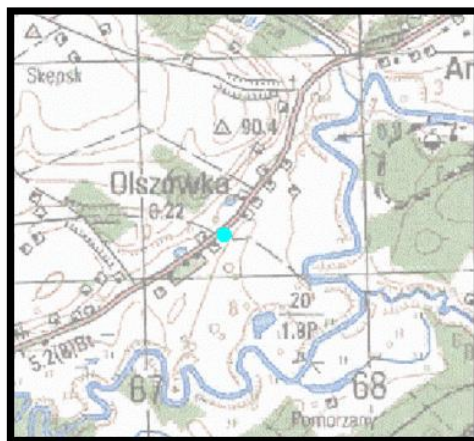
Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 11. Lokalizacja złoża Macikowo

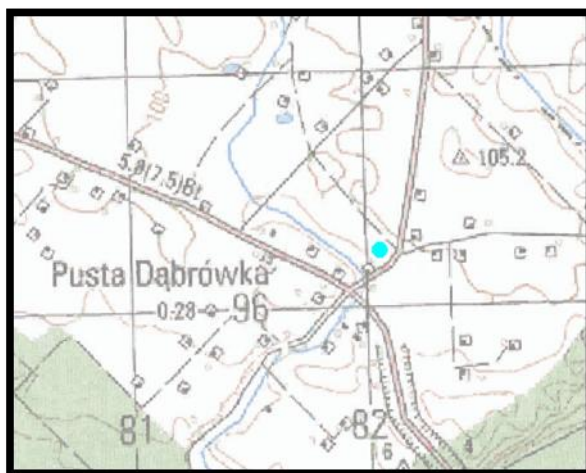
Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 12. Lokalizacja złoża Olszówka

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 13. Lokalizacja złoża Pusta Dąbrówka I

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

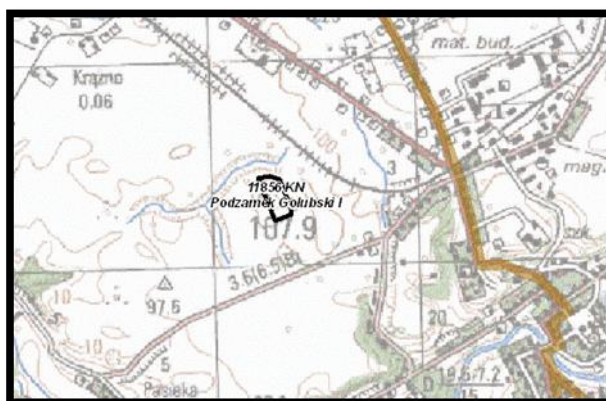
Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden obszar górniczy w okolicy miejscowości Podzamek Golubski I.

Tabela 8. Obszary górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa	Typ	Nr w rejestrze	Stan	Data rozp.	Pow. m ²	Data plan zak.	Nazwa złoża
1.	Podzamek Golubski I	OG	10-2/3/219	aktualny	2008/11/24	19 593	2023/12/31	Podzamek Golubski I

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny. Stan na 31.12.2010 r.

Rysunek 14. Obszar i teren górniczy Podzamek Golubski I

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Tabela 9. Tereny górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa złoża	Typ	Nr w rejestrze	Stan	Pow. m ²
1.	Podzamek Golubski	TG	10-2/3/219	aktualny	36 253
2.	Lisewo I	TG	10-2/5/391	aktualny	17 400
3.	Sokołowo I				
4.	Sokoligóra I	TG	10-2/5/452	aktualny	8 678
5.	Macikowo	TG	10-2/5/441	aktualny	33 237

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny. Stan na 31.12.2010 r.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie ma perspektyw udokumentowania złóż kopalin o znaczeniu przemysłowym.

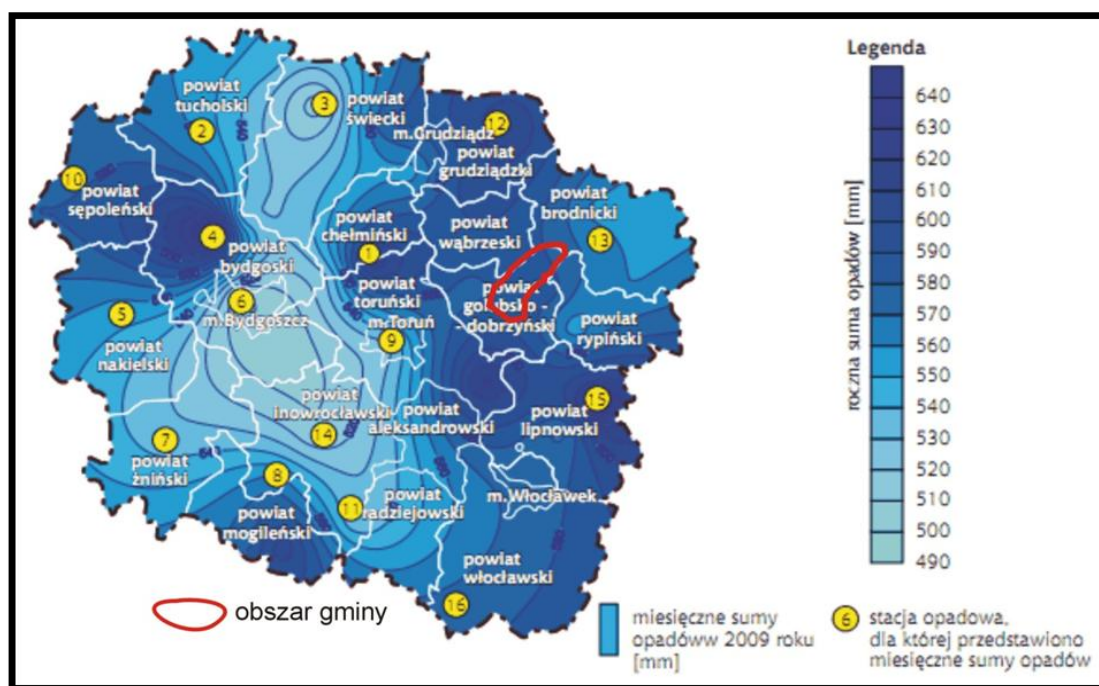
3.6 Klimat

Charakterystyczną cechą klimatu obszaru opracowania jest jego przejściowość i zmienność, wyrażaną ze zmiennymi warunkami temperatury, ciśnienia, opadów, wiatru oraz zachmurzenia. Gmina położona jest pomiędzy chłodniejszym i bardziej wilgotnym obszarem północy kraju (dzielnicą pomorską), a cieplejszym i bardziej suchym regionem środkowej Polski (dzielnicą środkową). Zgodnie z przyjętą klasyfikacją termiczną opadową rok hydrologiczny 2009 w stacji meteorologicznej Koniczynka zaklasyfikowano, jako normalny pod względem warunków termicznych (7,2°C) i normalnym pod względem opadów atmosferycznych (500,2mm). Analizując rozkład temperatury w skali całego roku hydrologicznego najcieplejszymi miesiącami okazały się lipiec i sierpień z miesięcznymi temperaturami powyżej 16°C, natomiast najniższe temperatury miesięczne odnotowano w styczniu. Średnia roczna temp. Powietrza wyniosła 8,7°, temperatura maksymalna 31,4°, a temperatura minimalna -18,2°.

Jak podaje „Raport o stanie geoekosystemów Polski w roku 2009” Prof. zw. dr hab. Andrzeja Kostrzewskiego rok hydrologiczny 2009 pod względem sumy rocznej opadów należał do okresu normalnego lub wilgotnego. Zestawienie sum miesięcznych odnotowanych

w analizowanym roku na tle wartości z wielolecia wskazuje znaczącą różnicę zarówno in plus i in minus. W stacji meteorologicznej w Koniczynie suma roczna opadów - 500,2 liczba dni z opadem - 201 była to wartość najwyższa w okresie prowadzenia badań w latach 1994 – 2008, maksymalny opad dobowy wystąpił w lipcu i wyniósł 38,7mm.

Rysunek 15. Rozkład opadów na terenie województwa kujawsko – pomorskiego.

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz 2009

Okres wegetacyjny, czyli dni z temperaturą powyżej 5°C, wynosi 218 dni. Dominuje zachodni (19,5%) i południowo – zachodni (13,8%) , a najrzadziej północny (8,2%) i północno-wschodni (8,3%) kierunek wiatru. Cisze atmosferyczne występują przez około 6% czasu. Średnie prędkości wiatrów według kierunków są równomierne - średnio 3,2 m/s (najsilniej wieje wiatr zachodni (3,6 m/s). Najmniejsze prędkości wiatrów występują jesienią oraz latem, największe zaś wiosną (marzec-kwiecień). Pokrywa śnieżna na terenie gminy Golub-Dobrzyń występuje średnio przez 55-60 dni, a zima trwa na tym terenie 95 dni.

3.7 Gleby

Rozmieszczenie kompleksów rolniczej przydatności gleb jest odzwierciedleniem rzeźby gminy. Na utworach pochodzenia wodnolodowcowego występują gleby wyższych, na utworach pochodzenia rzeczno- morenego najniższych kompleksów. W północnej części gminy (Pojezierze

Chełmińskie) dominują gleby kompleksu 4-tego, tj. żyniego bardzo dobry (pszenno-żytni) tworzy on większe obszary na południe od Gajewa, w okolicach Skępska, na północ od Podzamku Golubskiego, Lisewa, w okolicach Gałczewka, Karczewa Tokary, m Wrocki, Pustej Dąbrówki. Wyżej wskazany kompleks budują gleby brunatne wylugowane i kwaśne wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych gliną w okolicach Gajewa, Podzamku Golubskiego oraz na południe od Pustej Dąbrówki. Na pozostałych terenach tworzą go gleby płowe wytworzone z piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych średnio głęboko gliną. Są to gleby wrażliwe na suszę na terenie gminy uprawiona jest na tych glebach głównie kukurydza, pszenica i jęczmień. Kolejnym co do wielkości kompleksem występującym na terenie gminy jest kompleks 5 żytni dobry w okolicach Ostrowitego, Owieczkowa, na północ od miejscowości Wrocki, Cieszyny i w okolicach Płachot. Kompleks budują w zachodniej części gleby brunatne właściwe oraz gleby płowe podobnie jak dla kompleksu 4-tego. Pozostałe tereny zajmują słabsze kompleksy 6-żytni słaby, 7-żytni bardzo słaby, poza niewielkimi powierzchniami kompleksu 2-pszennego dobrego w okolicach Lisewa Cieszyn, Gajewa, Skępska, Poćwiardowa. Kompleksy trwałych użytków zielonych zajmują tereny głównie wzdłuż cieków wodnych oraz zagłębień bezodpływowych. Gleby kompleksu 3z – użytki zielone słabe i bardzo słabe zlokalizowane są po obu stronach Strugi Czarnej, Strugi Kujawskiej. Są to użytki zielone zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej. Kompleks 2z - użytki zielone średnie zlokalizowany jest na terenach podmokłych w okolicach przy zachodniej granicy gminy, w okolicach Skępska i ozu lisewskiego, Konstancjewa, podmokłe łąki w okolicach miejscowości Przeszkoda (obecnie na terenie tym uprawiana jest kukurydza). W dolinie Drwęcy, której grunty tworzone przez utwory pochodzenia rzecznoego występują gleby niższych kompleksów począwszy od 6-żytniego słabego, po 9-ty zbożowo-pastewny słaby. Największe powierzchnie zajmuje tu kompleks 7-my żytni bardzo słaby /żytni-lubinowy/ na glebach tego kompleksu uprawia się zazwyczaj żyto ze względu na niskie wymagania, tudzież na terenach zajmowanych przez ten kompleks w gminie Golub-Dobrzyń uprawiane jest właśnie żyto, zauważalne jest również ogrodnictwo (pod foliami) lub gleby pozostawione są jako nieużytki. W okolicach Olszówki, doliny Drwęcy zlokalizowane są użytki zielone średnie tworzone przez mady. Południowa część gminy charakteryzuje się glebami nieco mniej przydatnymi do produkcji rolnej aniżeli północna. Na tym terenie przeważa kompleks 5 – żytni dobry, tworzoną go gleby brunatne właściwe wytworzone z piasków gliniastych lekkich podścielanych gliną oraz gleby brunatne właściwe wytworzone z piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych średnio głęboko gliną. W okolicach Sokołowa, miejscowości Węgiersk oraz na południowy wschód od Nowogrodu występuje

kompleks 4 -ty, tj. żytni bardzo dobry. Wyżej wskazany kompleks budują gleby brunatne wylugowane i kwaśne wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych gliną. W opisywanej części gminy występują również kompleksy: 2 pszenno dobry (Sokołowo, Paliwodzina-Nowogród), 3 pszenno wadliwy (okolice m Węgiersk, Bierzgło), ponadto kompleksu żytni słaby oraz żytni bardzo słaby. Spośród kompleksów trwałych użytków zielonych występuje tu kompleks 3z zlokalizowany m.in. wzdłuż południowowschodniej granicy jeziora Grodno, cieką wodnego łączącego go z jeziorem Plebanka i dalej bezimiennym cieką ku południowej granicy, kolejny płat od południowej granicy jeziora Słupno biegnie ku południowi przez jezioro Stawek, aż do jeziora Macikowskiego, kolejny taki kompleks zlokalizowany jest w dolinie rzeki Ruziec. Kompleks 2z występuje jedynie w okolicach stawów na południowy-zachód od miejscowości Sadykierz.

Tabela 10. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Część gminy	Wskaźnik bonitacji				Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	Jakości i przydatności rolniczej gleb	Agroklimatu	Rzeźby terenu	Warunków wodnych	
Gmina Golub-Dobrzyń	50,2	8,8	3,7	2,8	65,5

Źródło: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG). Stan na 2010 r.

3.8 Fauna i flora

Znaczna ilość obszarów i obiektów chronionych na terenie gminy sprawia, że obszar ten różnorodny jest w pod względem występowania zwierząt, jak również zbiorowisk roślinnych. Fauna i flora tych terenów została szerzej opisana w podrozdziałach poświęconych poszczególnym obszarom chronionym. Ziemia Chełmińska jest miejscem zasiedla lub potencjalnym do zasiedlenia wielu gatunków zwierząt zagrożonych są nimi:

- Ssaki:
 - Borowiaczek *Nyctalus leisleri*,
 - Popielica *Glis glis*;
- Ptaki:
 - Bąk *Botaurus stellaris*,

- Bączek *Ixobrychus minutus*,
- Kania czarna *Milvus migrans*,
- Kania ruda *Milvus milvus*,
- Bielik *Haliaeetus albicilla*,
- Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*,
- Rybołów *Pandion haliaetus*,
- Sokół wędrowny *Falco peregrinus*,
- Zielonka *Porzana parva*,
- Kulik wielki *Numenius arquata*,
- Rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*,
- Puchacz *Bubo bubo*,
- Włochatka *Aegolius funereus*,
- Podroźniczek *Luscinia svecica*,
- Wąsatka *Panurus biarmicus*;
- Gady:
 - Żółw błotny *Emys orbicularis*,
 - Gniewosz plamisty *Coronella austriaca*;
- Płazy:
 - Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*;
- Ryby:
 - Łosoś atlantycki *Salmo salar*,
 - Rożanka *Rhodeus sericeus*,
 - Piekelnica *Alburnoides bipunctus*,
 - Strzebla błotna *Eupallasella percnurus*,
 - Piskorz *Misgurnus fossilis*,
 - Głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus*,
 - Minog rzeczny *Lampetra fluviatilis*,
 - Minog strumieniowy *Lampetra planeri*.

Szczegółowe informacje na temat lokalizacji gatunków objętych ochroną ścisłą (Rozp. Min. Środ. z dn. 26.09.2001 r. - Dz.U. 2001. Nr 130. Poz.1456 - Załącznik nr 1) na terenie gminy Golub-Dobrzyń przedstawione są w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń”.

Na terenie nadleśnictwa znajdują się dwa miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, tzw. ostoje. Strefy ochronne utworzono dla bociana czarnego (*Ciconia nigra*).

Tabela 11. Gniazdowanie ptaków chronionych w rejonie działania Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń

Gatunek chroniony	Strefa ścisła	Strefa częściowa
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	3,10	70,21
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	2,92	50,61

Źródło: Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Golub – Dobrzyń.

Wśród owadów liczne są trzmiele, motyle karłatek, ryska, dostojka, bielinek kapustnik, mówki rudnice, ważki, głównie w pobliżu terenów leśnych i zbiorników wodnych.

Gady reprezentowane są głównie przez żmije zygzakowate i zaskrońce, jaszczurki zwinki i jaszczurki zielone oraz padalce. Na wysoczyźnie oprócz drobnych ssaków licznie reprezentowana jest ornitofauna.

Tereny pól uprawnych są miejscem schronienia dla drobnych gryzoni: myszy polnej, kreta, a także zwierzyny łownej m.in. sarny, zające, lisy.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 37 gniazd bociana białego. Po jednym gnieździe w Cieszynach (na słupie), Gałczewku (na drzewie liściastym) Nowej Wsi (na słupie), Płachoty (na słupie), Podzamek Golubski (na budynku gospodarczym) oraz Sokołowie na drzewie liściastym. Najwięcej gniazd zlokalizowano w miejscowości Skępsk (6 gniazd) kolejno 5 gniazd w m. Paliwodzizna, po 4 w Macikowie i Białkowie, po dwa w Gajewie, Nowogrodzie, Lisewie, Gajewie, Węgiersku i Wrockach.

Fotografia 3. Gniazdo bocianów w miejscowości Józefat

Źródło: Materiały własne.

Polom uprawnym, nieużytkom, osadom ludzkim, drogom towarzyszy roślinność segetalna i ruderalna. Są to synantropijne zbiorowiska roślin jednorocznych i wieloletnich. Zbiorowiska segetalne (towarzyszące uprawom zwłaszcza północno-zachodniej i południowej części gminy), występujące zwykle na obrzeżach pól, przydrożach i miedzach, reprezentowane są głównie przez: komosy, wierzbówki, babki i bylice.

Roślinność łąkową tworzą cykoria podróznik, chaber bławatek, maruna bezwonna, świerznica polna, marchew zwyczajna, wyka ptasia, wiechlina łąkowa, kostrzewa czerwona, rajgras wyniosły. Na łąkach zlokalizowanych na zboczach rosną samosiejki sosen, na miedzach pojedyncze dzikie grusze i jabłonie oraz bez czarny.

W uprawach zbożowych najczęściej występuje mak piaskowy (*Papaver argemone* L.), maruna bezwonna (*Tripleurospermum inodorum*) i chaber bławatek (*Centaurea cyanus* L.).

Fotografia 4. Maruna bezwonna

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 5. Marchew zwyczajna

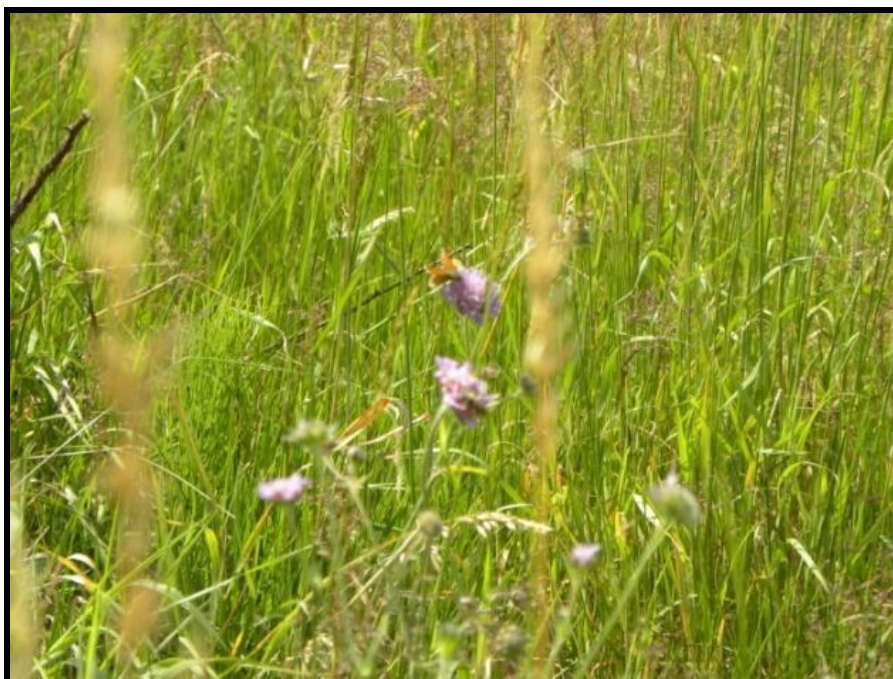
Źródło: Materiały własne.

Fotografia 6. Karłatek ryska

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 7. Świerzbica polna

Źródło: Materiały własne

Najbardziej rozpowszechnionymi zbiorowiskiem ruderalnym jest zespół bylicy pospolitej i wrotycza zwyczajnego. Jego płaty wykształcają się na zasobnych w biogeny nieużytkach, przydrożach, gruzowiskach, przypłociach i zbudowane są przeważnie z: bylicy pospolitej, wrotycza zwyczajnego, perzu właściwego i krwawnika pospolitego. Na żyznych zasobnych w próchnicę siedliskach śmietników i pod płotami rosną: pokrzywa zwyczajna, śláz, rdest ptasi, szarłat biały i inne. Na podwórkach i pastwiskach dominuje babka zwyczajna, mniszek postopły.

Wokół zabudowań gospodarskich, prywatnych posesji, instytucji, a także wzdłuż ulic rosną: świerk pospolity i srebrny, żywotniki, cyprysy, wierzby, topole, bez lilak, kasztanowce zwyczajne, brzozy, klony zwyczajne i jawory, jesiony pospolite, jarzębiny zwyczajne oraz drzewa owocowe. Żywopłoty najczęściej wykonane są z: ligustru pospolitego, śnieguliczki oraz cyprysów. W ogródkach rosną kwiaty ozdobne.

Tereny leśne w okolicy jezior otoczone są roślinnością wysoką, gatunkiem dominującym jest tu sosna z domieszką brzozy brodawkowatej w podszycie rośnie grab zwyczajny, jesion zwyczajny wśród roślin naziemnopączkowych (hemikryptofity) poziomka pospolita, szczawik zajęczy, spotkano również trujący gat.- glistnika jaskółcze ziele, paprocie, brzegi jeziora trzcina.

Gatunki drzew i krzewów:

- Drzewa:
 - Robinia akacjowa (*Robinia pseudacacia*),
 - Klon jesionolistny (*Acer negundo*),
 - Dąb czerwony (*Quercus borealis*),
 - Kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*),
 - Jesion pensylwański (*Fraxinus pennsylvanica*),
 - Jarząg szwedzki (*Sorbus intermedia*),
 - Lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*),
 - Śliwa lubaszka (*Prunus insititia*),
 - Wiśnia zwyczajna (*Cerasus vulgaris*);
- Krzewy
 - Śnieguliczka biała (*Symphoricarpos albus*),
 - Tawlina jarzębolistna (*Sorbaria sorbifolia*),

- Suchodrzew tatarski (*Lonicera tatarica*),
- Lilak pospolity (*Syringa vulgaris*),
- Jaśminowiec wonny (*Philadelphus coronarius*).

W celu ochrony bioróżnorodności należy:

- w miarę możliwości w trakcie wykonywania zrębów zupełnych i cięć uprzętających pozostawiać wokół tych miejsc pas drzewostanu;
- o ile to możliwe, starać się nie prowadzić przez te tereny szlaków zrywkowych;
- dążyć, w miarę możliwości do zachowania w stanie niezmienionym istniejące stosunki wodne poprzez utrzymanie i konserwację istniejących urządzeń melioracyjnych;
- w ramach dolesiania luk i przerzedzeń zaleca się wprowadzać gatunki biocenotyczne;
- zaleca się pozostawiać śródleśne łąki, polany i nieużytki w stanie nienaruszonym.

3.9 Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

W oparciu o dane pozyskane z Powszechnego Spisu Rolnego przedstawiono poniżej analizę przemian zachodzących w rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie gminy Golub-Dobrzyń. W celu dokonania jak najpełniejszej charakterystyki rolnej gminy wykorzystano aktualnie dostępne dane statystyczne z roku 2010, z uwagi jednak na ich niekompletność charakterystykę tę uzupełniono danymi z roku 2002.

3.9.1 Rolnictwo

Jedną z najważniejszych funkcji gminy Golub-Dobrzyń w dotychczasowym okresie było rolnictwo. Taki stan utrzymuje się ze względu na dość dużą ilość gleb o dobrych klasach bonitacyjnych (III i IV), tradycyjne rolnictwo jak również brak istotnych alternatyw.

Dość duże znaczenie w skali gminy odgrywają grunty użytkowane rolniczo. Znajdują się one głównie w części północno-zachodniej, ciągną się od miejscowości Gałczewko i Nowej Wsi w kierunku ściany zachodniej gminy. Istotne ze względu na rozwój rolnictwa są także tereny zlokalizowane w obrębie pasma miejscowości Wrocki-Cieszyny-Pląchoty oraz Sokołowo-Węgiersk-Macikowo. Pierwsze ulokowane są w północno-wschodnim cyplu gminy, drugie zaś południowej i południowo-wschodniej jej części.

Głównymi elementami środowiska przyrodniczego decydującymi o możliwościach rozwoju rolnictwa są: gleby, agroklimat, warunki wodne oraz rzeźba terenu. Na terenie gminy przeważają piaski gliniaste. W północnych-wschodnich sołectwach tj. Karczewo, Pląchoty,

Wrocki, Cieszyny i Pusta Dąbrówka dominuje kompleks żytni dobry i bardzo dobry. W centralnych sołectwach między innymi w sołectwie Kujawy znaczną część obszaru zajmują lasy. Największe obszary gleb zaliczanych do kompleksu pszennego dobrego występują w sołectwach Sokołowo, Podzamek Golubski oraz Poćwiardowo. W sołectwie Olszówka oprócz piasków zajmujących znaczną część sołectwa występują również mady, które są ciężkie do uprawy.

W ocenie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej szczególne znaczenie mają wskaźniki bonitacji:

- gleb w skali punktowej 1 : 100, wynoszący 50,2;
- agroklimatu 1 :10, wynoszący 8,8;
- warunków wodnych, wynoszący 2,8;
- rzeźby terenu w skali 1 : 5, wynoszący 3,7;
- łączny wskaźnik dla tych cech tj. wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wynoszący 65,5.

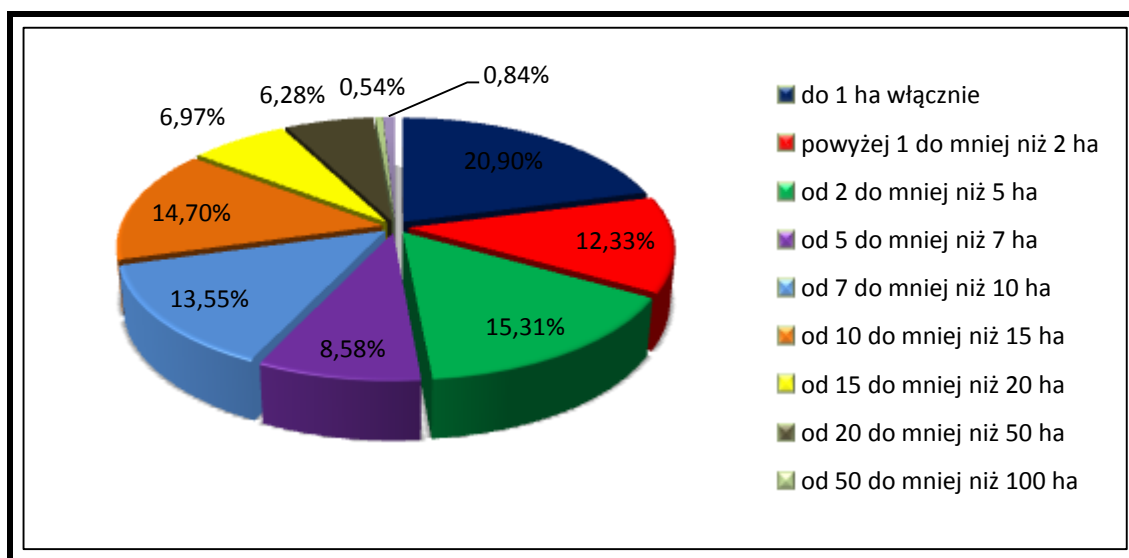
Tabela 12. Struktura wielkościowa – liczba i udział gospodarstw wg klas wielkościowych

Wielkość gospodarstw	Liczba gospodarstw
do 1 ha włącznie	273
powyżej 1 do mniej niż 2 ha	161
od 2 do mniej niż 5 ha	200
od 5 do mniej niż 7 ha	112
od 7 do mniej niż 10 ha	177
od 10 do mniej niż 15 ha	192
od 15 do mniej niż 20 ha	91
od 20 do mniej niż 50 ha	82
od 50 do mniej niż 100 ha	7
powyżej 100 ha	11

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Z danych Narodowego Spisu Rolnego wynika, że w 2002 roku w Gminie Golub-Dobrzyń było ogółem 1 306 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 1 379 349 ha. Najwięcej było gospodarstw rolnych o powierzchni do 1 ha, występowała również duża ilość gospodarstw od 2-5 ha oraz tych z przedziału od 15 do 20 ha. Oprócz tego zanotowano najmniejszą ilość gospodarstw o największym areale to jest gospodarstw od 50 do 100 ha jedynie 7, natomiast tych powyżej 100 ha na terenie gminy w analizowanym okresie znajdowało się jedynie 11. Szczegółową strukturę agrarną przedstawia tabela i wykres.

Wykres 3. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w gminie Golub-Dobrzyń.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Największą powierzchnie zajmują gospodarstwa w przedziale od 10,01 do 20,00 ha . Powierzchnia zajmowana przez te gospodarstwa stanowi ponad 30% powierzchni zajmowanej przez wszystkie gospodarstwa w gminie Golub-Dobrzyń. Najmniejszą powierzchnie zajmują gospodarstwa poniżej 1 ha.

Tabela 13. Struktura wielkościowa - powierzchnia gruntów i udział gospodarstw wg klas wielkościowych.

Wielkość gospodarstw	Powierzchnia gruntów	% udział w ogólnej powierzchni gruntów
poniżej 1 ha	16 080	1,17
1,01 do 5,00 ha	106 857	7,75
5,01 do 10,00 ha	240 901	17,46
10,01 do 20,00 ha	423 904	30,73

20,01 do 30,00 ha	132 948	9,64
30,01 do 50,00 ha	117 665	8,53
ponad 50 ha	340 994	24,72

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Według danych uzyskanych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r., gospodarka rolna nastawiona jest kolejno na rynek – 61% gospodarstw, głównie na potrzeby własne – 23% gospodarstw, 11% gospodarstw nie prowadzi produkcji rolnej oraz 5% produkuje wyłącznie na potrzeby własne.

Analizując strukturę dochodów należy zwrócić uwagę na fakt, że 15,64 % gospodarstw rolnych deklarowało, iż utrzymują się głównie z emerytury i renty, dla 44,02 % gospodarstw głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza, 20,40% utrzymywało się z pracy najemnej, około 3,91% gospodarstw miało niezarobkowe źródło utrzymania, 8,13% utrzymywało się z działalności pozarolniczej i 5,75% to gospodarstwa domowe pozostałe. Niewielki odsetek – zaledwie 0,69% reprezentowany był przez gospodarstwa prowadzące zarówno działalność rolniczą jak i utrzymujące się z pracy najemnej.

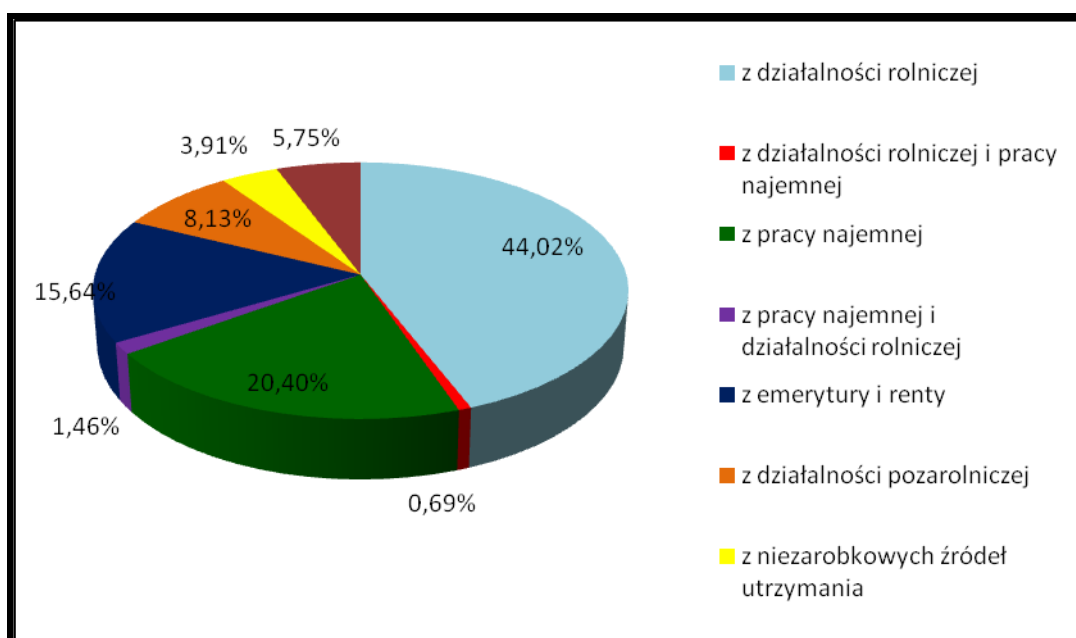
Tabela 14. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów

Rodzaj dochodów	liczba gospodarstw
z działalności rolniczej	574
z działalności rolniczej i pracy najemnej	9
z pracy najemnej	266
z pracy najemnej i działalności rolniczej	19
z emerytury i renty	204
z działalności pozarolniczej	106
z niezarobkowych źródeł utrzymania	51

gospodarstwa domowe pozostałe	75
-------------------------------	----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Wykres 4. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Analizując strukturę zasiewów można stwierdzić, iż największe powierzchnie zajmuje: pszenżyto ozime (15,77%) oraz jęczmień jary (13,15%) jak również mieszanki zbożowe jare (13,01%) i pszenica ozima (12,43%). Udział buraków cukrowych był nieco mniejszy i wynosił ok. 8,95 % całej obsiewanej powierzchni gminy.

Tabela 15. Kierunki produkcji roślinnej w gminie

Kierunki produkcji	Powierzchnia zasiewów (ha)	Udział zasiewów w ogólnej powierzchni zasiewów (%)
ogółem	1 056 351	
pszenica ozima	131 290	12,43
pszenica jara	40 614	3,84
żyto	79 940	7,57
jęczmień ozimy	9 687	0,92

jęczmień jary	138 918	13,15
owies	10 277	0,97
pszenżyto ozime	166 599	15,77
pszenżyto jare	6 517	0,62
mieszanki zbożowe ozime	6 907	0,65
mieszanki zbożowe jare	137 448	13,01
gryka, proso i inne zbożowe	2 062	0,20
kukurydza na ziarno	50 551	4,79
kukurydza na zielonkę	6 994	0,66
strączkowe jadalne	2 251	0,21
ziemniaki	45 161	4,28
buraki cukrowe	94 508	8,95
rzepak ozimy	47 335	4,48
rzepak jary	20 859	1,97
okopowe pastewne	11 278	1,07
warzywa gruntowe	7 765	0,74
truskawki	805	0,08

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Najpopularniejszą rośliną uprawianą w gminie jest pszenżyto ozime. W wielu gospodarstwach pszenżyto uprawiane było wyłącznie na potrzeby własne, czyli jako składnik paszy wykorzystywanej w produkcji zwierzęcej.

Tabela 16. Kierunki produkcji zwierzęcej w gminie.

Kierunki produkcji	Liczba gospodarstw	Liczba sztuk
bydło	526	4 127
krowy	460	1 625
trzoda chlewna	709	38 665
trzoda chlewna lochy	-	3 639
konie	58	113
owce	4	126
kury	-	241 294
kury nioski	-	128 619
kozy	-	159

bez zwierząt gospodarskich	530	-
----------------------------	-----	---

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Najpopularniejsza wśród gospodarstw gminy Golub-Dobrzyń jest hodowla trzody chlewnej – 31% gospodarstw w gminie. W dużej części gospodarstw dominuje hodowla bydła 23% , a 520 gospodarstw nie prowadzi hodowli zwierząt gospodarskich.

Gospodarstwa na terenie gminy są w dosyć dobrym stopniu wyposażone w budynki, maszyny i urządzenia służące prowadzeniu działalności rolniczej. Szczegółowe informacje zawierają zestawienia poniżej. Na terenie gminy podczas przeprowadzania Powszechnego Spisu Rolnego zanotowano 1077 ciągników.

Tabela 17. Wyposażenie gospodarstw w gminie.

Rodzaj maszyn, urządzeń i budynków	Liczba wyposażenia (maszyn, urządzeń, budynków - sztuki)
ciągniki	1077
kombajny zbożowe	113
kombajny ziemniaczane	102
kombajny buraczane	65
samochody ciężarowe	106

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

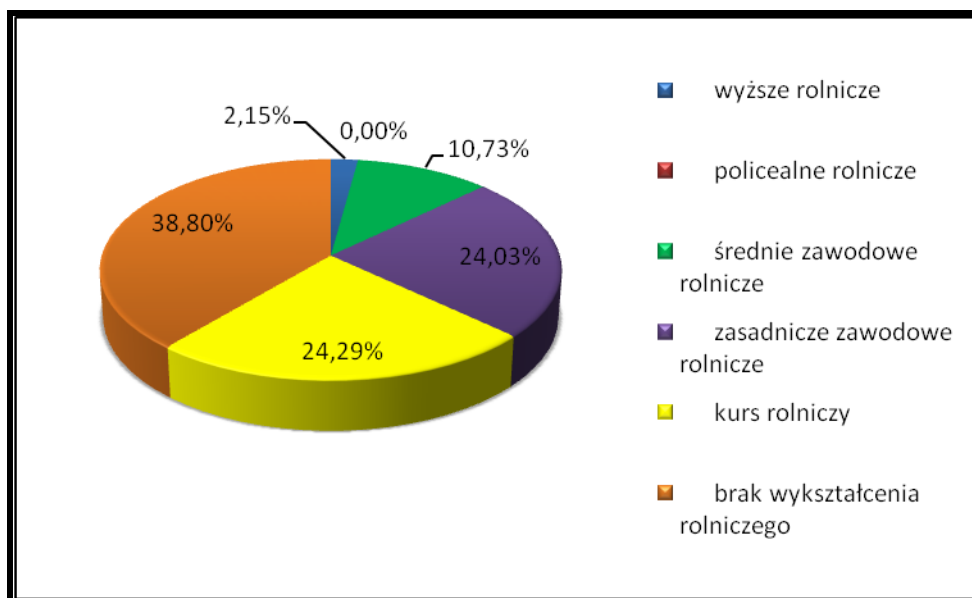
Tabela 18. Powierzchnia budynków i budowli.

Rodzaj maszyn, urządzeń i budynków	Powierzchnia budynków i budowli w m ²
obory	43 049
chlewnie	53 163
kurniki	20 772
stodoły	74 808
wiaty	8 658
garaże	62 565
budynki wielofunkcyjne	93 353
inne pomieszczenia	16 238

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Wśród kierujących gospodarstwami rolnymi w gminie Golub-Dobrzyń dominują osoby bez wykształcenia rolniczego, następną grupę stanowią osoby, które ukończyły jedynie kurs rolniczy 24,29%.

Wykres 5. Gospodarstwa według wykształcenia osoby kierującej

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

3.9.2 Leśnictwo

Gmina Golub-Dobrzyń położona jest w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, obręb Konstancjewo podzielony jest z kolei na 6 leśnictw:

- Cieszyń – 1368,09 ha – położone na terenie gminy Golub-Dobrzyń;
- Mokry Las – 1634,93 ha – położone na terenie gminy Golub-Dobrzyń;
- Paliwodziczna – 1445,29 ha – położone na terenie gminy Golub-Dobrzyń;
- Płonne – 994,56 ha – położone poza terenem gminy Golub-Dobrzyń;
- Radziki – 1414,16 ha – położone poza terenem gminy Golub-Dobrzyń;
- Tokary – 1907,12 ha – położone poza terenem gminy Golub-Dobrzyń.

Lesistość gminy liczy 33,24% (6574 ha, w tym lasy 6560 ha zaś grupa zadrzewień i zakrzewień 14 ha). Pod względem podziału Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne („Przyrodniczo-leśna regionalizacja Polski” - Trampler i in. 1990 r.) obszar omawianego Nadleśnictwa położony jest w:

- Krainie III - Wielkopolsko-Pomorskiej;
- Dzielnicy 3 - Pojezierza Chełmińsko – Dobrzyńskiego;

- Mezuregionie c - Wysoczyzny Dobrzyńsko – Chełmińskiej;
- Dzielnicy 5 - Kotliny Toruńsko-Płockiej.

Tabela 19. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa

Jednostka	wiek	[lata]*	Przeciętna	zasobność	[m ³ /ha]*	Przeciętny
Obręb Konstancjewo	1.1.2006	56	296	5,29	52,59	85,27
Obręb Leśno	1.1.2006	54	271	5,02	36,37	69,56
Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	1.1.2006	55	284	5,16	44,51	77,44
Województwo kujawsko-pomorskie	1.1.2001	56	168	3,00	75,60	89,50

* na powierzchni leśnej zalesionej, ** na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej

Źródło: Plan Urzędnia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń
obróby leśne: Konstancjewo, Leśno

Według Planu Urzędnia Lasu na lata 2006-2015 na terenie gminy Golub-Dobrzyń wyznaczono cztery grupy funkcje lasu, ich powierzchnię wiek udział gatunków przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu w obrębie Konstancjewo i Leśno.

Obręb, Nadleśnictwo	Wiek [lata]	Powierzchnia [ha]*	Zapas [m23]**	Przec. Zasob. [m23/ha]	Udział gatunków	
					Liściastych [%]	iglastych [%]
Grupa funkcji						
Obręb Konstancjewo						
Rezerваты	108	19,06	7 549	396	60,07	39,93
Lasy ochronne specjalnego przeznaczenia	60	387,19	124 204	321	24,88	75,12
Lasy ochronne ogólnego przeznaczenia	48	1 054,24	274 247	260	39,51	60,49
Lasy wielofunkcyjne	59	6 530,31	1 960 811	300	10,00	90,00
Razem:	56	7 990,80	2 366 811	296	14,73	85,27
Obręb Leśno						
Rezerваты	110	63,21	32 100	508	100,00	0,00
Lasy ochronne specjalnego przeznaczenia	68	323,09	83 754	259	66,52	33,48

Lasy ochronne ogólnego przeznaczenia	50	2 664,98	631 931	237	31,40	68,60
Lasy wielofunkcyjne	57	4 884,21	1 408 999	288	26,53	73,47
Razem:	54 7	935,49 2	156 784	272	30,38	69,62

*Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń
obręby leśne: Konstancjewo, Leśno*

Lasy obrębu Konstancjewo oraz Leśno (teren gminy Golub-Dobrzyń) podzielone są na 251 kompleksów wielkość i dokładną liczbę przedstawia tabela poniżej.

Tabela 21. Liczba i wielkość kompleksów leśnych

Obręb, nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Łączna powierzchnia [ha]
Obręb Konstancjewo	do 1,00	32	16,4419
	1,01 – 5,00	52	128,6628
	5,01 – 20,00	20	180,5097
	20,01 – 100,00	12	625,1702
	100,01 – 500,00	8	2074,0264
	500,01 – 2000,00	1	1032,3840
	ponad 2000,00	1	4706,9443
Razem		126	8764,1393
Obręb Leśno	do 1,00	22	11,1527
	1,01 – 5,00	51	126,6272
	5,01 – 20,00	35	304,1578
	20,01 – 100,00	10	500,8433
	100,01 – 500,00	2	455,7070
	500,01 – 2000,00	4	3608,7949
	ponad 2000,00	1	3848,9449
Razem		125	8856,2278

*Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń
obręby leśne: Konstancjewo, Leśno*

Na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń stwierdzono występowanie rzadkich siedlisk przyrodniczych, które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U 92 z 3.09.2001, poz. 1029) podlegają ochronie prawnej.

Tabela 22. Naturalne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie występujące na terenie Nadleśnictwa w gminie Golub-Dobrzyń.

Obręb Oddział, pododdział	Powierzchnia [ha*]	STL	Ogólna charakterystyka
---------------------------	--------------------	-----	------------------------

Konstancjewo	268 f,i 6,40	Lśw	Lasy po zachodniej stronie drogi Płonne-Rodzone, w niedalekiej odległości od rezerwatu „Bobrowisko”
Konstancjewo	179 a,d 6,42	OIJ	Lasy higrofilne w dolinach Drwęcy i jej dopływu Kujawki w pobliżu wsi Kujawa
Konstancjewo	45 b, 66 d 18,97	OIJ	Lasy higrofilne w dolinie Wawrzynki dopływu Drwęcy w kompleksie leśnym pomiędzy Lipnicą i Nową Wsią
Konstancjewo	335 g 2,30	Lśw	Lasy na obrzeżu J. Słupno

*-powierzchnia wg Planu urządzenia lasu na lata 2006 – 2015

Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń
obręby leśne: Konstancjewo, Leśno

Zagrożenia dla ekosystemów leśnych. Degenerację ekosystemu leśnego w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń oceniono biorąc pod uwagę następujące elementy:

- aktualny stan siedliska;
- stopień pinetyzacji (borowacenia);
- stopień neofityzacji.

„Operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń” za przyczyny powodujące zniekształcenie i dalej degradację siedlisk uznaje:

- niedostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do wymagań i możliwości siedliska;
- występowanie monokultur iglastych (głównie sosnowych);
- nadmierne odślanianie dna lasu przy braku wielowarstwowej jego struktury (brak podszytu, podrostu);
- grabienie ściółki – w przeszłości bardzo powszechne;
- czynniki związane z przyjęciem niewłaściwych metod gospodarowania lasem, związane z wyżej wymienionymi pogorszenie formy rozkładu próchnicy, a co za tym idzie wyłączenie z obiegu znacznej ilości składników pokarmowych;
- degradację industrialną;
- gospodarkę przemianą.

Borowacenie (pinetyzacja) jest formą degeneracji ekosystemu leśnego wynikającą ze zbyt dużego udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzewostanu na siedliskach boru mieszanego, lasu mieszanego i lasu. Na 20% nadleśnictwa brak jest borowacenia, na obszarze

59% jest ono słabe co jest wynikiem tego iż gatunkiem panującym w drzewostanach jest sosna na przeważających powierzchniowo siedliskach boru mieszanego świeżego. Neofityzacja – forma degeneracji ekosystemu leśnego wynikająca ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania gatunków obcych drzew i krzewów. Wyłączenia z gatunkami obcymi panującymi w górnej warstwie drzewostanu zajmują tylko około 62 ha powierzchni leśnej. Gatunkami obcymi występującymi w górnej warstwie są: sosna czarna, akacja (grochodrzew), dąb czerwony, klon jesionolistny, topola (pozostałości po plantacjach) i kasztanowiec. Największy powierzchniowo udział zajmuje dąb czerwony w warstwie górnej wynosi średnio 55,87% zaś w warstwie dolnej 19,3%.

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego na terenie Nadleśnictwa gospodarka leśna jest prowadzona w Zasadach Hodowli Lasu (Warszawa 2003).

Podstawowe wytyczne i zasady prowadzenia gospodarki leśnej wynikające z wyżej wymienionego dokumentu można przedstawić w następujących punktach:

- zachowanie, w miarę możliwości ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego;
- restytucja zdegradowanych i zniekształconych zbiorowisk metodami hodowli i ochrony lasu;
- utrzymanie i wzmożenie produkcyjnych funkcji lasu poprzez racjonalne użytkowanie główne i uboczne;
- ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego dziko żyjących roślin i zwierząt;
- utrzymanie i wzmożenie funkcji ochronnych lasów, a w szczególności funkcji wodochronnych;
- utrzymanie zdrowotności i żywotności ekosystemów leśnych.

Jednostką przestrzenną krajobrazu, ważną z punktu widzenia gospodarki leśnej jest kompleks leśny. Racjonalna gospodarka leśna i ochrona przyrody ściśle związane są z jego wielkością i kształtem. Z tego też względu dąży się do zwiększania powierzchni kompleksów leśnych oraz wyrównywania ich granic. Dlatego też istotna jest realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020 a tym samym zlokalizowanie w studium granicy polno-leśnej.

Czynniki biotyczne:

- Struktura drzewostanów:

- skład gatunkowy (monotypizacja, pinetyzacja, jednowiekowość),
- niezgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem;
- Szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne);
- Choroby grzybowe (liści i pędów, pni, korzeni);
- Zwierzyna (głównie roślinożercy i gryzonie).

Czynniki abiotyczne:

- Czynniki atmosferyczne:
 - anomalie pogodowe (ciepłe zimy, mrozy, przymrozki późne i wczesne, upały, obfite opady, huragany i szadź),
 - czynniki wilgotnościowe (susze, powodzie),
 - wiatr (dominujący kierunek, siła);
- Właściwości gleby:
 - wilgotnościowe (niski lub wysoki poziom wód gruntowych oraz zbyt silne jego wahania),
 - troficzne (gleby piaszczyste, grunty porolne);
- Warunki fizjograficzne (ukształtowanie terenu).

Czynniki antropogeniczne:

- zanieczyszczenia powietrza (energetyka, gospodarka komunalna, transport);
- zanieczyszczenia wód i gleb (przemysł, gospodarka komunalna, rolnictwo);
- przekształcenia powierzchni ziemi (górnictwo);
- pożary lasu;
- szkodnictwo leśne (kłusownictwo i kradzieże, pozyskiwanie konwalii majowej, nadmierna penetracja, wyrzucanie śmieci do lasu, zagrożeniem mogą być dzikie wysypiska powstające na terenach nieczynnych obszarach leśnych);
- niewłaściwa gospodarka leśna (schematyzm postępowania, nadmierne użytkowanie, zaniechanie pielęgnacji).

Ważniejsze działania w zakresie ochrony przyrody walorów krajobrazowych w stosunku do stanowiska roślin chronionych:

- w miejscach występowania tych gatunków odpowiednio planować prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką, zabiegi te konsultować na bieżąco z kadrą inżynierską Nadleśnictwa;

- zaleca się opracować, powielić i rozpowszechnić wśród służby leśnej zestaw ilustracji ułatwiających rozpoznanie tych gatunków;
- na bieżąco inwentaryzować nowe i aktualizować zasięg istniejących stanowisk tych roślin Lili i złotogłów zlokalizowanej 89 g – obr. Leśny Konstancjewo 265 f - obr. Leśny Konstancjewo;
- największe skupisko kwitnących okazów, w miarę możliwości nie dopuszczać do zacienienia stanowiska;
- w trakcie wykonywania prac leśnych postępować zgodnie z aktualnym w tej dziedzinie prawodawstwem;
- rozważyć możliwość odpowiedniego oznakowania (w sposób czytelny jedynie dla służby leśnej) stref celem uniknięcia ewentualnych pomyłek podczas prowadzenia prac leśnych;
- zaleca się aby w planowanym okresie gospodarczym przynajmniej raz przeprowadzić kontrolę stref ochronnych ze specjalistą w celu;
- ewentualnej weryfikacji ich granic;
- pozostawić drzewa dziuplaste, które nie stwarzają zagrożenia przy pracach leśnych;
- sukcesywnie uzupełniać inwentaryzację drzew z gniazdami ptaków drapieżnych i bociana czarnego,
- zaleca się na bieżąco inwentaryzować miejsca kolonii letnich i zimowych (strychy zabudowań, piwnice, budki lęgowe);
- zaleca się pozostawiać w miejscach obserwacji uformowane w stosy gałęzie.

Naturalne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie:

- zaleca się pozostawiać te miejsca jako ekotony wokół jezior;
- dążyć, w miarę możliwości do zachowania w stanie niezmienionym istniejące stosunki wodne;
- postępować zgodnie z obowiązującym planem urządzenia lasu;
- zaleca się na bieżąco rejestrować drzewa pomnikowe;
- zaleca się nie składować odpadów zrębowych w pobliżu zarejestrowanych drzew;
- w przypadku, gdy drzewa nie stanowią zagrożenia przy pracach leśnych zaleca się pozostawić je do naturalnego rozkładu.

3.10 Uwarunkowania rozwoju turystyki

Przez teren gminy Golub-Dobrzyń przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- trasy rowerowe:
 - kraina ozu,
 - krajobraz i zabytki,
 - górskie pojezierze,
- trasa konna;
- trasa piesza.

Ponadto trasy wodne wyznaczone są rzecze Drwęcy, jeziorze Grodno i Słupnie. Jezioro Słupno, Grodno i Owieczkowo pełnią funkcje turystyczne.

W południowej części gminy znajdują się tereny rekreacji indywidualnej i zbiorowej - głównie nad jeziorem Grodno i Słupno.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ochronie prawnej podlegają zasoby dziedzictwa kulturowego rozumiane jako trwałe elementy zagospodarowania obszaru bądź struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych lub artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczący o zachowaniu ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Zabytek - według Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568, z późniejszymi zmianami, w tym zmianą z dnia 18 marca 2010 r. – Dz.U. 2010 nr 75 poz. 474) - to rzecz (nieruchomość, np. budynek, cmentarz lub krajobraz kulturowy albo rzecz ruchoma, np. dzieło sztuki użytkowej, obraz, rzeźba, znalezisko archeologiczne) lub zespół rzeczy, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością i stanowią świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, a które powinny być zachowane ze względu na swoją wartość artystyczną, naukową i historyczną.

Zabytkami nieruchomymi są krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej, także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji. Zabytkami nieruchomymi są także nieruchome zabytki archeologiczne.

Formami ochrony prawnej zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Obecnie obowiązuje podział na:

- zabytki nieruchome – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości;

- zabytki ruchome – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych;
- zabytki archeologiczne - zabytek nieruchomy będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;
- wszystkie zabytki łącznie (z dziedziny budownictwa, rzemiosła, sztuki, archeologii i zabytkowej zieleni) stanowią zasoby dziedzictwa kulturowego.

Terytorium gminy Golub-Dobrzyń znajduje się na granicy dwóch krain geograficznych: ziemi dobrzyńskiej i chełmińskiej, rozdzielonych naturalną granicą - rzeką Drwęca. Rzeka ta już w średniowieczu dzieliła państwo zakonne od księstwa mazowieckiego, a po 1815 r. zabór pruski od rosyjskiego. W miejscowości Golub-Dobrzyń, stanowiącej odrębną jednostkę administracyjną, znajdowała się komora celna i przejście graniczne, które zostało zlikwidowane dopiero po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. W konsekwencji polityk zaborców, ziemie znajdujące się obecnie w granicach gminy, posiadają odmienny charakter i zróżnicowany krajobraz kulturowy. W szczególności północno-wschodnie tereny gminy, z miejscowościami: Ostrowite, Wrocki, Handlowy Młyn, Owieczkowo, do dnia dzisiejszego noszą piętno planowej polityki kolonizacyjnej tej części zaboru pruskiego, osadnikami niemieckimi. Teren gminy jest dość bogaty zarówno w zasoby dziedzictwa kulturowego, jak i w walory krajobrazu przyrodniczego. Zasoby dziedzictwa kulturowego w ogólności obejmują następujące komponenty:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych;
- nieruchome zabytki archeologiczne eksponowane w terenie (grodziska);
- nieruchome zabytki archeologiczne nie posiadające ekspozycji w terenie;
- wsie o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych;
- zespoły pałacowo-parkowe;
- obiekty sakralne (kościół i cmentarze);
- obiekty architektury i budownictwa, techniki i kultury materialnej.

Wszystkie wymienione elementy środowiska kulturowego występują na terenie gminy Golub-Dobrzyń. Najbardziej powszechną formą ochrony zabytków jest rejestr zabytków. Działaniami administracyjnymi w zakresie wpisu obiektu do rejestru zabytków zajmuje się Wojewódzki Konserwator Zabytków, który z urzędu bądź na wniosek strony - właściciela lub

użytkownika obiektu, rozpoczyna procedurę wpisu. Zabytek otrzymuje numer rejestru zgodny z kolejnym zapisem w księdze rejestru zabytków. Rejestr zabytków jest stale uaktualniany i publikowany m.in. na stronie internetowej Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Według wykazu zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków - stan na 19 listopada 2010 r. w gminie Golub- Dobrzyń zlokalizowane są zabytki wymienione w poniższej tabeli.

4.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych

W poniższej tabeli przedstawiony wykaz obiektów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Tabela 23. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Data decyzji	Nr rejestru
1.	Gajewo	Park dworski	08.10.1984	A/621
2.	Galczewko	Park dworski	08.10.1984	A/620
3.	Karczewo	Park dworski	22.11.1984	A/622
4.	Lisewo	Grodzisko	26.02.1968	C/67
5.	Nowogród	Grodzisko	18.12.1967	C/63
6.	Ostrowite	Kościół parafialny pod wezwaniem p.w. św. Marii Magdaleny	13.07.1936	A/352
7.	Ostrowite	Park dworski	22.11.1984	A/625
8.	Pusta Dąbrówka	Park dworski	22.11.1984	A/624
9.	Podzamek Golubski	Budynek mieszkalny na działce nr 250/23 – przeniesiony z Torunia, z ul. Krasieńskiego 15a	18.11.1992	A/1358
10.	Słuchaj	Park dworski	22.11.1984	A/623
11.	Sokołowo	Założenie dworsko-parkowe: Pałac	15.02.1985	A/543
		Park typu krajobrazowego	26.11.1984	A/937
12.	Wrocki	Kościół parafialny p.w. św. Marcina	17.10.1929	A/393
13.	Ostrowite	Zbór ewangelicki (ob. zagospodarowany) pastorówka	1.06.2011	A/1590/1-2

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu.

4.2 Zespoły pałacowo – parkowe

Spośród zespołów pałacowo parkowych posiadających znaczenie, jako zabytki kulturowe oraz przyrodnicze na terenie gminy zachowało się dziesięć obiektów:

- Sokołowo – zespół pałacowo – parkowy;
- Gajewo – zespół dworsko – parkowy;
- Owieczkowo – zespół dworsko – parkowy;
- Gałczewko - – zespół dworsko – parkowy;
- Pusta Dąbrówka - – zespół dworsko – parkowy;
- Ostrowite – zespół pałacowo – parkowy;
- Słuchaj – zespół dworsko – parkowy;
- Karczewo – zespół podworski;
- Poćwiardowo – zespół podworski;
- Wrocki - zespół podworski.

W typie zespołów dworsko – parkowych są również osada Nadleśnictwo w Konstancjewie z założeniem ogrodowym o charakterze parkowym i osada młyńska w miejscowości Lisak, z założeniem o charakterze parkowym.

Pałac w Sokołowie

Zespół pałacowy składa się z pałacu – budowli z 2. Poł. XIX w., parku o pow. 6,93 ha, założone w XIX w i części gospodarczo-folwarcznej. Prawdopodobnie dwór został wniesiony już w XVII lub XVIII wieku przez ówczesnych właścicieli dóbr sokołowskich, rodzinę Działyńskich. Z pierwotnego pałacu zachowały się piwnica i niektóre partie muru.

Zespół podworsko folwarczny z parkiem w Ostrowitem

Zabytkowy dworek otoczony parkiem, dziś budynek i teren szkoły podstawowej. Właściciele folwarku zamieszkiwali przestrzenną reprezentacyjną siedzibę – dworek. „Służbowe” mieszkania dla pracowników folwarku znajdowały się w parterowych chatach. Folwark w Ostrowitem posiadał liczne budynki gospodarcze, między innymi oborę, owczarnie a nawet kuźnie i gorzelnie.

4.3 Obiekty techniki i kultury materialnej

Obiekty kolejnictwa, młyny, kuźnie, mleczarne etc. jako związane z historią techniki i cywilizacji – podlegają ochronie konserwatorskiej. Winny być zachowane w dobrym stanie technicznym.

Na terenie gminy znajduje się część linii kolejowej Kowalewo - Brodnica, którą oddano do użytku w 1900 roku. Kilka obiektów takich jak budynki stacyjne w Ostrowitem, Golubiu-Dobrzyniu, Gałczewku i Wrockach, które utraciły dawną funkcję wraz z zakończeniem eksploatacji trakcji kolejowej w 1999 roku należy uznać za zabytkowe. Wymienione wyżej zabytki kolejnictwa - budynki stacyjne i strażnice drogowe, podlegające ochronie konserwatorskiej. Winny być zachowane w dobrym stanie przez właścicieli bądź użytkowników. Szczególną troską należy otoczyć młyny (dawniej wodne) w Handlowym Młynie i Zarębie wraz zespołem budynków gospodarczych, a także z pozostałościami konstrukcji po kołach młyńskich i ciekach wodnych wraz z urządzeniami do spiętrzenia wody. Obiekty techniki jakimi są młyny (parowe, wodne, elektryczne) wraz z zachowanym pierwotnym wyposażeniem i infrastrukturą techniczną (pozostałości po kołach młyńskich, cieki wodne i budynki pomocnicze) podlegają ochronie jako trwałe ślady w rozwój techniki i cywilizacji.

Budynki gospodarcze stodoły, obory, spichrze (ciekawy przykład budynku gospodarczego we wsi Słuchaj - spichlerz, mur., 1 ćw. XX w.), wiatraki i inne charakterystyczne dla danego regionu budowle inżynierskie (mosty, wiadukty) i przemysłowo - techniczne (mleczarne, cegielnie, fabryki) podlegają ochronie jako trwałe elementy krajobrazu kulturowego gminy. Dopuszcza się wymianę zabudowy, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia.

Przy odtwarzaniu zabudowy należy kierować się zasadą że nowy budynek powinien swoim usytuowaniem, gabarytem kształtem i pokryciem dachu, nawiązywać do poprzedniego. Przy lokalizacji nowej zabudowy powinno się uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie powinny być sytuowane w taki sposób by degradowały istniejącą tradycyjną zabudowę, a ich forma architektoniczna powinna być dostosowana do otaczającej zabudowy, tworząc miejscowy krajobraz kulturowy.

Tabela 24. Zabytki architektury i budownictwa oraz zabytkowych układów przestrzennych ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Lp.	Nr	Obiekt	Nr ewid. dz	Datowanie
Antoniewo				
1.	19	Młyn/cegielnia	393/9	XIX/XX
Cieszyny				
2.	29	Budynek mieszkalny	46/3	XIX/XX
3.	27	Szkoła	122	po 1888
4.	27	Zabudowa gospodarcza przy szkole	122	po 1888
5.	-	Krzyż przydrożny	-	1912 r. odbudowane w 1945 r.
6.	1	Budynek mieszkalny	104/1	XIX/XX w
7.	3	Budynek mieszkalny	105	pocz. XX w
8.	4	Budynek gospodarczy	227	kon. XIX w.
9.	4	Budynek mieszkalny	227	pocz. XX w
10.	9	Budynek mieszkalny	236/4	pocz. XX w
11.	13	Budynek mieszkalny	257/7	pocz. XX w
12.	14	Budynek mieszkalny	177	pocz. XX w.
13.		Kuźnia później remiza OSP	157/8	pocz. XX w.
14.	18	Budynek mieszkalny	131/1	pocz. XX w.
15.	81	Budynek mieszkalny	35	kon. XIX w.
16.	77	Budynek mieszkalny	76	1913 r.
17.	78	Budynek mieszkalny	52/7	ok. 1913 r.
18.	54	Budynek mieszkalny	272	XIX/XX w.
19.	53	Budynek mieszkalny	297	ok. 1910
20.	57	Budynek mieszkalny	262/1	1876
21.	46	Budynek mieszkalny	275	pocz. XX w
22.	40	Leśniczówka	-	pocz. XX w
23.	40	Zabudowa gospodarcza przy leśniczówce	-	XIX/XX
Gajewo				
24.	14	Dwór	72/4	3 cw. XIX w.
25.	1	Budynek mieszkalny	15/3	XIX/XX w.
26.	37	Budynek mieszkalny	106/2	pocz. Xx w.
27.		Dwór	14	4 ćw. XIX w.
Gałczewko				
28.	53	Budynek mieszkalny PKP		1900 r.
29.	52	Zabudowa gospodarcza PKP		1900 r.
30.	52	Budynek stacji kolejowej		1900 r.
31.	2	Budynek gospodarczy (obora)	161/4	XIX/XX w.
32.	2	Budynek gospodarczy	164/7	XIX/XX w.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

33.	2	Dwór	161/3	II poł. XIX w.
34.	2	Spichlerz	164/7	II poł. XIX w.
35.	6/7	Szkoła	74	ok. 1920 r.
36.	5	Zajazd	37	XIX/XX w.
Hamer				
37.	1	Szkoła powszechna	145	1906 r.
Handlowy Młyn				
38.	36	Karczma	131/17	1914
Konstancjewo				
39.	2	Budynek mieszkalny (czworak)	390, 391	koniec XIX w.
40.		Kaplica Madonny Królowej Polski		1937
41.	1	Dwór	5134/1	II poł. XIX w.
Krażno				
42.		Wiadukt kolejowy	127	1899 r.
43.	8	Zagroda - budynek mieszkalny i obora	91/1	Budynek mieszkalny -1874
Kujawa				
44.	3	Budynek mieszkalny (osada pracowników leśnych)	329	ok. 1900 r.
45.	6	Budynek mieszkalny (osada pracowników leśnych)	330	1937 r.
Lisak				
46.	11	Budynek mieszkalny		pocz. XX w
Lisewo				
47.	25	Budynek mieszkalny	113	1902 r.
48.	4	Budynek mieszkalny	28/2	XIX/XX w.
49.	47	Budynek mieszkalny	40	pocz. XX w.
50.	43	Budynek mieszkalny	48/1	1936 r.
51.	44	Budynek mieszkalny	35/1	pocz. XX w.
Lisewo Młyn				
52.		Młyn wodny	195/1, 197/4	kon. XIX w.
53.		Młynarzówka i dom pracowników młyna	197/3	kon. XIX w.
Macikowo				
54.		Kaplica Matki Boskiej		ok. 1900 r.
Mokrylas				
55.	1	Leśniczówka	5118/1	ok. 1900 r.
56.	1	Zabudowa gospodarcza przy leśniczówce	5118/1	ok. 1900 r.
57.	2	Strażnica leśna	393	pocz. XX w.
58.		Kaplica z madonną		1945 r.
59.	7	Budynek mieszkalny	170	XIX/XX w.
60.	8	Budynek mieszkalny	181	pocz. XX w.
Nowogród				
61.	21	Budynek mieszkalny	180	XIX/XX w.
62.	70	Plebania - zabudowa	153/1	pocz. XX w.
Olszówka				

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPADAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

63.	25	Strażnica pograniczna	285	4 ćw. XIX w.
Ostrowite				
64.		Pałac		pocz. XX w.
65.	76	Szkoła/ Ochronka	492	XIX/XX w.
66.	87	Budynek mieszkalny	35/1	pocz. XX w.
67.	54	Kostnica	61/1	II poł. XIX w.
68.	53	Stajnia	283/2	II poł. XIX w.
69.	52A	Owczarnia	294/2	II poł. XIX w.
70.		Remiza strażacka	27/1	1905-1907 r.
71.	38	Gorzelnia	303/2	XIX/XX w.
72.	34	Budynek mieszkalny	216	pocz. XX w.
73.	33	Budynek mieszkalny	125	1908 r.
74.	28	Budynek mieszkalny	312/1	1905 r.
75.		Budynek stacji kolejowej	325/7	1900 r.
76.	18	Budynek mieszkalny PKP	135/7	1900 r.
77.	18	Zabudowa gospodarcza PKP	135/7	1900 r.
78.	8	Gorzelnia/mleczarnia	372	1909 r.
79.	8	Komin gorzelni/mleczarni	372	1909 r.
80.	18	Drożnicówka	380	1900 r.
81.	7	Zajazd z salą balową „pod niemiecką strażnicą”	371	1902 r.
82.		Kościół ewangelicki w zespole kościoła		1905 r.
83.		Pastorówka w zespole Kościoła Ewangelickiego		1905 r.
84.		Budynek gospodarczy w zespole kościoła		1905 r.
Owieczkowo				
85.	1	Budynek mieszkalny	144	I poł. XX w.
Paliwodziczna				
86.	22	Leśniczówka (stara leśniczówka i stodoła)		pocz XX w.
87.	4	Budynek mieszkalny	141/5	XIX/XX w.
Pląchoty				
88.		Szkoła i budynek gospodarczy	42/8	1900 – 1901 r.
89.		Budynek mieszkalny	317	XIX/XX w.
Poćwiardowo				
90.	28	Zagroda	231	Ok. 1920 r.
91.	34	Budynek gospodarczy	264	1888 r.
92.	16	Budynek mieszkalny	388/5	II poł. XIX w.
93.	14	Budynek mieszkalny	391/3	XIX/XX w.
94.	18	Budynek mieszkalno-gospodarczy	386	Ok. 1870
95.	1	Budynek mieszkalny	401/1	pocz XX w.
Podzamek				
96.	44	Budynek mieszkalny	8/2	pocz XX w.
97.	43	Budynek mieszkalny	15/2	pocz XX w.
98.	2	Zagroda	43/3	pocz XX w.
99.	4	Budynek mieszkalny	58/3	pocz XX w.
100.	4	Budynek gospodarczy (stodoła)	58/3	pocz XX w.
101.	5	Budynek mieszkalny	27/2	pocz XX w.
102.	6	Spichlerz następnie budynek	57	II ćw. XIX w., 1933 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

		mieszkalny		
103.	8	Budynek mieszkalny	54/1	pocz XX w.
104.	20	Budynek mieszkalny	261/1	pocz XX w.
105.	25	Budynek mieszkalno-gospodarczy	290	pocz XX w.
106.	26	Budynek mieszkalny	292	pocz XX w.
107.	27	Budynek mieszkalny	293	pocz XX w.
108.	29	Budynek mieszkalny	266/2	Po 1907 r.
109.	20	Ewangelicka Szkoła Powszechna, Szkoła Podstawowa	264/1	Ok. 1910-1911 r
110.	20	Budynek gospodarczy przy ewangelickiej szkole	264/1	Ok. 1910-1911 r.
Praczką				
111.	1	Gajówka	437/1	I poł. XX w.
112.	6	Budynek mieszkalny	371	XIX/XX w.
Przeszkoda				
113.	3	Budynek mieszkalny	244/3	II poł. XIX w.
Pusta Dąbrówna				
114.	8	Poniatówka	92/1	Lata 30-te XX w.
115.	33	Dwór	170/8	II poł. XIX w. (po 1888 r.)
116.	34	Kasjerna, rządówka	170/20	kon. XIX w.(ok. 1880r)
117.		Kuźnia	170/20	II poł. XIX w.
118.	35	Czworak	111/5	kon. XIX w.
119.		Kaplica Madonny z Dzieciątkiem		kon. XIX w., odbudowane w 1946r.
120.	22	Poniatówka	146	lata 30-te XX w.
Skępsk				
121.		Leśniczówka	470	pocz. XX w.
Słuchaj				
122.	13	Budynek mieszkalny	142/4	XIX/XX w.
123.	14	Dwór	158/5	przed 1910
124.	14	Obora i spichlerz	155/5	II poł. XIX w.
Sokoligóra				
125.	8	Zagroda – budynek gospodarczy i ziemianka	178	XIX/XX w.
126.	8	Zagroda - Budynek mieszkalny	178	XIX/XX w.
Sokołowo				
127.		Kaplica	34/5	1938
Suwała				
128.	6	Budynek mieszkalny	150	pocz. XX w.
129.	1	Budynek mieszkalny	140	XIX/XX w.
Węgiersk				
130.	120	Budynek mieszkalny	210/3	ok. 1940 r.
131.	123	Budynek mieszkalny	205/1	ok. 1940 r.
132.	124	Budynek mieszkalny	204/1	ok. 1940 r.
133.	129	Budynek mieszkalny	184/1	
134.	24	Budynek mieszkalny	279/2	pocz. XX w.
135.	10	Budynek mieszkalny	197/7	1933 r.
136.	11	Budynek mieszkalny	291	1933 r.

137.		Mleczarnia	273/2	1933 r.
138.	2	Budynek mieszkalny	271	II poł. XIX w.
Wrocki				
139.	24	Budynek mieszkalny	68	pocz. XX w.
140.	26	Budynek mieszkalny	22/3	pocz. XX w.
141.	23	Budynek mieszkalny	66	pocz. XX w.
142.	17	Szkoła	122	1857 r.
143.		Kaplica św. Józefa	66/3	II poł. XIX w.
144.	61	Budynek mieszkalny	292	pocz. XX w.
145.	58	Budynek mieszkalny	229	ok. 1940 r.
146.	53	Budynek mieszkalny	277	XIX/XX w.
147.	47	Budynek mieszkalny	140/2	1908 r.
148.	43	Budynek mieszkalny	211/1	II poł. XIX w.
149.	40	Zagroda	180	XIX/XX w.
150.	37	Budynek mieszkalny	177	XIX/XX w.
151.		Pomniki ku czci ofiar I Wojny Światowej		1929 r. odb. 1948 r.
152.	7	Plebania	121/8	pocz. XX w.
153.	7	Budynek gospodarczy przy plebani	121/8	XIX/XX w.
154.	7	Budynek gospodarczy przy plebani	121/8	XIX/XX w.
155.	2	Budynek mieszkalny	115/2	XIX/XX w.
156.	1	Karczma	115/1	1910-14
157.	3	Budynek mieszkalny/ Siedziba Żandarmerii i areszt (II wojna)	130	pocz. XX w.
158.	10	Budynek mieszkalny później ośrodek zdrowia	1	pocz. XX w.
159.	14	Szpital (szpitalka)	3	II poł. XIX w.
160.	13	Budynek mieszkalny (stara plebania)	4	XIX/XX w.
161.	13	Zabudowa gospodarcza (przy starej plebani)	4	XIX/XX w.
162.	9	Karczma	101	pocz. XX w.
163.	9	Budynek gospodarczy	101	XIX/XX w.
164.	14	Budynek mieszkalny		poł. XIX w.
165.		Gorzelnia parowa	172/8	1862 r.
166.	1	Budynek stacji kolejowej		1899 – 1900 r.
167.	1	Zabudowa gospodarcza PKP		1899 – 1900 r.
168.	2	Budynek mieszkalny PKP		1899 – 1900 r.
169.		Wieża ciśnień		pocz. XX w.
Zawada				
170.		Most ze śluzą		pocz. XX w.

Źródło: WKZ w Toruniu

Remiza strażacka OSP w Ostrowitem

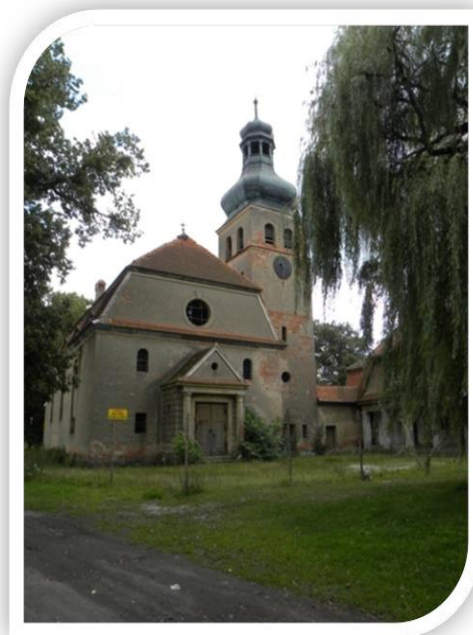
Wzniesiona ok. 1905-07 r. z funduszy Pruskiej Komisji Osiedleńczej w miejsce rozebranej dawnej owczarni, z której pozostawiono jedynie wschodnią część zaadaptowaną następnie na dom mieszkalny (dziś dom nr 39). Remizę po wybudowaniu przekazano nowo powstałej w 1908 r. gminie wiejskiej Ostrowite. Wzniesiona w stylu

neoromańskim. Na wieży umocowana syrena alarmowa. W 1972 r. od strony szosy Golub-Kowalewo Pomorskie dobudowano bezstyłowy, murowany, parterowy garaż.

Kościół ewangelicki w Ostrowitem

Wybudowała go w Ostrowitem w pierwszej dekadzie XX wieku Pruska Komisja Osiedleńcza dla sprowadzonych tu osadników niemieckich. Głównym obiektem była świątynia – zbór połączony z pastorką (plebanią ewangelicką). Obok plebani budynek gospodarczy połączony w całość z wozownią. Wieże zboru ewangelickiego pokrywa dach w formie hełmu baniastego (inaczej cebulastego), ze smukłą kolumnową nadbudówką – tzw. latarnią. W najwyższej części hełm cebulasty przechodzi w iglicę zwieńczoną kulą.

4.4 Obiekty sakralne

Kościóły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznań, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty architektoniczne, cmentarze jako miejsca pamięci i pomniki historii, podlegają bezwzględnej ochronie. Wszelkie poczynania w obrębie i sąsiedztwie tych obiektów powinny być uzgodnione z wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu.

Tabela 25. Zabytkowe cmentarze ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia
1.	Galczewo	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,27 ha
2.	Kujawa – Józefat	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,16 ha
3.	Lisak	Cmentarz miejsce pamięci narodowej	1945 r.	0,01 ha
4.	Nowogród	Cmentarz parafialny	2 poł. XIX w.	0,55 ha
5.	Nowogród	Cmentarz katolicki	XIX/XX w.	0,27 ha
6.	Ostrowite	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.	0,50 ha
7.	Ostrowite	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,36 ha
8.	Ostrowite	Cmentarz przykościelny	XIV w., 1 ćw. XX w.	0,48 ha
9.	Pląchoty	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,24 ha
10.	Sadykierz	Cmentarz miejsce pamięci narodowej	1939 r.	0,01 ha
11.	Sokoligóra	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.	0,16 ha
12.	Skępsk	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,16 ha
13.	Wrocki	Cmentarz parafialny	1945 r.	0,6325 ha
14.	Wrocki	Cmentarz przykościelny	XIX w.	0,50 ha

Źródło: WKZ w Toruniu

Fotografia 8. Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 9. Kościół p.w. św. Marcina i cmentarz przykościelny we Wrockach

Źródło: Materiały własne.

4.5 Wsie o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych

Na terenie gminy występują różne typy osad w kształcie:

- przydrożnicy – Gajewo, Gałczewo, Lisewo, Macikowo, Krążno, Owieczkowo, Podzamek Golubski, Pląchoty, Skępsk, Sokołowo, Węgiersk;
- owalnicy: Cieszyny, Ostrowite, Wrocki;
- luźne kolonie powstałe w wyniku parcelacji: Carski Dar, Józefat, Konstancjewo, Kujawa, Nowa Wieś, Mokry Las, Kamienny Smug, Paliwodzizna, Sadykierz;
- osiedla na bazie dawniejszych osad folwarcznych: Gałczewko, Karczewo, Słuchaj, Pusta Dąbrówna, Poćwiardowo.

Do wsi o układzie zachowanym można zaliczyć: Cieszyny, Gałczewko, Lisewo, Nowogród, Ostrowite, Węgiersk, Wrocki.

4.6 Nieruchome zabytki archeologiczne

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajduje grodziska w miejscowości Nowogród, objęte strefa ochrony archeologicznej „W”, mające ekspozycję terenową.

Pozostałe nieruchome zabytki archeologiczne poniższe nie posiadają ekspozycji terenowej i tereny przez nie zajmowane są dostępne na cele inwestycyjne pod warunkiem wcześniejszego przeprowadzania wykopaliskowych badań archeologicznych. Z uwagi na ogromną ilość nieruchomych zabytków archeologicznych na terenie gminy pożądane byłoby, aby wszystkie inwestycje na terenie gminy przeprowadzono badania archeologiczne.

Tabela 26. Nieruchome zabytki archeologiczne

Lp.	Numer obszaru AZP	Miejscowość	Numer nieruchomego zabytku archeologicznego w miejscowości	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
1	37-48	BIĄŁKOWO	1	OSADA	PŚ
2	38 - 48		2	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
3			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
4			4	OBOZOWISKO	MEZOLIT
5			4	OSADA	HA
6			4	ŚLAD OS.	PŚ
7			5	OSADA	PŚ
8			5	OSADA	HA
9			6	ŚLAD OS.	HA
10			7	ŚLAD OS.	PŚ
11			7	OSADA	HA-LA
12			8	ŚLAD OS.	EK(?)
13			8	OSADA	HA
14			8	ŚLAD OS.	PŚ
15			9	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
16			10	ŚLAD OS.	HA-LA
17			11	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
18			11	ŚLAD OS.	PŚ
19			12	ŚLAD OS.	EK(?)
20			13	ŚLAD OS.	HA-LA
21			14	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
22			15	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
23			16	ŚLAD OS.	NEOLIT
24			17	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
25	35-49	CIESZYNY	1	OSADA	PŚ

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPADAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

26			1	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
27			2	OSADA	CZASY NOW
28			2	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
29			2	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
30			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
31			4	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
32			5	OSADA	NEOLIT
33			6	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
34			6	ŚLAD OS.	CZASY NOW
35	36-49		7	OSADA	CZASY NOW
36			8	ŚLAD OS.	HA-LA
37			10	ŚLAD OS.	HA-LA
38			12	OSADA	PŚ
39			13	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
40			13	OSADA	CZASY NOW
41			14	OSADA	CZASY NOW
42			15	OSADA	PŚ-CZASY NOW
43			16	OSADA	CZASY NOW
44			17	OSADA	PŚ
45			18	OSADA	WŚ
46			18	OSADA	PŚ
47			19	ŚLAD OS.	WŚ
48			19	OSADA	PŚ
49			20	OSADA	PŚ
50			21	ŚLAD OS.	WŚ
51			21	OSADA	PŚ
52	38-47	DOBRZYŃ	0	SKARB	WŚ X-XI w.
53	37-47	GAJEWO	1	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
54			2	ŚLAD OS.	MEZOLIT
55			2	ŚLAD OS.	?
56			4	ŚLAD OS.	WŚ
57			3	ŚLAD OS.	PŚ
58			0	ZNAL. LUŻNE	NEOLIT
59	38-47		5	ŚLAD OS.	PŚ
60			5	ŚLAD OS.	WŚ
61	36-48	GAŁCZEWO	13	ŚLAD OS.	NEOLIT
62	37-47		1	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
63	37/48		3	OSADA	
64			3	ŚLAD OS.	PŚ
65			3	ŚLAD OS.	?
66			4	ŚLAD OS.	OR(?)
67			5	ŚLAD OS.	PŚ
68			5	ŚLAD OS.	CZASY NOW
69			6	OSADA	CZASY NOW
70			1	OSADA	PŚ
71			7	ŚLAD OS.	PŚ
72			8	ŚLAD OS.	PŚ
73			9	ŚLAD OS.	PŚ
74			10	ŚLAD OS.	PŚ
75			11	ŚLAD OS.	PŚ
76			2	ŚLAD OS.	PŚ
77			0	OSADA	WŚ

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

78	36-48	KARCZEWO	1	OSADA	CZASY NOW
79			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
80			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
81			4	OSADA	PŚ-CZASY NOW
82			4	ŚLAD OS.	HA-LA
83			5	ŚLAD OS.	HA-LA
84			6	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
85			6	OSADA	WŚ
86			7	OSADA	PŚ
87			8	OSADA	HA-LA
88			9	OSADA	PŚ-CZASY NOW
89			9	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
90			10	OSADA	PŚ-CZASY NOW
91			11	OSADA	PŚ-CZASY NOW
92	37-47	KIELPINY	1	OSADA	PŚ
93	37-48	KONSTANCJEWO	1	OSADA	PŚ
94	36-49	KUJAWA	4	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
95			5	OSADA	CZASY NOW
96			0	ZNAL. LUŻNE	OR.
97	37-49		1	OSADA	PŚ-CZASY NOW
98			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
99			3	OBOZOWISKO	NEOLIT
78	36-48	KARCZEWO	1	OSADA	CZASY NOW
79			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
80			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
81			4	OSADA	PŚ-CZASY NOW
82			4	ŚLAD OS.	HA-LA
83			5	ŚLAD OS.	HA-LA
84			6	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
85			6	OSADA	WŚ
86			7	OSADA	PŚ
87			8	OSADA	HA-LA
88			9	OSADA	PŚ-CZASY NOW
89			9	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
90			10	OSADA	PŚ-CZASY NOW
91			11	OSADA	PŚ-CZASY NOW
92	37-47	KIELPINY	1	OSADA	PŚ
93	37-48	KONSTANCJEWO	1	OSADA	PŚ
94	36-49	KUJAWA	4	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
95			5	OSADA	CZASY NOW
96			0	ZNAL. LUŻNE	OR.
97	37-49		1	OSADA	PŚ-CZASY NOW
98			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
99			3	OBOZOWISKO	NEOLIT
100			0	ZNAL. LUŻNE	NEOLIT
101			0	ZNAL. LUŻNE	OR
102	37-48	LISEWO	1	GRODZ.	WŚ
103			1	OSADA	WŚ. IX - X w
104			40	ŚLAD OS.	PŚ
105			2	ŚLAD OS.	PŚ
106			2	OSADA	CZASY NOW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

107			3	OSADA	CZASY NOW
108			4	OSADA	PŚ
109			5	ŚLAD OS.	NEOLIT
110			5	ŚLAD OS.	CZASY NOW
111			6	ŚLAD OS.	OR(?)
112			7	ŚLAD OS.	OR(?)
113			8	ŚLAD OS.	CZASY NOW
114			9	ŚLAD OS.	PŚ
115			10	OSADA	SCHN
116			10	OSADA	PŚ
117			11	ŚLAD OS.	WŚ
118			12	ŚLAD OS.	EP. KAMIENIA
119			12	OSADA	CZASY NOW
120			13	ŚLAD OS.	CZASY NOW
121			13	OSADA	WŚ-PŚ
122			14	OSADA	HA-LA
123			14	ŚLAD OS.	WŚ
124			14	ŚLAD OS.	PŚ
125			15	OSADA	PŚ
126			16	OSADA	PŚ
127			29	ŚLAD OS.	PŚ
128			17	CMENT.(?)	?
129			17	OSADA	WŚ
130			17	ŚLAD OS.	PŚ
131			18	ŚLAD OS.	WŚ
132			18	OSADA	PŚ
133			19	ŚLAD OS.	HA-LA
134			19	OSADA	PŚ-CZASY NOW
135			19	ŚLAD OS.	?
136			20	OSADA	PŚ
137			21	OSADA	PŚ
138			21	ŚLAD OS.	WŚ
139			22	OSADA	PŚ
140			23	OSADA	WŚ
141			23	OSADA	PŚ
142			24	ŚLAD OS.	NEOLIT
143			24	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
144			24	OSADA	PŚ
145			25	ŚLAD OS.	WŚ
146			26	ŚLAD OS.	WŚ IX-X w
147			26	ŚLAD OS.	WŚ IX-X w
148			27	ŚLAD OS.	PŚ
149			28	OSADA	PŚ
150			18	ŚLAD OS.	WŚ
151			30	ŚLAD OS.	WŚ
152			30	OSADA	PŚ
153			31	ŚLAD OS.	HA-LA
154			31	OSADA	PŚ.CZASY NOW
155			33	ŚLAD OS.	EP. KAMIENIA
156			34	ŚLAD OS.	NEOLIT
157			35	ŚLAD OS.	PŚ

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

158			35	ŚLAD OS.	OR
159			36	ŚLAD OS.	SCHIN
160			37	ŚLAD OS.	SCHN(?)
161			38	ŚLAD OS.	OR
162			39	ŚLAD OS.	HA-LA
163	38-48		42	ŚLAD OS.	WŚXII-XIII w
164			42	OSADA	PŚ
165			42	ŚLAD OS.	CZASY NOW
166			43	OSADA	PŚ
167			44	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
168			45	ŚLAD OS.	PŚ
169			45	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
170			46	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
171			46	OSADA	WŚXI-XII w
172			46	OSADA	PŚ
173	39-47	MACIKOWO	001	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
174			001	ŚLAD OS.	NEOLIT
175			002	ŚLAD OS.	HA-LA
176			002	ŚLAD OS.	NEOLIT
177			003	KRZEMIENICĄ	EP.KAMIENIA
178			003	OSADA	WEB(?)
179			003	ŚLAD OS.	WŚ(?)
180			004	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
181			005	ŚLAD OS.	PŚ
182			005	ŚLAD OS.	HA-LA
183			006	ŚLAD OS.	HA-LA
184			006	ŚLAD OS.	NEOLIT
185			007	ŚLAD OS.	NEOLIT
186			008	ŚLAD OS.	WŚ
187			009	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
188			009	ŚLAD OS.	WEB
189			009	ŚLAD OS.	NEOLIT
190			010	ŚLAD OS.	NEOLIT
191	37-49	MOKRY LAS	000	ZNAL.LUŻNE	NEOLIT
192	37-48	NOWA WIEŚ	001	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
193			001	OSADA	WŚ
194			001	OSADA	HA-LA
195			002	OSADA	WŚ
196			002	ŚLAD OS.	PŚ
197			003	OSADA	HA-LA
198			003	OSADA	WŚ
199			003	OSADA	PŚ
200			003	ŚLAD OS.	C2ASY NOW
201			003	ŚLAD OS.	?
202			004	ŚLAD OS.	WŚ IX-X w
203			005	ŚLAD OS.	C2ASY NOW
204			005	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
205			006	ŚLAD OS.	EP. KAMIENIA
206			006	ŚLAD OS.	PŚ
207			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
208			008	ŚLAD OS.	?

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

209			008	ŚLAD OS.	CZASY NOW
210			009	OSADA	CZASY NOW
211			009	ŚLAD OS.	WŚ
212			009	-	NEOLIT
213			010	ŚLAD OS.	WŚ
214			010	ŚLAD OS.	OR(?)
215			011	OSADA	PŚ
216			012	ŚLAD OS.	HA-LA
217			013	OSADA	PŚ
218			014	ŚLAD OS.	WŚ
219			014	ŚLAD OS.	PŚ
220			015	OSADA	WŚ
221			016	ŚLAD OS.	WŚ
222			016	ŚLAD OS.	HA-LA
223			017	ŚLAD OS.	WŚ-PŚ
224			018	ŚLAD OS.	WŚ
225			019	OSADA	HA-LA
226			020	OSADA	HA-LA
227			021	OSADA	HA-LA
228			022	OSADA	PŚ
229			023	OSADA	PŚ
230			024	ŚLAD OS.	CZASY NOW
231	39-46	NOWOGRÓD	020	ŚLAD OS.	OR
232			020	ŚLAD OS.	PŚ
233	39-47		003	ŚLAD OS.	WŚ XII-XIII w
234			004	ŚLAD OS.	PŚ
235			004	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
236			006	OSADA	HA-LA
237			006	OSADA	WŚ XII-XIII w
238			006	ŚLAD OS.	PŚ
239			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
240			007	ŚLAD OS.	NEOLIT
241			007	ŚLAD OS.	HA-LA
242			008	OSADA	PŚ
243			011	OSADA	WŚX-XIII w
244			001	GRODŹ.	WŚ X-XIII w
245			011	ŚLAD OS.	LA
246			011	GRODŹ.	WŚ X-XIII w
247			010	GRODŹ.	WŚ X-XIII w
248			010	ŚLAD OS.	LA
249			011	OSADA	WŚXII-XIII w
250	39-47		011	ŚLAD OS.	PŚ
251			010	ŚLAD OS.	PŚ
252			001	ŚLAD OS.	PŚ
253			001	OSADA	WŚXII-XIII w
254			010	OSADA	WŚ XII-XIII w
255			010	OSADA	WŚ X-XIIIw
256			001	OSADA	WŚ X-XIIIw
257			001	ŚLAD OS.	LA
258			009	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
259			012	ŚLAD OS.	WŚ

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

260			013	ŚLAD OS.	HA-LA
261			013	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
262			014	ŚLAD OS.	WŚ(?)
263			015	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
264			016	ŚLAD OS.	WŚ
265			017	OSADA	WŚ XII-XIII w
266			018	ŚLAD OS.	HA-LA
267			019	OSADA	PŚ-CZASY NOW
268			002	GRODŹ.	WŚ(?)
269			021	OSADA	PŚ
270			022	ŚLAD OS.	PŚ
271			022	ŚLAD OS.	WŚ
272			023	OSADA	CZASY NOW
273			023	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
274			002	ŚLAD OS.	PŚ
275			003	OSADA	PŚ
276			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
277			004	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
278			004	ŚLAD OS.	PŚ
279			019	OSADA	PŚ
280			005	ŚLAD OS.	PŚ
281			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
282			007	ŚLAD OS.	WŚ XII-XIII w
283			007	ŚLAD OS.	PŚ
284			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
285			008	ŚLAD OS.	PŚ
286			009	ŚLAD OS.	WŚ(?)
287			010	OSADA	WŚ XII-XIII w
288			010	ŚLAD OS.	PŚ
289			011	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
290			013	ŚLAD OS.	HA-LA
291			013		PLA
292			014	OSADA	WŚ IX-XII w
293			014	ŚLAD OS.	PŚ
294			015	OSADA	WŚ
295			015	OSADA	PŚ
296			016	ŚLAD OS.	WŚ
297			016	ŚLAD OS.	PŚ
298			017	ŚLAD OS.	wś
299			017	ŚLAD OS.	PŚ
300			018	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
301			005	OSADA	SCHN-WEB
302			005	ŚLAD OS.	CZASY NOW
303			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
304			005	ŚLAD OS.	WŚ
305	38-47	PALIWODZIZNA	001	ŚLAD OS.	WŚ(?)
306			001	ŚLAD OS.	NEOLIT
307			002	ŚLAD OS.	OR
308			002	ŚLAD OS.	PŚ
309			002	ŚLAD OS.	HA-LA
310			002	ŚLAD OS.	NEOLIT

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPADAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

311			002	ŚLAD OS.	NEOLIT
312			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
313			003	KRZEMIENICĄ	EP.KAMIENIA
314			003	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
315			003	ŚLAD OS.	WŚ
316			003	OSADA	OR
317			003	OSADA	HA
318			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
319			004	ŚLAD OS.	PŚ
320			004	ŚLAD OS.	NEOLIT
321			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
322			005	ŚLAD OS.	SCHN(?)
323			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
324			006	ŚLAD OS.	NEOLIT
325			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
326			008	ŚLAD OS.	NEOLIT
327			008	ŚLAD OS.	HA-LA
328			008	OSADA	OR
329			008	ŚLAD OS.	WŚ
330			009	ŚLAD OS.	HA-LA
331			009	OSADA	PLA-OR
332			010	ŚLAD OS.	WŚ
333			010	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
334			010	OSADA	HA-LA
335			011		NEOLIT
336			011	ŚLAD OS.	OR
337			012.		NEOLIT
338			012	ŚLAD OS.	HA-LA
339			012	ŚLAD OS.	WŚ
340			012	ŚLAD OS.	PŚ
341			013	OSADA	PŚ
342			013	ŚLAD OS.	WŚ
343			014	OSADA	OR
344			014	ŚLAD OS.	WŚ
345			014	ŚLAD OS.	NEOLIT
346			015	ŚLAD OS.	WŚ
347			015	ŚLAD OS.	PŚ
348			016	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
349	38-48		017	ŚLAD OS.	PALEOLIT
350			017	ŚLAD OS.	PŚ
351			018	ŚLAD OS.	WŚ(?)
352			018	ŚLAD OS.	CZASY NOW
353			019	ŚLAD OS.	WEB(?)
354			020	ŚLAD OS.	MEZOLIT
355			021	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
356	38-47		029	ŚLAD OS.	WŚ(?)
357			030	ŚLAD OS.	NEOLIT
358			031	ŚLAD OS.	HA-LA
359			032	OSADA(?)	HA-LA
360	35-49	PLĄCHOTY	001	ŚLAD OS.	OR
361			002	ŚLAD OS.	PŚ

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

362			003	OSADA	CZASY NOW
363			004	OSADA	CZASY NOW
364			005	OSADA	PŚ
365			006	OSADA	PŚ
366			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
367			007	ŚLAD OS.	PŚ
368			007	ŚLAD OS.	WŚ
369			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
370			008	ŚLAD OS.	PŚ
371			009	OSADA	PŚ
372			010	OSADA	PŚ
373			011	OSADA	PŚ
374			012	OSADA	PŚ
375			013	OSADA	CZASY NOW
376			014	OSADA	WŚ IX-XI w
377			014	OSADA	CZASY NOW
378			015	ŚLAD OS.	CZASY NOW
379			016	ŚLAD OS.	PŚ
380			017	OSADA	CZASY NOW
381			018	ŚLAD OS.	PŚ
382			019	OSADA	CZASY NOW
383			020	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
384			021	OSADA	CZASY NOW
385	36-49		022	ŚLAD OS.	HA-LA
386			022	OSADA	CZASY NOW
387	37-47	PODZAMEK GOLUBSKI	001	OSADA	PŚ
388	38-47		002	ŚLAD OS.	PŚ
389			003	ŚLAD OS.	HA
390			003	ŚLAD OS.	PŚ
391			004	ŚLAD OS.	OR
392			004	OSADA	PŚ
393			005	ŚLAD OS.	WEB
394			005	OSADA	PŚ-CZASY NOW
395			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
396	36-49	PUSTA DĄBRÓWKA	002	ŚLAD OS. '	EP. KAMIENIA
397			002	OSADA	PŚ-CZASY NOW
398			003	ŚLAD OS.	OR
399			003	OSADA	CZASY NOW
400			004	OSADA	PŚ
401			005	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
402			005	OSADA	PŚ-CZASY NOW
403			006	OSADA	PŚ
404			007	OSADA	PŚ-CZASY NOW
405			008	OSADA	PŚ-CZASY NOW
406			008	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
407			009	OSADA	CZASY NOW
408			010	OSADA	CZASY NOW
409			011	ŚLAD OS.	HA-LA
410			012	OSADA	CZASY NOW
411	37-49		001	OSADA	NEOLIT
412			001	ŚLAD OS.	NEOLIT

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPADAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

413			001	OSADA	HA-LA
414			001	OSADA	PŚ
415	38-47	RUZIEC	000	KRZEMIENICĄ	EP.KAMIENIA
416			000	CMENT.	?
417	37-47	SKĘPSK	001	ŚLAD OS.	PŚ
418	38-47		002	ŚLAD OS.	WŚ
419			002	ŚLAD OS.	NEOLIT
420			002	ŚLAD OS.	HA-LA
421			002	ŚLAD OS.	WEB
422			003	OSADA	WŚ XIII w
423			003	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
424			004	ŚLAD OS.	NEOLIT
425			005	ŚLAD OS.	WŚ
426			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
427			006	OSADA	WŚ-PŚ
428			006	ŚLAD OS.	OR
429			007	ŚLAD OS.	WŚ
430			007	ŚLAD OS.	
431			008	ŚLAD OS.	WŚ
432			008	OSADA	PLA-OR
433			009	OSADA	OR
434			009	ŚLAD OS.	WŚ
435			010	ŚLAD OS.	WŚ
436			010	ŚLAD OS.	OR
437			010	ŚLAD OS.	HA-LA
438			011	ŚLAD OS.	OR
439			011	ŚLAD OS.	HA-LA
440			011	ŚLAD OS.	WEB
441			011	ŚLAD OS.	WŚ
442			012	ŚLAD OS.	WŚ
443			012	ŚLAD OS.	?
444			012	OSADA	OR
445			012	OSADA	HA-LA
446			013	ŚLAD OS.	NEOLIT
447			013	ŚLAD OS.	SCHN
448			014	ŚLAD OS.	OR(?)
449			015	ŚLAD OS.	NEOLIT
450			016	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
451			017	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
452			018	ŚLAD OS.	WŚ
453			018	ŚLAD OS.	PŚ
454			019	ŚLAD OS.	HA-LA
455			020	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
456			020	ŚLAD OS.	WŚ
457			020	OSADA	PŚ-C2ASY NOW
458			021	ŚLAD OS.	NEOLIT
459			021	ŚLAD OS.	HA-LA
460			021	ŚLAD OS.	WŚ
461			021	ŚLAD OS.	PŚ
462			022	ŚLAD OS.	NEOLIT
463			023	ŚLAD OS.	OR

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPADAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

464			024	ŚLAD OS.	HA-LA
465			025	OSADA	WŚ XII-XIII w
466			026	ŚLAD OS.	PŚ
467			027	ŚLAD OS.	PŚ XV-XVI w
468			028	ŚLAD OS.	PŚ
469			028	ŚLAD OS.	WŚ
470	36-47	SOKOLIGÓRA	022	ŚLAD OS.	NEOLIT
471	37-47		001	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
472			001	OSADA	PŚ
473			001	OSADA	CZASY NOW
474			002	ŚLAD OS.	WŚ
475			002	OSADA	PŚ
476			002	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
477			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
478			004	ŚLAD OS.	NEOLIT
479			012	ŚLAD OS.	WŚ
480			005	OSADA	SCHN-WEB
481			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
482			005	ŚLAD OS.	CZASY NOW
483			005	ŚLAD OS.	WŚ
484			006	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
485			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
486			008	ŚLAD OS.	NEOLIT
487			008	ŚLAD OS.	WŚ
488			009	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
489			009	ŚLAD OS.	HA-LA
490			009	ŚLAD OS.	OR
491			010	CMENT.	HA
492			011	ŚLAD OS.	
493			011	ŚLAD OS.	CZASY NOW
494			013	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
495			014	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
496			015	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
497			016	ŚLAD OS.	?
498			017	ŚLAD OS.	CZASY NOW
499			017	ŚLAD OS.	PŚ
500			018	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
501			019	ŚLAD OS.	WEB
502			019	OSADA	HA-LA
503			019	OSADA	NEOLIT
504			020	OSADA	NEOLIT
505			020	ŚLAD OS.	PŚ
506			020	OSADA	HA-LA
507			020	OSADA	SCHN-WEB
508			020	OSADA(?)	EP.KAMIENIA
509			021	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
510			021	ŚLAD OS.	HA-LA
511	37-48		027	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
512			023	ŚLAD OS.	?
513			023	OSADA	HA-LA
514			024	OSADA	SCHN

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

515			025	ŚLAD OS.	CZASY NOW
516			025	ŚLAD OS.	NEOLIT
517			026	ŚLAD OS.	CZASY NOW
518			026	ŚLAD OS.	OR(?)
519	38-48	SOKOŁOWO	001	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
520			009	ŚLAD OS.	HA-LA
521			012	ŚLAD OS.	PŚ
522			012	ŚLAD OS.	HA-LA
523			002	OSADA	PŚ
524			003	ŚLAD OS.	PŚ
525			004	ŚLAD OS.	PŚ
526			004	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
527			005	ŚLAD OS.	PŚ
528			006	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
529			007	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
530			008	ŚLAD OS.	PŚ
531			010	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
532			010	ŚLAD OS.	PŚ
533			011	ŚLAD OS.	PŚ
534			013	ŚLAD OS.	PŚ
535			014	ŚLAD OS.	HA-LA
536			015	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
537			016	ŚLAD OS.	PŚ
538			017	ŚLAD OS.	PŚ
539			018	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
540			019	ŚLAD OS.	PŚ
541			020	ŚLAD OS.	HA-LA
542			021	ŚLAD OS.	HA-LA
543			022	OSADA	PŚ
544			022	OSADA	PŚ
545			024	OSADA	PŚ
546			025	ŚLAD OS.	WŚ XII-XIII w
547			026	OSADA	PŚ
548			027	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
549			028	ŚLAD OS.	CZASY NOW
550			028	ŚLAD OS.	PŚ
551			029	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
552			030	ŚLAD OS.	PŚ
553			031	ŚLAD OS.	?
554			032	ŚLAD OS.	PŚ
555			032	ŚLAD OS.	HA-LA
556			032	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
557			033	ŚLAD OS.	NEOLIT
558			033	OSADA	WŚ XIII W
559			034	OSADA	PŚ
560			035	OSADA	PŚ
561			036	ŚLAD OS.	PŚ
562			037	OSADA	PŚ
563			038	ŚLAD OS.	?
564		SZAFARNIA	001	ŚLAD OS.	PŚ
565	39-47	WĘGIERSK	001	OSADA(?)	HA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

566			001	ŚLAD OS.	NEOLIT
567	35-48	WROCKI	005	OSADA	PŚ
568	35-49		001	ŚLAD OS.	CZASY NOW
569			002	OSADA	CZASY NOW
570			003	OSADA	CZASY NOW
571			004	ŚLAD OS.	HA-LA
572	36-48		023	OSADA	PŚ-CZASY NOW
573			024	OSADA	WŚ IX W
574			025	OSADA	CZASY NOW
575			026	ŚLAD OS.	WŚ
576			027	ŚLAD OS.	WŚ
577			027	OSADA	PŚ
578			028	OSADA	PŚ
579			028	ŚLAD OS.	WŚ
580	36-49		006	OSADA	WŚ
581			007	OSADA	PŚ-CZASY NOW
582			008	OSADA	WŚ
583			009	OSADA	WŚ
584			010	OSADA	PŚ
585			011	OSADA	PŚ
586			012	ŚLAD OS.	NEOLIT
587			013	OSADA	CZASY NOW
588			014	OSADA	PŚ
589			015	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
590			016	ŚLAD OS.	WŚ
591			016	OSADA	CZASY NOW
592			017	OBOZOWISKO	OR
593			018	OSADA	PŚ-CZASY NOW
594			018	ŚLAD OS.	HA-LA
595			019	OSADA	PŚ-CZASY NOW
596			020	OSADA	PŚ
597			021	OSADA	PŚ
598			022	OSADA	PŚ-CZASY NOW

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków. Stan na 2010 r.

Tabela 27. Zabytki architektury i budownictwa wskazane do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków

L.P.	MIEJSCOWOŚĆ	NR	OBIEKT - PIERWOTNA FUNKCJA	DATOWANIE
1	Antoniewo	19	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
2	Białkowo	3	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
3	Białkowo	12	d. strażnica graniczna, ob. budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
4	Bobrowisko		leśniczówka/stodoła	2 ćw. XX w.
5	Bobrowisko		leśniczówka/budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
6	Carski Dar	4	budynek mieszkalny	1935 r.
7	Cieszyny	3	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
8	Cieszyny	5	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
9	Cieszyny	5	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
10	Cieszyny	7	budynek mieszkalny	ok. 1910 r.
11	Cieszyny	7	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
12	Cieszyny	12	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
13	Cieszyny	13	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
14	Cieszyny	15	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
15	Cieszyny	19	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
16	Cieszyny	26	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
17	Cieszyny	29	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
18	Cieszyny	30	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
19	Cieszyny	39	(dwojak) budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
20	Cieszyny	46	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
21	Cieszyny	55	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
22	Cieszyny	55	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
23	Cieszyny	57	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
24	Cieszyny	77	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
25	Cieszyny	82	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
26	Cieszyny	82	stodoła	2 ćw. XX w.
27	Cieszyny	83	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
28	Cieszyny	84	budynek gospodarczy nr 1	1 ćw. XX w.
29	Cieszyny	84	budynek gospodarczy nr 2	1 ćw. XX w.
30	Cieszyny		budynek gospodarczy	4 ćw. XIX w.
31	Cieszyny		budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
32	Cieszyny		budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
33	Gajewo	30	budynek mieszkalny	1935 r.
34	Gajewo	31	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
35	Gajewo	39	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
36	Galczewko	3	(czworak) budynek mieszkalny	1893 r.
37	Galczewko	7	(ośmiorak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
38	Galczewko	4	(czworak) budynek mieszkalny	1893 r.
39	Galczewko	6	(czworak) budynek mieszkalny	1897 r.
40	Galczewko	5	(czworak) budynek mieszkalny	1891 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

41	Gańczewko		budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
42	Gańczewo	1	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
43	Gańczewo	7	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
44	Gańczewo	7	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
45	Hamer	14	d. dwór, ob. budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
46	Handlowy Młyn	6	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
47	Handlowy Młyn	7	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
48	Handlowy Młyn	9	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
49	Handlowy Młyn	13	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
50	Handlowy Młyn	14	budynek mieszkalny	1936 r.
51	Handlowy Młyn	14	budynek gospodarczy	1936 r.
52	Handlowy Młyn	21	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
53	Handlowy Młyn	24	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
54	Kamienny Smug		budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
55	Kamienny Smug	3	budynek gospodarczy	1938, 1970 r.
56	Kamienny Smug	3	stodoła	poł. XIX w.
57	Kamienny Smug	4	budynek mieszkalny	1936 r.
58	Kamienny Smug	3	budynek mieszkalny	1938 r.
59	Konstancjewo		budynek gospodarczy nadleśnictwa	1 ćw. XX w.
60	Konstancjewo	3	budynek gospodarczy	1939 r.
61	Konstancjewo	3	stodoła	1939 r.
62	Krażno	8	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
63	Kujawa	6	budynek mieszkalny	1937 r.
64	Kujawa	6	budynek gospodarczy	1937 r.
65	Kujawa	12	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
66	Kujawa	12	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
67	Kujawa		d. szkoła, ob. budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
68	Kujawa		budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
69	Lisewo		kapliczka	1945 r.
70	Lisewo		szkoła	1920, 1960 r.
71	Lisewo		budynek gospodarczy przy szkole	1920 r.
72	Lisewo	4	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
73	Lisewo	23	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
74	Lisewo	32	budynek gospodarczy	1939 r.
75	Lisewo	33	budynek mieszkalny	1902 r.
76	Lisewo	41	(czworak) budynek mieszkalny	1911 r.
77	Lisewo	42	(czworak) budynek mieszkalny	1911 r.
78	Macikowo		kapliczka	1900 r.
79	Macikowo		mleczarnia	1920 r.
80	Macikowo	3	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
81	Macikowo	56	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
82	Macikowo	57	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
83	Macikowo	57	budynek mieszkalny i gospodarczy	1 ćw. XX w.
84	Nowa Wieś		budynek gospodarczy/folwark	1 ćw. XX w.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

85	Nowa Wieś		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
86	Nowa Wieś		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
87	Nowogród		budynek mieszkalny	1937 r.
88	Nowogród		kapliczka	1945 r.
89	Nowogród	16	budynek mieszkalny	1932 r.
90	Nowogród	17	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
91	Nowogród	17	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
92	Nowogród	18	(pocztą) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
93	Nowogród	42	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
94	Nowogród	57	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
95	Nowogród	66	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
96	Nowogród	70	budynek gospodarczy	1936 r.
97	Nowogród	89	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
98	Olszówka	5	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
99	Olszówka	6	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
100	Olszówka	7	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
101	Olszówka	15	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
102	Olszówka	24	strażnica graniczna	4 ćw. XIX w.
103	Olszówka		krzyż-kapliczka	1930 r.
104	Olszówka	27	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
105	Olszówka	35	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
106	Olszówka	36	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
107	Ostrowite	2	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
108	Ostrowite	7	d. karczma ob. budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
109	Ostrowite	7	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
110	Ostrowite	19	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
111	Ostrowite	20	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
112	Ostrowite	24	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
113	Ostrowite	29	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
114	Ostrowite	32	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
115	Ostrowite		kapliczka	1 ćw. XX w.
116	Ostrowite	35	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
117	Ostrowite	37	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
118	Ostrowite	38	budynek mieszkalny przy gorzelni	1 ćw. XX w.
119	Ostrowite	39	budynek mieszkalny d. gospodarczy	4 ćw. XIX w.
120	Ostrowite	41	owczarnia w dawnym folwarku	1 ćw. XX w.
121	Ostrowite	41	budynek mieszkalny i kuźnia (d. folwark)	1 ćw. XX w.
122	Ostrowite	43	warsztat w d. folwarku	1 ćw. XX w.
123	Ostrowite	43	stodoła	2 ćw. XX w.
124	Ostrowite	44	d. budynek gospodarczy, ob. bud. mieszkalny	1899 r.
125	Ostrowite	47	(czworak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
126	Ostrowite	48	(czworak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
127	Ostrowite	50	(czworak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
128	Ostrowite	53	budynek gospodarczy w d. folwarku	1 ćw. XX w.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB – DOBRZYŃ
– UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO –

129	Ostrowite	71	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
130	Ostrowite	72	budynek mieszkalny i gospodarczy	2 ćw. XX w.
131	Ostrowite	73	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
132	Ostrowite	76	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
133	Ostrowite	91	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
134	Ostrowite	95	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
135	Ostrowite	97	budynek mieszkalny i gospodarczy	2 ćw. XX w.
136	Ostrowite	99	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
137	Ostrowite	99	budynek gospodarczy	ok. 1900 r.
138	Ostrowite	102	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
139	Ostrowite	106	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
140	Ostrowite	108	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
141	Ostrowite	110	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
142	Ostrowite	112	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
143	Ostrowite	113	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
144	Ostrowite	113	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
145	Ostrowite	114	budynek mieszkalny	1908 r.
146	Ostrowite	114	budynek gospodarczy	1908 r.
147	Ostrowite	114	stodoła	2 ćw. XX w.
148	Ostrowite	119	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
149	Ostrowite		budynek gospodarczy (kolejowy)	1 ćw. XX w.
150	Ostrowite		budynek gospodarczy (kolejowy)	1 ćw. XX w.
151	Owieczkowo	1	pałac	1914 r.
152	Owieczkowo	4	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
153	Owieczkowo	4	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
154	Owieczkowo		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
155	Owieczkowo		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków. Stan na 2010 r.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

5.1 Potencjał demograficzny

Według głównych wskaźników demograficznych przedstawionych w tabeli 1 w roku 2010 na 1 km² przypadały 42 osoby, stan ten utrzymuje się na podobnym poziomie przez cały analizowany okres tzn. (2002 – 2010). Średnia liczba kobiet przypadająca na stu mężczyzn wynosi 99, średnia liczba małżeństw przypadająca na 1 000 mieszkańców wynosi 5 par, współczynnik dzietności kształtuje się na poziomie 11 urodzeń na 1000 ludności. Wskaźnik zgonów na 1 000 osób kształtuje się na poziomie 9 osób. Przyrost naturalny wynosi 2,0.

Tabela 28. Zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Golub-Dobrzyń

Rok	jednostka	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	40	40	41	41	42	42	42	42	42
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	97	97	98	97	98	98	98	98	99
małżeństwa na 1000 ludności	para	6,5	6,3	6,7	5,4	8,7	8,5	8,7	6,8	5,3
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	11,6	11,6	11,1	12,8	12,4	14,8	13,0	11,1	11,0
zgony na 1000 ludności	osoba	10,5	10,3	8,8	9,1	9,3	10,5	7,5	10,0	9,0
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	1,1	1,4	2,3	3,7	3,1	4,3	5,5	1,2	2,0

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

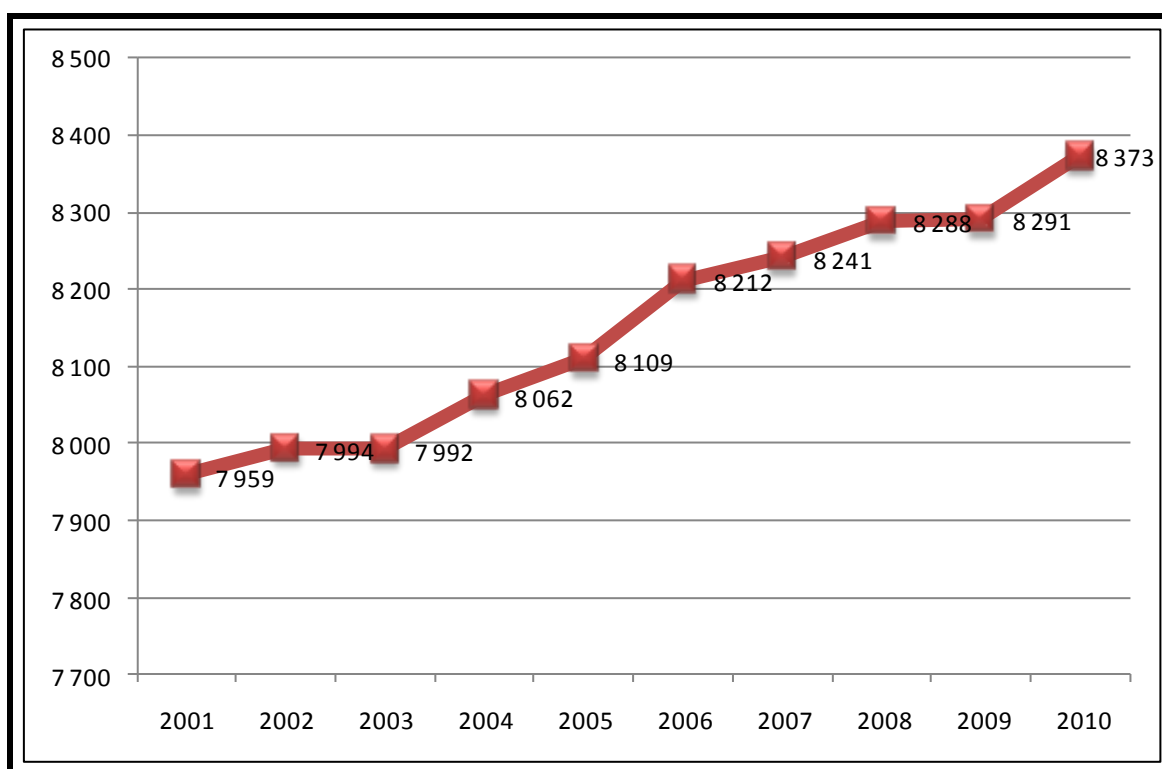
Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2010 teren gminy zamieszkiwały 8 373 osoby, z czego 4 213 mężczyzn. Wykres 1 obrazuje wzrost liczby mieszkańców pomiędzy latami 2003-2004. W roku 2003 wystąpił nieznaczny spadek liczby ludności w gminie do porównaniu do roku 2002. Niezmiennie przez cały badany okres od roku 2001 występuje przewaga mężczyzn w strukturze demograficznej.

Tabela 29. Liczba ludności gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 - 2010.

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ogółem	7 959	7 994	7 992	8 062	8 109	8 212	8 241	8 288	8 291	8 373
mężczyźni	4 023	4 056	4 054	4 079	4 111	4 151	4 167	4 187	4 187	4 213
kobiety	3 936	3 938	3 938	3 983	3 998	4 061	4 074	4 101	4 104	4 160

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 6. Ludność gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010.

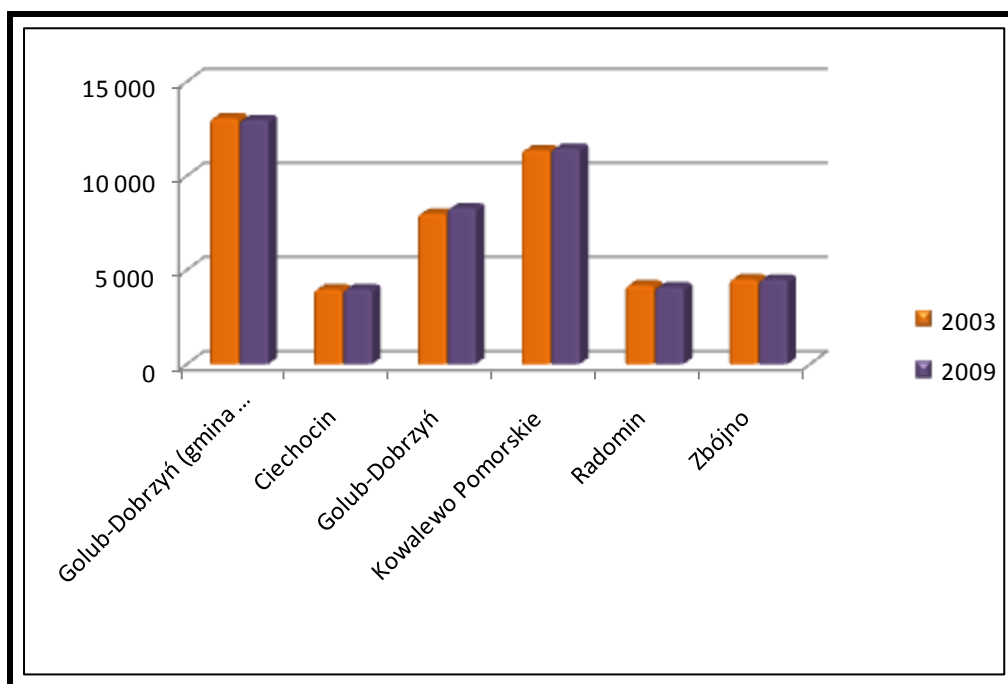

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Analizując liczbę ludności w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego, należy stwierdzić, że gmina Golub-Dobrzyń zajmuje trzecie miejsce.

Największy wzrost liczby ludności w gminach tego powiatu zanotowano właśnie w Gminie Golub-Dobrzyń – wzrost między latami 2003 i 2009 o 299 osób. Natomiast jedyną gminą, w której spadła liczba ludności jest gmina miejska Golub-Dobrzyń. Fakt ten może świadczyć o migracji ludności na obszary wiejskie.

Wykres 7. Ludność w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2003 i 2009 r.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Zgodnie z przedstawioną poniżej tabelą przyrost naturalny w gminie utrzymuje się na zmiennym poziomie. Największą wartość osiągnął w roku 2008 i wynosił 46 osób, a najniższą w 2001 roku, gdy osiągnął wartość 7. Najwięcej narodzin dzieci zaobserwowano w 2007 roku. Jak wynika z tabeli 3 średnia liczba urodzeń żywych jest dla narodzin dzieci płci męskiej i wynosi 51, natomiast dla narodzin dzieci płci żeńskiej oszacowuje się na poziomie 48.

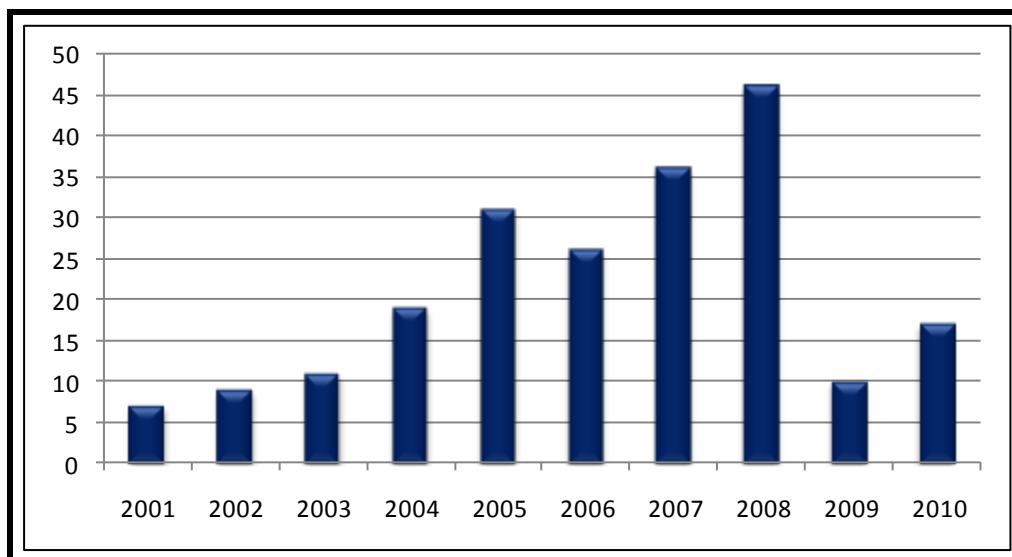
Tabela 30. Ruch naturalny wg płci w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Rok		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Urodzenia żywe											
ogółem	osoba	81	94	94	91	106	103	124	109	94	94
mężczyźni	osoba	38	55	52	49	59	50	66	53	48	44
kobiety	osoba	43	39	42	42	47	53	58	56	46	50
Zgony ogółem											
ogółem	osoba	74	85	83	72	75	77	88	63	84	77
mężczyźni	osoba	33	53	46	48	38	43	48	38	43	49
kobiety	osoba	41	32	37	24	37	34	40	25	41	28
Przyrost naturalny											
ogółem	osoba	7	9	11	19	31	26	36	46	10	17
mężczyźni	osoba	5	2	6	1	21	7	18	15	5	-5
kobiety	osoba	2	7	5	18	10	19	18	31	5	22

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Najkorzystniejszym okresem pod względem wysokiego przyrostu naturalnego dla gminy Golub-Dobrzyń były lata 2007 i 2008. Wskaźnik przyrostu naturalnego utrzymywał się na wysokim poziomie również w latach 2005 i 2006. Niepokojącym zjawiskiem jest nagły spadek przyrostu w roku 2009 z 46 na 10.

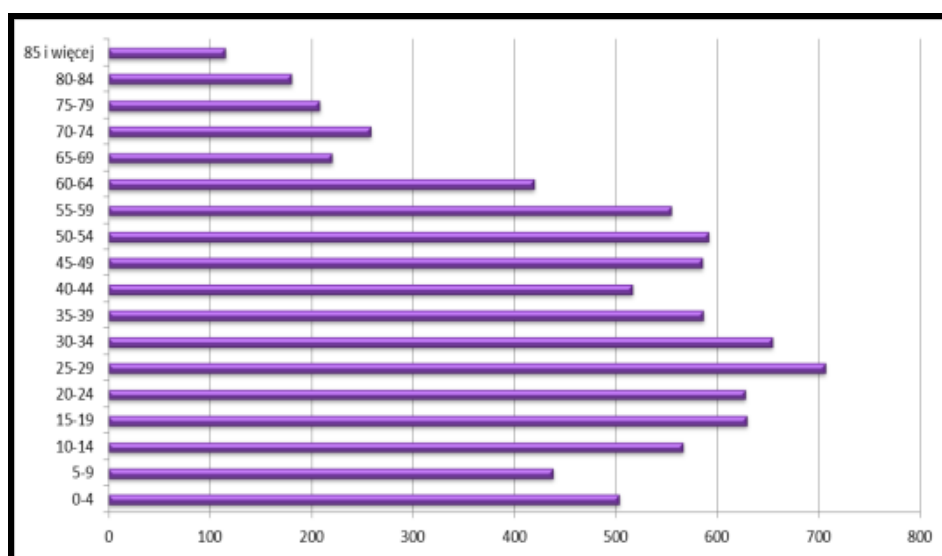
Wykres 8. Przyrost naturalny w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Kolejną cechą aktualnych stosunków ludności w gminie Golub-Dobrzyń jest przewaga osób z grupy wiekowej 25 – 29, fakt ten może mieć duże znaczenie z punktu widzenia potencjalnych możliwości rozwoju terenów gminy.

Wykres 9. Ludność wg grup wiekowych roku 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Na uwagę zasługuje również wzrost liczby mieszkańców w wieku powyżej 80 lat. Fakt ten może świadczyć o starzeniu się społeczeństwa gminy Golub-Dobrzyń. Taka tendencja występuje w całym kraju.

Tabela 31. Ludność wg grup wiekowych w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-4	482	452	438	425	437	456	481	497	499	504
5-9	599	592	592	571	537	490	459	433	428	439
10-14	658	652	636	658	628	632	613	616	596	567
15-19	758	758	706	667	666	656	655	643	659	630
20-24	653	662	702	704	723	765	744	683	635	628
25-29	577	594	607	623	643	634	655	692	682	707
30-34	478	504	508	539	562	575	585	595	626	655
35-39	524	502	485	500	488	520	527	539	557	587
40-44	566	572	554	554	564	573	548	535	531	517
45-49	551	575	611	578	588	580	587	576	574	586
50-54	504	516	535	583	563	561	583	619	569	592
55-59	290	315	336	388	450	490	503	533	581	555
60-64	297	287	269	260	250	272	295	319	366	420
65-69	302	299	299	292	288	274	260	239	226	221
70-74	-	-	-	-	258	255	261	270	262	259
75-79	-	-	-	-	242	252	245	242	229	209
80-84	-	-	-	-	148	143	158	169	160	181
85 i więcej	-	-	-	-	74	84	82	88	111	116

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Z demograficznego punktu widzenia istotne są wskaźniki salda migracji ludności. Na podstawie zestawienia w tabeli 5 i na wykresie, w gminie Golub-Dobrzyń, w latach 2001 – 2010 trudno jest prognozować wzrost liczby ludności mieszkańców gminy lub ewentualny jej spadek. Szansą zwiększenia liczby mieszkańców może być dalszy wzrost wskaźnika przyrostu naturalnego oraz dodatnie saldo migracji. Z poniższej tabeli wynika, że saldo migracji miało wartość ujemną w latach 2001, 2002, 2007 i 2008. Największa ujemne saldo migracji -21 wystąpiło w roku 2007, natomiast najwyższe dodatnie w roku 2004.

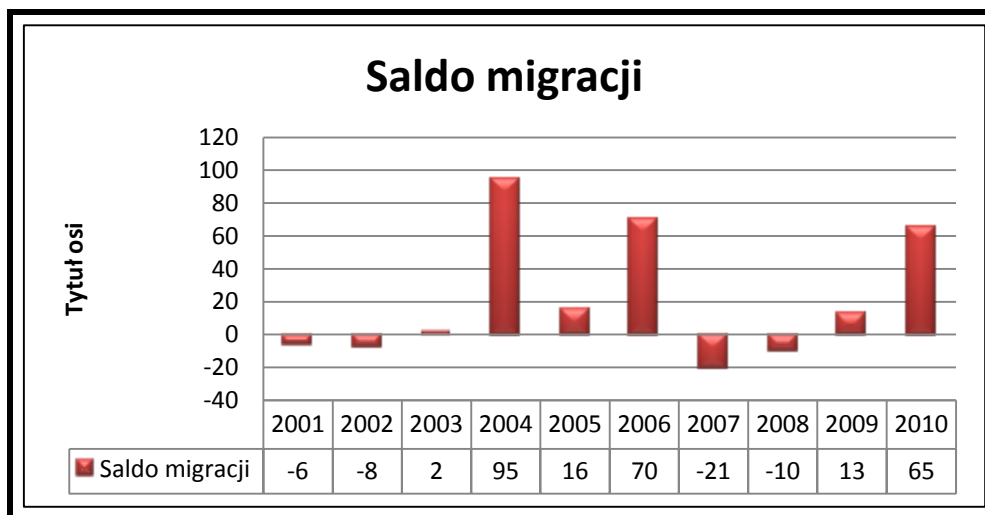
Tabela 32. Ruchy migracyjne latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zameldowania	98	113	110	181	136	195	140	154	134	158
Wymeldowania	104	121	108	86	120	125	161	164	121	93
Saldo migracji	-6	-8	2	95	16	70	-21	-10	13	65

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W ciągu analizowanych 10 lat (2001-2010) na terenie gminy Golub-Dobrzyń dokonano 1 419 zameldowań i 1 203 wymeldowań. Saldo migracji było dodatnie i wyniosło 216 osoby. Przeciętna wartość roczna tego wskaźnika wynosiła 22 osby. Średnio rocznie na terenie gminy osiedla się ok. 142 osób, a opuszcza teren gminy 120 osób.

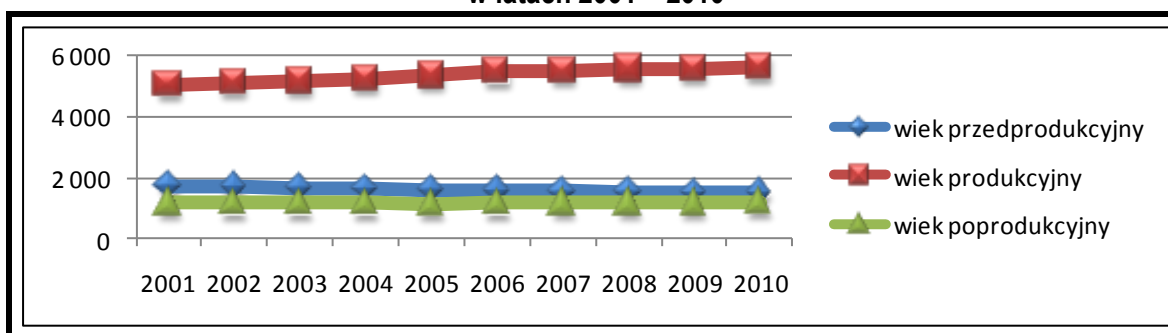
Wykres 10. Saldo migracji społeczeństwa w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

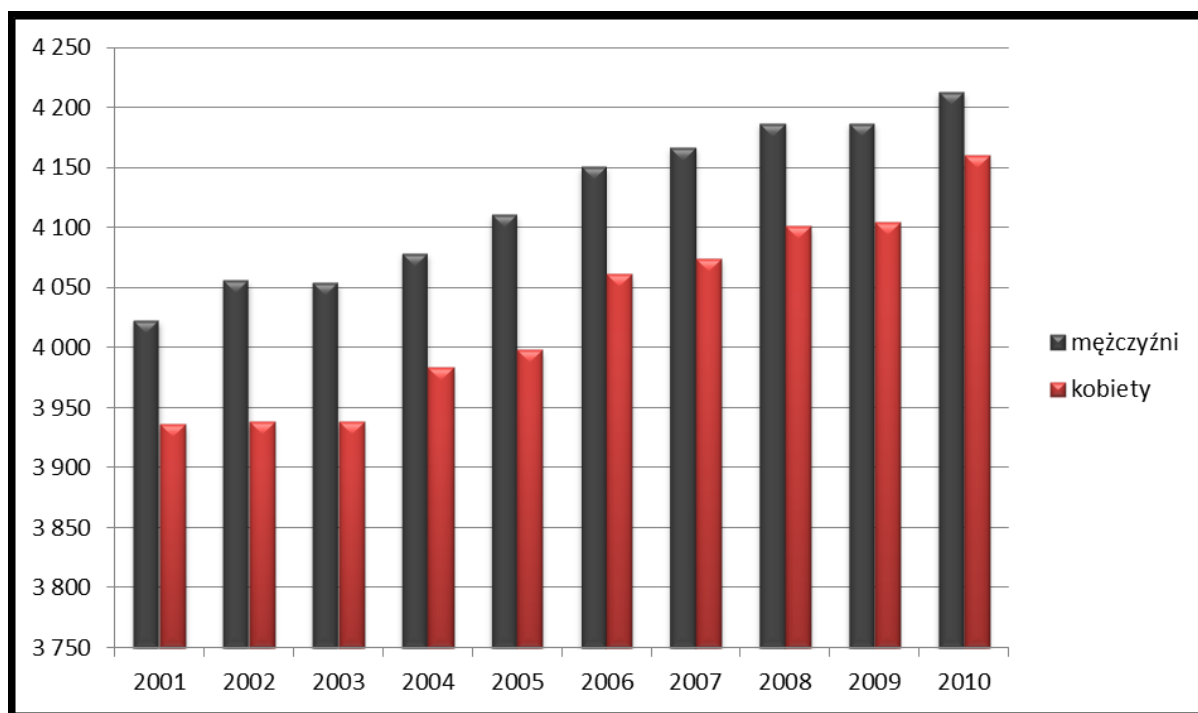
Gminę Golub-Dobrzyń cechuje znaczny udział ludności w wieku produkcyjnym. Udział tej grupy ludności wynosił w 2010 roku aż około 68%. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła około 18%, zaś w wieku poprodukcyjnym 14%. Są to wielkości, które utrzymują się na zbliżonym poziomie w stosunku do całego województwa kujawsko – pomorskiego i powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Niepokojące może być zjawisko spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Wykres 11. Struktura ludności wg grup ekonomicznych w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 12. Struktura płci w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Z analizy powyższego wykresu wywnioskować można, że w całym analizowanym okresie liczba mężczyzn przewyższała liczbę kobiet. Największa różnica między tymi wielkościami wystąpiła w latach 2002 i 2003.

5.2 Rynek pracy

Od roku 2002 w gminie Golub-Dobrzyń liczba pracujących w głównym miejscu pracy systematycznie wzrasta, z poziomu 416 osób do poziomu 532 w roku 2009. Pozytywnym zjawiskiem jest rosnący wskaźnik osób pracujących w głównym miejscu pracy do osób w wieku produkcyjnym. W gminie Golub-Dobrzyń wskaźnik ten w roku 2002 wynosił jedynie 6,43% natomiast w roku 2009 9,5%. W gminie Golub-Dobrzyń liczba zatrudnionych mężczyzn jest wyższa od liczby zatrudnionych kobiet, średnia tej różnicy w badanym okresie wynosi 74 osoby.

Tabela 33. Rynek pracy w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001-2009.

PRACUJĄCY WG PŁCI		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ROK										
Liczba osób w wieku produkcyjnym	osoba	5 046	5 135	5 165	5 249	5 360	5 472	5 518	5 562	5 587
Pracujący w głównym miejscu pracy	osoba	416	330	373	401	409	422	458	524	532
Liczba pracujących w głównym miejscu pracy/Liczbę osób w wieku produkcyjnym	%	8,24	6,43	7,22	7,64	7,63	7,71	8,30	9,42	9,52
Mężczyźni	osoba	248	193	203	236	230	251	280	313	311
Kobiety	osoba	168	137	170	165	179	171	178	211	221

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wg danych GUS wskaźnik osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy zamieszkujących Gminę Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2008 systematycznie spadał, jednak w roku 2009 ponownie wzrósł do 652 osób. Najniższy poziom udziału osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku poprodukcyjnym zarejestrowano w roku 2008 i wskaźnik ten wynosił jedynie 9,7%, dla porównania w roku 2003 poziom tego wskaźnika wynosił 21,2%.

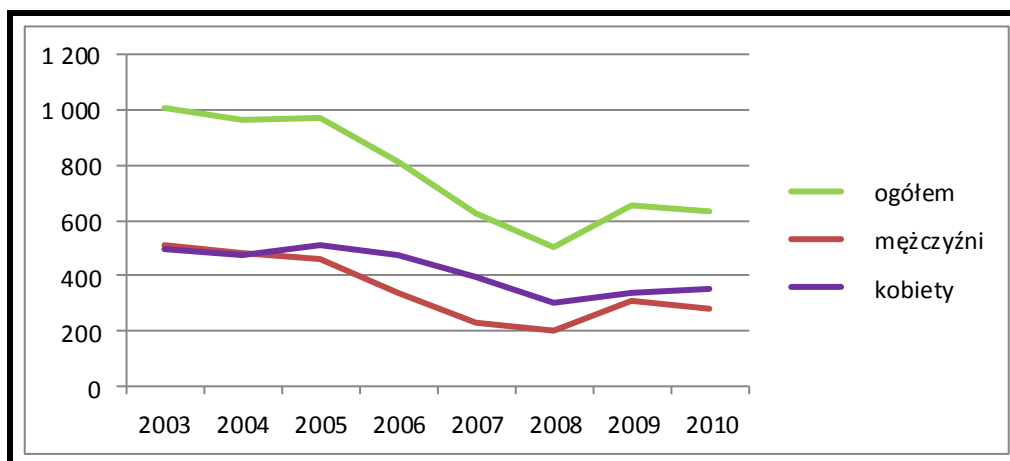
Tabela 34. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010.

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ogółem	1 008	964	969	815	627	504	652	637
mężczyźni	511	486	461	337	232	204	313	284
kobiety	497	478	508	478	395	300	339	353

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Biorąc pod uwagę płeć we wszystkich latach (prócz roku 2002) większość bezrobotnych stanowiły kobiety. Odsetek bezrobotnych mężczyzn po spadku do roku 2008 w roku 2009 wzrasta do poziomu 313, następnie w roku 2010 ponownie zanotowano spadek bezrobotnych mężczyzn. W przypadku bezrobotnych kobiet spadek w stosunku do roku poprzedniego występuje w roku 2004, następnie rok później w 2005 zanotowano wzrost do poziomu 508 kobiet. W kolejnych latach do roku 2008 wystąpił spadek liczby osób bezrobotnych, natomiast lata 2009 i 2010 to ponowny wzrost liczby bezrobotnych kobiet. W 2010 roku liczba bezrobotnych kobiet stanowiła 6,2% ogółu ludności w wieku produkcyjnym.

Wykres 13. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczbę bezrobotnych w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego w roku 2010 przedstawiała się następująco:

Tabela 35. Bezrobotni powiatu golubsko-dobrzyńskiego

GMINA	2010		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
Powiat golubsko-dobrzyński	3 535	1 632	1 903
Golub-Dobrzyń gmina miejska	1 226	580	646
Ciechocin	246	110	136
Golub-Dobrzyń	637	284	353
Kowalewo Pomorskie	843	388	455
Radomin	301	140	161
Zbójno	282	130	152

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

5.3 Gospodarka mieszkaniowa

Zasoby mieszkaniowe, przedstawione w tabeli poniżej, w gminie Golub-Dobrzyń systematycznie zwiększały się. Wyjątkiem był 2002 rok, w którym nastąpiło nieznaczne zmniejszenie się zasobów mieszkaniowych w gminie, gdzie liczba mieszkań zmniejszyła się o 12. W kolejnym latach liczba mieszkań wzrastała średnio o 29 na rok, największy wzrost wystąpił w roku 2008, przybyło na terenie gminy 53 mieszkania. Na jedno mieszkanie w latach 2000 – 2009 przypadło średnio prawie 4 osoby, natomiast powierzchnia użytkowa na 1 osobę wynosiła w roku 2009 – 23,85. W sytuacji niewielkiego wzrostu liczby ludności oraz wzrostu liczby dostępnych mieszkań, powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca wzrasta.

Tabela 36. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2009.

Rok	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Ludność ogółem	Liczba osób na 1 mieszkanie	Powierzchnia użytkowa na 1 osobę
	miesz.	izba	m ²	osoba	osoba	m ²
2001	2 163	7 812	141 792	7 959	3,68	17,82
2002	2 147	8 244	170 924	7 994	3,72	21,38
2003	2 175	8 405	175 050	7 992	3,67	21,90
2004	2 198	8 531	178 299	8 062	3,67	22,12
2005	2 220	8 663	181 367	8 109	3,65	22,37
2006	2 245	8 821	185 089	8 212	3,66	22,54
2007	2 269	8 960	188 064	8 241	3,63	22,82
2008	2 322	9 249	194 811	8 288	3,57	23,51
2009	2 347	9 380	197 758	8 291	3,53	23,85

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

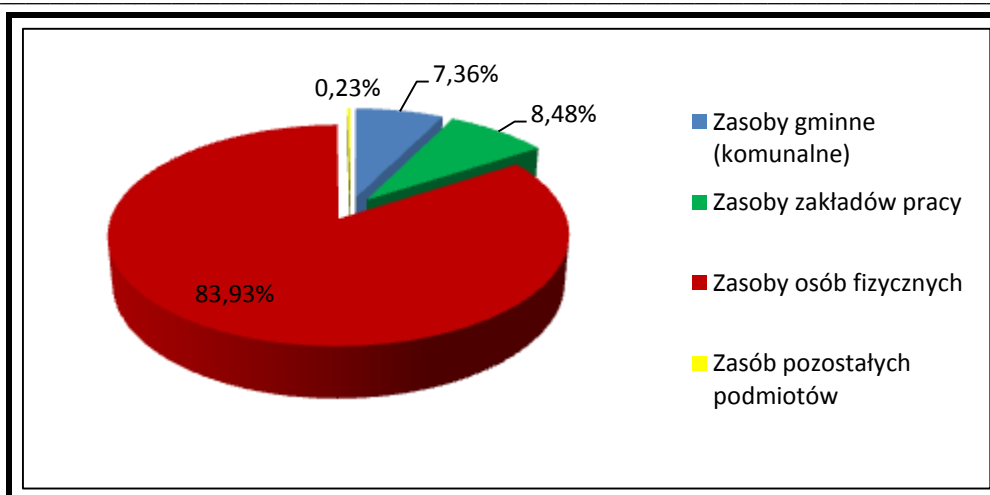
Biorąc pod uwagę strukturę własności zasobów mieszkaniowych widoczny jest spadek zasobów zakładów pracy. W 2007 roku zasoby mieszkaniowe zakładów pracy zmniejszyły do 140 mieszkań. Wzrost zasobów mieszkaniowych nastąpił wśród osób fizycznych. Powodem takiego zjawiska jest również przejmowanie przez osoby fizyczne zasobów mieszkaniowych od zakładów pracy. Na takim samym poziomie utrzymuje się liczba mieszkań należących do pozostałych podmiotów.

Tabela 37. Zasoby mieszkaniowe wg form własności.

ZASOBY MIESZKANIOWE						
ROK	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zasoby gminy (komunalne)						
mieszkania	158	176	176	165	165	152
izby	404	327	327	296	296	273
powierzchnia użytkowa mieszkań	6 560	6 827	6 827	6 296	6 296	5 628
Zasoby zakładów pracy						
mieszkania	182	182	182	148	148	140
izby	611	611	611	526	526	498
powierzchnia użytkowa mieszkań	10 577	10 577	10 577	8 445	8 445	8 006
Zasoby osób fizycznych						
mieszkania	1 802	1 812	1 835	1 902	1 927	1 972
izby	7 210	7 448	7 574	7 822	7 980	8 170
powierzchnia użytkowa mieszkań	153 316	157 175	160 424	166 155	169 877	173 959
Zasoby pozostałych podmiotów						
mieszkania	5	5	5	5	5	5
izby	19	19	19	19	19	19
powierzchnia użytkowa mieszkań	471	471	471	471	471	471

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 14. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń wg form własności.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Biorąc pod uwagę parametry istniejących zasobów mieszkaniowych oraz wskaźniki demograficzne należy przyjąć, iż obecna sytuacja jest korzystna. Z roku na rok zasoby mieszkaniowe powoli powiększają się, przy niewielkim wzroście liczby ludności co sprawia, że wskaźniki określające zasoby mieszkaniowe ulegają poprawie. Widoczna jest tendencja zwiększania się zasobów mieszkaniowych wśród osób fizycznych.

Analizując poniższe zestawienie należy stwierdzić, iż korzystnie przedstawia się wyposażenie mieszkań w instalacje typu: wodociąg, łazienka, ustęp splukiwany, centralne ogrzewanie. Wyposażenie np. w wodociąg wynosi 91,7% wszystkich mieszkań w gminie, a więc tylko nieliczne mieszkania nie mają dostępu do wodociągu. Jednak gmina we wszystkich wymienionych wskaźnikach w tabeli 10 wypada poniżej przeciętnej powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Tabela 38. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń wyposażone w instalacje na tle powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2009 r.

Mieszkania wyposażone w instalacje:	Powiat golubsko-dobrzyński	Gmina Golub-Dobrzyń
	(%)	(%)
wodociąg	94,1	91,7
ustęp splukiwany	80,1	74,8
łazienka	79,9	77,0
centralne ogrzewanie	71,5	66,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

5.4 Infrastruktura społeczna

5.4.1 Oświata

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowane są następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Lisewie;
- Szkoła Podstawowa w Nowogrodzie;
- Szkoła Podstawowa w Ostrowitem;
- Szkoła Podstawowa w Węgersku;
- Szkoła Podstawowa we Wrockach;
- Publiczne Gimnazjum w Gałczewie.

Istnieje również niepubliczna szkoła podstawowa w miejscowości Sokołowo. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Przedszkole Gminne w Ostrowitem przygotowujące dzieci do nauki w szkole oraz oddział przedszkolny we Wrockach.

Z przedstawionych poniżej danych wynika, że w latach 2008 – 2010 liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych w gminie Golub-Dobrzyń maleje. Spadek tego współczynnika spowodowany jest spadkiem liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i niewielkim wskaźnikiem przyrostu naturalnego.

Tabela 39. Statystyka uczniów i absolwentów na terenie gminy Golub-Dobrzyń

ROK	jednostka	2008	2009	2010
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE				
uczniowie ogółem	osoba	461	460	450
absolwenci ogółem	osoba	92	88	84
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE				
uczniowie ogółem	osoba	372	374	347
absolwenci ogółem	osoba	120	119	132

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Ważnymi wskaźnikami rozwoju szkolnictwa jest dostępność w placówkach szkolnych komputerów z dostępem do Internetu. W/w wskaźniki zostały zestawione w tabelach poniżej. Pozytywnym zjawiskiem zaobserwowanym po przeanalizowaniu danych z tabeli 12 jest coraz mniejsza liczba osób przypadająca na jeden komputer z dostępem do internetu zarówno w szkołach podstawowych i gimnazjum.

Tabela 40. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów.

Wskaźnik	2007	2008	2009	2010
udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu				

szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	%	83,33	83,33	83,33	100,00
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	%	100,00	100,00	100,00	100,00
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów					
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	9,60	6,59	6,57	5,77
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	20,11	19,58	19,68	18,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

5.4.2 Ochrona zdrowia

Opiekę medyczną na terenie gminy zapewniają ośrodki zdrowia we Wrockach i mieście Golub-Dobrzyń. Ośrodek we Wrockach obsługuje następujące sołectwa gminy: Wrocki, Cieszyny, Płachoty, Pusta Dąbrówka, Karczewo i Kujawa. Liczba mieszkańców przypadająca na ośrodek wynosi 1946 osób. Zatrudnia dwóch lekarzy (w tym ginekolog), jednego dentystę i dwie pielęgniarki. Liczba osób przypadająca na lekarza - 973 osoby, na dentystę - 1946 osoby, na pielęgniarkę - 973 osoby. Są to wskaźniki (na 10000 osób), w porównaniu z innymi gminami wiejskimi, bardzo korzystne i wynoszą odpowiednio dla gminy (dla średniej gminy wiejskiej): 10,3 (2,7); 5,1 (1,3); 10,3 (8,3).

Liczba osób chorych objętych opieką czynną w ośrodku wynosi 85 pacjentów, co stanowi 4% obsługiwanej ludności. Budynek jest własnością gminy Golub-Dobrzyń, znajduje się w dobrym stanie technicznym.

5.4.3 Opieka społeczna

Z opieką społeczną na terenie gminy zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek zatrudnia 10 osób w tym 1 kierownika, 1 specjalistę pracy społecznej, 3 starszych pracowników socjalnych, 1 pracownika socjalnego, 2 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze i 2 pozostałych pracowników. W ramach udzielonych świadczeń obejmujących zdania zlecone gminom w 2005 roku wypłacono świadczenia na łączną kwotę 197717 zł. Świadczenia objęły 66 rodzin (168 osób)

5.4.4 Stan bezpieczeństwa

Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Golub-Dobrzyń odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzynie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzynie oraz 14 gminnych jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

5.4.5 Kultura

Głównymi ośrodkami życia kulturalnego w gminie Golub-Dobrzyń są 4 gminne biblioteki publiczne tj. jedna główna i trzy filie, z księgozbiorem wynoszącym 52052 sztuk oraz świetlice wiejskie i szkoły. Oprócz tego życie kulturalne w Gminie Golub-Dobrzyń kształtowane jest również przez liczne

działające organizacje pozarządowe. Na terenie gminy funkcjonuje 15 stowarzyszeń, które w większości kierują swoje działania na rozwój swojej okolicy:

- Stowarzyszenie "Dzieci Wsi", Gajewo 10, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Sokołowo, Sokołowo 13, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Ostrowite Golubskie, Ostrowite 45, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Wspierające Dzieci i Osoby Niepełnosprawne "Daj Szanse", Plac Tysiąclecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo na Rzecz Rozwoju Wsi Węgiersk i Macikowo, Węgiersk 95, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń, Gałczewko 7, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Rozwoju Wsi Skępsk i Okolic, Skępsk 1, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Wsi Nowogród i Okolic, Nowogród 32, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Wsi Lisewo i Okolic, Lisewo, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Rozwoju Wsi Wrocki i Okolic, Wrocki 14, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gałczewko, Gałczewko, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Owieczkowo i Sokoligóra „OwoS”, Owieczkowo 13, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Świętego Huberta, Lisak 5, 87-400 Golub – Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Krzewienia Kultury "ANIMATOR", Antoniewo 25, 87-400 Golub – Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Macikowa i Okolic, Macikowo 30, 87-400 Golub-Dobrzyń.

Ponadto na terenie gminy swą działalność prowadzą Golubsko-Dobrzyńska Organizacja Turystyczna i Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Drwęcy”, których gmina jest członkiem.

Na terenie gminy działa 13 Ochotniczych Straży Pożarnych oraz 16 Kół Gospodyń Wiejskich. Do najważniejszych organizowanych w gminie imprez należą: Dożynki Gminne, Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, Liga halowej piłki nożnej na hali sportowej w Gałczewie oraz Festiwal Pieśni i Muzyki Ludowej w Nowogrodzie organizowany przez Szkołę Podstawową w Nowogrodzie oraz Towarzystwo Wsi Nowogród i Okolic.

Na rozwój życia kulturalnego w Gminie Golub-Dobrzyń bardzo ważny wpływ ma życie sportowe. Na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń działa kilka prężnie funkcjonujących organizacji sportowych:

- Ludowy Klub Sportowy "ZRYW" Wrocki, Wrocki, 87-400 Golub-Dobrzyń,

- Uczniowski Klub Sportowy "SATURN" przy Szkole Podstawowej im. T. Jędryczki w Ostrowitem,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "GRODNO", Nowogród 32, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Golubsko-Dobrzyński Klub Karate Kyokushin, Sokoligóra 44, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Klub Sportowy „LZS POĆWIARDOWO”, Ostrowite 5, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Klub Sportowy „LZS GAŁCZEWKO”, Gałczewko 2, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Klub Sportowy „LUDOWY ZESPÓŁ SPORTOWY OSTROWITE”, Ostrowite 42/3, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy w Białkowie, Białkowo 21, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „OWIECZKOWO”, Owieczkowo 4/4, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „GRYF”, Sokołowo 11/2, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „NOWOGRÓD”, Nowogród 85, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „WĘGIERSK”, Węgiersk 22, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „SILVA”, Konstancjewo, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „SKĘPSK”, Skępsk 10, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy w Karczewie, Karczewo 10/4, 87-400 Golub-Dobrzyń.

Organizacje sportowe zajmują się promocją i czynnym wdrożeniem w życie sportu na terenie gminy Golub-Dobrzyń. Ważnym czynnikiem kształtującym życie kulturalne i ożywiającym lokalną społeczność są napływający turyści i stworzona z myślą o nich infrastruktura. W miejscowości Ostrowite znajduje się Ośrodek Wypoczynkowo – Wędkarski. Obszar ten predysponowany jest dla turystyki krajoznawczej oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej. Jezioro Grodno wraz z przyległymi terenami jest w części zagospodarowane na potrzeby wypoczynku.

Poza wymienionymi ośrodkami bazę rekreacyjno-turystyczną na terenie gminy Golub-Dobrzyń tworzą:

- Ośrodek AGRO-SPA Wzgórze Słońca, Nowogród 88, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Agroturystyka Leśna Polana, Sadykierz 11, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Agroturystyka Sokołowo, Sokołowo 20, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Halina Grzębska, Macikowo 13, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Pałac w Sokołowie- Dworek myśliwski, Sokołowo, 87-400 Golub-Dobrzyń,

- Gospodarstwo Agroturystyczne Lucyna Kowalska, Handlowy Młyn 20, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Andrzej Orłowski, Nowogród 44, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Rybaczówka Ruziec Jolanta Siarnik, Ruziec 10a, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ranczo ALIBABA w Skępsku,
- Gospodarstwo Agroturystyczne "Nowogród" Karolina i Paulina Borys,
- Gospodarstwo Agroturystyczne "Paliwodzizna" Alicja Blokowska.

Doskonałym miejscem rekreacji i wypoczynku, w tym wędkowania jest rzeka Drwęca. Rzeka jest bardzo atrakcyjna dla przeprowadzania spływów kajakowych, o czym świadczy fakt, iż przebiega nią trasa międzynarodowego spływu kajakowego. Jest to też doskonałe miejsce do wędkowania. Stosunkowo niedawno odkryto tu łowisko trociowe, przyciągające wielu wędkarzy. Ekosystem rzeki stwarza także dogodne warunki do występowania licznych gatunków ptactwa wodno-błotnego, co przyciąga licznych amatorów przyrody. W dolinie rzeki panują odpowiednie warunki dla wędrówek pieszych oraz zbierania runa leśnego w przybrzeżnych lasach.

5.5 Działalność gospodarcza

W 2001 r. w gminie zarejestrowanych było 424 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, natomiast 2010 r. liczba ta wynosiła 558. Spadek liczby podmiotów gospodarczych widoczny jest w roku 2004 i 2009. Największy spadek liczby podmiotów gospodarczych nastąpił w 2004 r. (o 51 podmiotów).

Tabela 41. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH											
ROK		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem											
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	424	460	496	445	452	482	491	515	509	558
Sektor publiczny											
ogółem	jed.gosp.	9	9	9	9	9	9	10	9	9	9
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gosp.	7	7	7	7	7	7	7	6	6	6
Sektor prywatny											
ogółem	jed.gosp.	415	451	487	436	443	473	481	506	500	549
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	387	423	460	406	407	419	420	443	436	479
spółki handlowe	jed.gosp.	4	4	6	6	6	8	11	11	11	11
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
spółdzielnie	jed.gosp.	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	5	5	5	6	7	18	22	28	29	31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wg podziału na sekcje PKD wzrost działalności gospodarczej odnotowywany jest w sekcjach F, L, N i O. Sekcje F i O rozwijają się najdynamiczniej w badanym okresie liczba podmiotów gospodarczych w sekcji F wzrosła o 38 podmiotów, natomiast w sekcji O liczba podmiotów wzrosła z 21 do 42 podmiotów. Najliczniejsza grupa podmiotów skupia się w sekcji G – handel detaliczny i hurtowy. W roku 2009 grupa ta liczyła 120 podmiotów gospodarczych.

Spadkiem liczby podmiotów gospodarczych wg PKD wyróżniają się sekcje A, D. W sekcjach tych nastąpił spadek kolejno o 20 i 10 podmiotów.

Tabela 42. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD.

Rok		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ogółem	jed.gosp.	424	460	496	445	452	482	491	515	509
Sekcja A	jed.gosp.	82	86	92	60	67	66	60	60	62
Sekcja D	jed.gosp.	74	78	85	80	75	70	74	84	64
Sekcja E	jed.gosp.	1	1	2	2	2	2	2	1	1
Sekcja F	jed.gosp.	41	41	41	41	46	55	63	69	79
Sekcja G	jed.gosp.	110	126	136	125	124	127	122	121	120
Sekcja H	jed.gosp.	8	9	9	10	11	12	13	11	11
Sekcja I	jed.gosp.	44	44	50	48	45	47	53	50	47
Sekcja J	jed.gosp.	9	9	9	8	10	10	10	11	9
Sekcja K	jed.gosp.	22	32	37	31	26	26	25	35	34
Sekcja L	jed.gosp.	0	0	0	0	0	11	13	14	14
Sekcja M	jed.gosp.	7	7	8	8	9	10	8	9	9
Sekcja N	jed.gosp.	4	4	4	6	10	10	13	12	16
Sekcja O	jed.gosp.	21	22	22	25	26	35	34	37	42

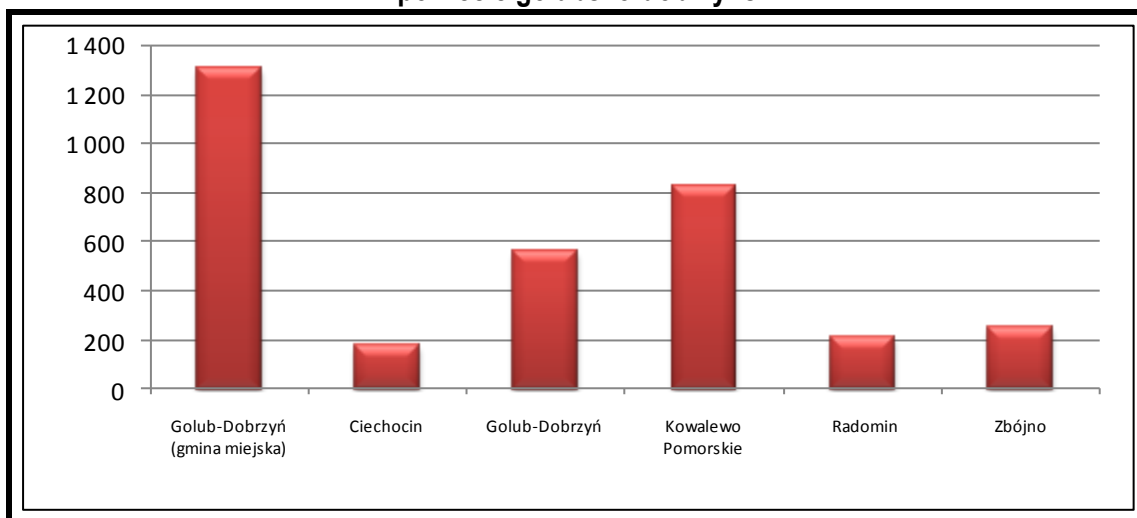
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Oznaczenie sekcji PKD:

- Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym;
- Sekcja J - Informacja i komunikacja;
- Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

W 2010 roku, spośród wszystkich gmin w powiecie golubsko-dobrzyńskim, gmina Golub-Dobrzyń figurowała na trzecim miejscu pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Wykres 15. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w powiecie golubsko-dobrzyńskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Na terenie gminy nie występują obiekty, obszar i urządzenia, które mogą powodować potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia w myśl przepisów dotyczących ochrony osób i mienia.

Według danych Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego mogą wystąpić potencjalne zagrożenia:

- pochożenia naturalnego:
 - powódzie spowodowane wylewami rzek i kanałów oraz wynikię z wystąpienia nawalnych opadów atmosferycznych i roztopów,
 - obejmujące dużą powierzchnię pożary traw, zarośli i lasów spowodowane czynnikami naturalnymi (np. uderzenie pioruna, samoistna reakcja chemiczna, itp.),
 - zakażenia biologiczne ludzi i zwierząt gospodarskich występujące, jako konsekwencja epidemii i epizootii;
 - wichury, śnieżycę gradobicia,
 - trzęsienia ziemi (pochożenia naturalnego);
- związane z rozwojem cywilizacyjnym i działalnością człowieka:
 - skażenia toksycznymi środkami przemysłowymi (TSP) emitowanymi do atmosfery, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby w wyniku:
 - awarii urządzeń, instalacji przemysłowych i zbiorników w zakładach produkujących, wykorzystujących w procesie produkcji lub magazynujących te środki,
 - wypadków w czasie transportu tych środków drogami kolejowymi i samochodowymi;
 - wielkich pożarów występujących na dużym obszarze lub obejmujące wiele obiektów, a powstałe w wyniku zapłonu lub wybuchu przemysłowych substancji chemicznych, awarii sieci przemysłowych, maszyn i urządzeń, zaprószenia ognia lub podpalenia;
 - katastrofalne powódzie w wyniku awarii obiektów hydrotechnicznych;
 - wypadki komunikacyjne mogące mieć charakter katastrof np.: drogowe z udziałem wielu pojazdów,
 - katastrofy budowlane mogące powstać w wyniku błędów budowlanych, awarii instalacji komunalnych, wad konstrukcyjnych;

- zakłócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego spowodowane zamachami terrorystycznymi i inną działalnością zorganizowanych grup przestępczych, masowymi wystąpieniami lub protestami społecznymi na różnym tle;
- związane z występowaniem konfliktów zbrojnych;
- sytuacje kryzysowe będące skutkami wtórnymi katastrof np.: głód, epidemie, klęska ekologiczna.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń do najważniejszych zagrożeń, mających wpływ na życie człowieka należą:

- zagrożenia powietrza atmosferycznego:
 - emisja zanieczyszczeń z domowych instalacji grzewczych (ogrzewanie oparte o węgiel i drewno),
 - spalanie w paleniskach domowych i lokalnych kotłowniach materiałów takich jak opakowania z powłoką aluminiową, butelki PET,
 - emisja komunikacyjna (narażone są zwłaszcza tereny zabudowy znajdujące się w sąsiedztwie ważniejszych szlaków komunikacyjnych,
 - emisja przemysłowa;
- zagrożenie hałasem:
 - przebieg drogi krajowej nr 15 i drogi wojewódzkich, gdzie jest największe natężenie ruchu;
- pola elektromagnetyczne:
 - stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej,
 - medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne,
 - urządzenia przemysłowe,
 - urządzenia gospodarstwa domowego,
 - systemy przesyłowe energii elektrycznej,
- poważne awarie przemysłowe:
 - transport gazu,
 - transport substancji niebezpiecznych drogowym,
 - niewłaściwie postępowanie z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne,
 - wpływ zakładu zaliczonego do Zakładów Zwiększonego Ryzyka firmy Eurogaz Jacek Pakulski znajdujący się w miejscowości Białkowo.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

GMINY

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej, jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych . Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości), O - Opportunities (możliwości), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W ramach analizy SWOT skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów wynikających z przedstawionych uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przyrodniczych, infrastrukturalnych.

7.1 Mocne strony

Do mocnych stron gminy Golub-Dobrzyń zakwalifikowano:

- wartościowy potencjał ludzki – uczciwi i rzetelni mieszkańcy, zaangażowani mieszkańcy w sprawy gminy i jej rozwoju;
- położenie gminy wokół miasta Golub-Dobrzyń, które mimo swych słabości stanowi jednak jako miasto powiatowe czynnik aktywizujący przyległy teren;
- duża atrakcyjność turystyczno – rekreacyjna południowego obszaru gminy;
- dobry poziom produkcji rolniczej;
- dostępność terenów pod budownictwo mieszkaniowe;
- bliskość Torunia;
- własne ujęcia wody;
- położenie gminy przy szlaku komunikacyjnym Wielkopolska – Mazury, przy drodze krajowej nr 15;
- dobra gęstość dróg wojewódzkich zapewniająca połączenia z przyległymi ośrodkami;
- baza oświatowa;
- znaczący udział osób w wieku produkcyjnym.

7.2 Słabe strony

Do słabych stron gminy Golub-Dobrzyń zakwalifikowano:

- utrudniony zbyt produkcji rolniczej;

- słaby stan techniczny dróg gminnych i powiatowych;
- brak inwestorów wewnętrznych z kapitałem;
- wysokie bezrobocie;
- niskie dochody mieszkańców;
- niski poziom wykształcenia ludności;
- brak sieci gazowej;
- słaby stan sieci energetycznej.

7.3 Szanse

Do szans gminy Golub-Dobrzyń zaliczono:

- możliwość pozyskania zewnętrznych środków unijnych na finansowanie inwestycji związanych z ochroną środowiska, wynikająca z konieczności wypełnienia zobowiązań akcesyjnych oraz polityki ekologicznej państwa;
- dalsza promocja gminy na zewnątrz;
- ożywienie gospodarcze w regionie;
- wykorzystanie walorów Drwęcy i jej dopływów;
- realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia na relacji Wąbrzeźno – Brodnica, umożliwiającą wyposażenie gminy w system zasilania w gaz;
- atrakcyjność lokalizacyjna miejscowości Wrocki;

7.4 Zagrożenia

Do zagrożeń, mogących mieć negatywny wpływ na gminę Golub-Dobrzyń:

- brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych;
- niewystarczająca ilość instytucji szczebla ponadpodstawowego;
- wzrost natężenia ruchu pojazdów przy braku wydajnego systemu komunikacji międzyregionalnej;
- emigracja wykształconych i przedsiębiorczych młodych ludzi za granicę i do większych miast;
- wysoki poziom fiskalizmu i skomplikowane procedury prowadzenia działalności gospodarczej;
- zagrożenia bezpieczeństwa, patologie;
- zagrożenia związane z oddziaływaniem firmy Eurogaz Jacek Pakulski – zakład zaliczony do zakładu zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej.

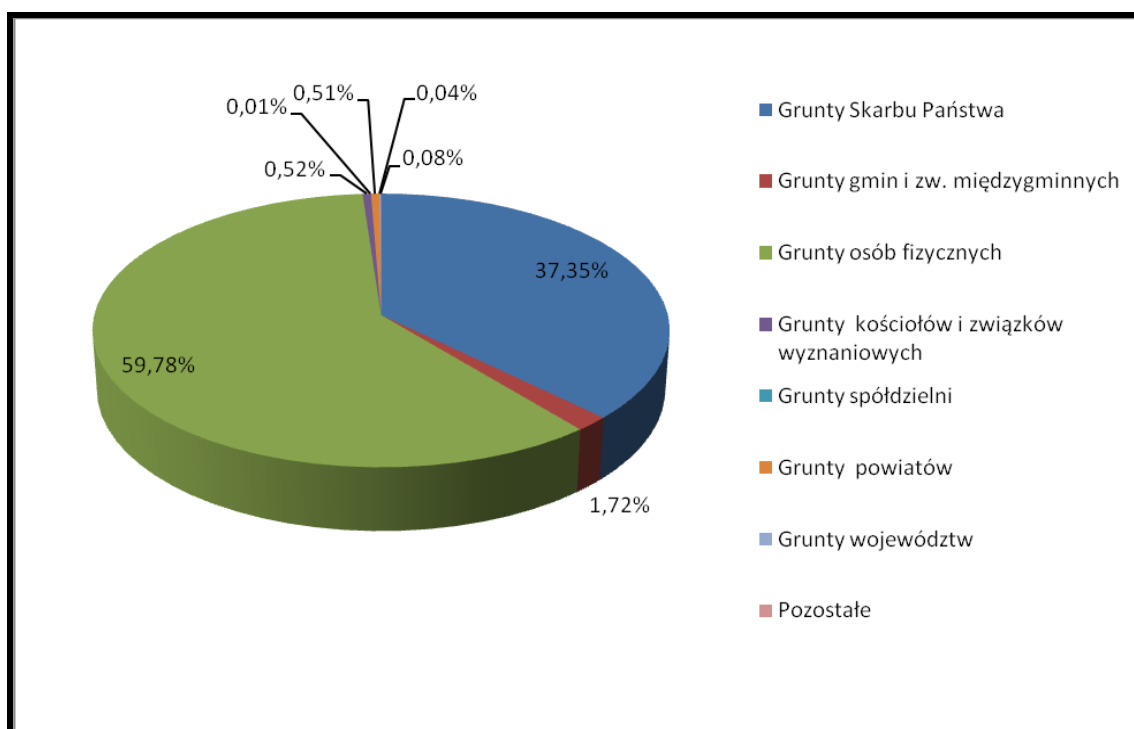
8. UWARUNKOWANIA WYNIKające ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Tabela 43. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia ewidencyjna w ha
Grunty Skarbu Państwa	7 358
Grunty gmin i zw. międzygminnych	339
Grunty osób fizycznych	11 777
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	102
Grunty spółdzielni	1
Grunty powiatów	100
Grunty województw	8
Pozostałe	15
Razem	19 700

Źródło: Starostwo Powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu. Stan na 2011 r.

Wykres 16. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu.
Stan na 2011 r.

Według danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu, dotyczących struktury prawnej gruntów, w gminie Golub-Dobrzyń najliczniejszą grupę stanowią grunty osób fizycznych – 59,78%. Najmniejszą powierzchnię stanowią grunty spółdzielni – 0,01%.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

9.1 Obszary i obiekty chronione prawem

W granicach gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń znajdują się następujące tereny (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U Nr 76, poz. 489 z późniejszymi zmianami):

- Rezerwat Przyrody „Rzeka Drwęca”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH280001 Dolina Drwęcy;
- pomniki przyrody;
- użytki ekologiczne.

9.1.1 Rezerwat Przyrody „Rzeka Drwęca”

Rezerwat Przyrody został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. (Monitor Polski nr 71, poz. 302). Ochroną objęto koryto rzeki wraz z przybrzeżnym pasem o szerokości 5 m po obu stronach rzeki. Celem uznania rezerwatu jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, w szczególności pstrąga, łososia, troci i certy. Ww. Zarządzenie wprowadza na terenie rezerwatu szereg zakazów m.in. zakaz przegradzania rzeki urządzeniami uniemożliwiającymi rybnom swobodny przepływ, niszczenia i usuwania oraz jakiegokolwiek eksploatacji roślinności wodnej, wycinania drzew i krzewów, wycinania trzciny, sitowia i innych roślin oraz koszenia trawy. Na obszarze rezerwatu przyrody obowiązują najbardziej rygorystyczne reżimy ochronne i ściśle określone zasady gospodarowania, które należy uwzględniać w bieżącej i planowanej działalności gospodarczej. Wszystkie działania w zakresie zagospodarowania brzegów rzeki (w tym dla potrzeb turystyki i rekreacji) należy uzgadniać z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Orientacyjną lokalizację rezerwatu przedstawia rysunek nr 2. Dla rezerwatu wykonano „Plan ochrony na okres od 1.01.2009 do 31.12.2028”. Jednakże trzeba zaznaczyć iż w chwili opracowania studium plan nie jest zatwierdzony – prawnie umocowany. Głównym przedmiotem ochrony jest ochrona warunków trwania populacji gatunków ryb i minogów pierwotnie występujących w rzece Drwęcy ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wędrownych: łososia, troci i certy oraz jesiotra bałtyckiego i minoga rzeczno. Natomiast drugorzędowym przedmiotem jest ochrona warunków trwania zespołów ryb charakterystycznych dla poszczególnych odcinków rzeki i jej dopływów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rzadkich bądź zagrożonych. Jak wskazuje „Plan ochrony...” lokalnie zagrożeniem dla fauny kręgowej jest zjawisko tzw. rozlewania się miast. Należy wskazać, iż stopniowa

zabudowa terenów przyległych do rezerwatu może w istotny sposób obniżyć jego atrakcyjność dla fauny kręgowej. Dlatego też w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego znaleźć się powinny zapisy ograniczające możliwość lokalizacji nowej zabudowy na terenach bezpośrednio przyległych do rezerwatu. Najgroźniejszym przejawem działalności ludzkiej są zmiany w strukturze strefy brzegowej. Należy zapobiec przekształceniom antropogenicznym łąk w obszarze rezerwatu w bezwartościowe przyrodniczo formacje roślinności, zwłaszcza o składzie gatunkowym obfitującym w gatunki obce, które stanowić mogą zagrożenie dla rodzimej flory i nie mające żadnej wartości dla rodzimej fauny. Przekształcanie obszarów nadbrzeżnych jest jednym z największych zagrożeń dla fauny rezerwatu. Objęty ochroną obszar powinien zostać powiększony do granic zasięgu terasy zalewowej. Włączone powinny zostać połączone z rzeką starorzecza. W planach zagospodarowania przestrzennego terenów przyległych do rezerwatu należy umożliwić swobodną migrację zwierząt.

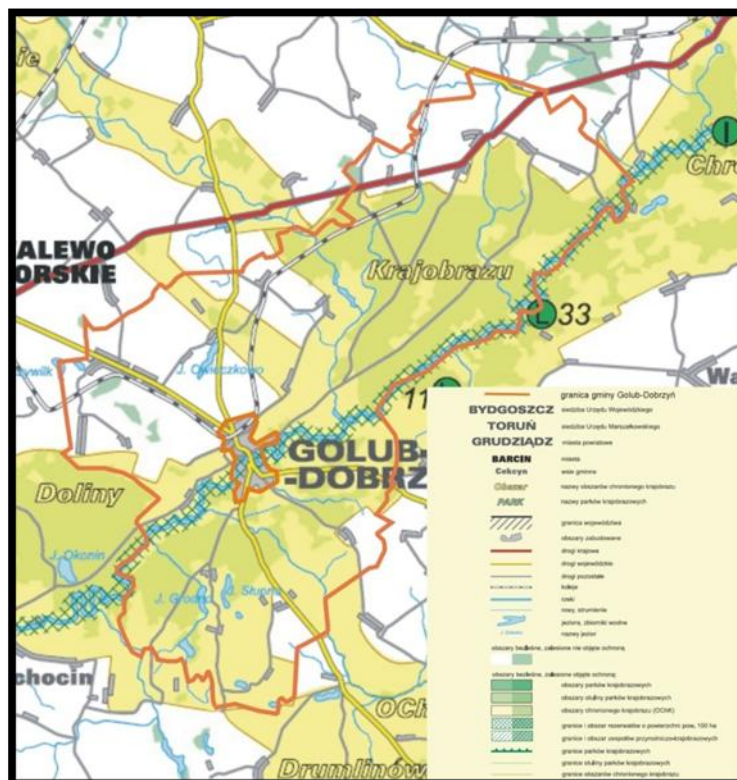
Ponadto „Plan ochrony...” postuluje o powiększenie rezerwatu do granic zasięgu terasy zalewowej. Powinny zostać połączone z rzeką starorzecza.

9.1.2 Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy

Przedmiotowy O.Ch.K., to wyróżniające się przyrodniczo i krajobrazowo teren o zróżnicowanych typach ekosystemów, chroniony ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub ze względu na istniejące bądź odtwarzane korytarze ekologiczne. Na obszarze gminy Golub-Dobrzyń znajduje się jedynie część O.Ch.K., który chroni malowniczy krajobraz klasycznie wykształconej pradoliny Drwęcy z kompleksami leśnymi i licznymi jeziorami. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Nr 21/92 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Toruńskiego nr 27, poz. 178 z późniejszymi zmianami). Aktualnie obowiązujące nakazy, położenie, ustalenia dotyczące ochrony zostały przedstawione w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. U. Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011r.). Wyżej wymieniona uchwała zabrania m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Istnieje jednakże odstępstwo od tego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów na tym obszarze polegają na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona doliny rzeki Drwęcy wraz z pasem roślinności okalającej, propagowanie

nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych, racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk w obrębie Doliny Drwęcy.

Rysunek 16. Gmina Golub-Dobrzyń na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu

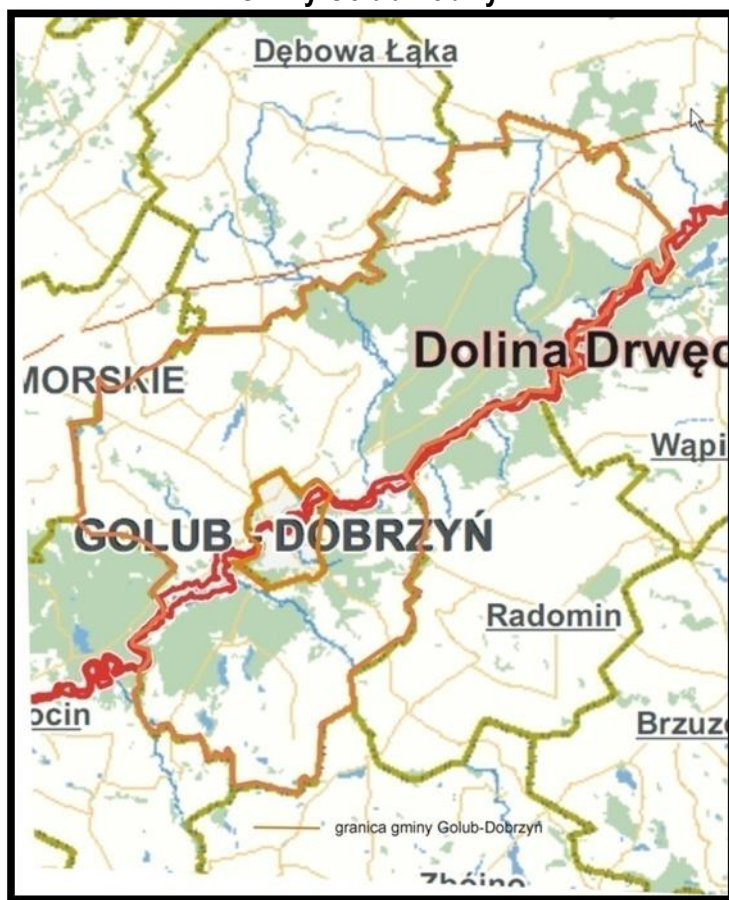
Źródło: RDOŚ Bydgoszcz.

9.1.3 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001

Obszar stanowi teren rezerwatu "Rzeka Drwęca" z dopływami Grabiczek i Dylewka, z przyujściowymi fragmentami rzek: Dylewki, Pobórskiej Strugi, Gizeli, Bałcynki, Iławki i Elżki oraz Wel i przepływowymi jeziorami Ostrowin i Drwęckie, a także nie wchodzący w obszar rezerwatu, cenny przyrodniczo fragment rzeki Wel, który łączy inny typowany do sieci Natura 2000 obszar o nazwie "Zakole rzeki Wel" z rzeką Drwą. W skład ostoi wchodzi także jedno z 3 istniejących w regionie jezior lobeliowych - J. Czarne. Oprócz samych wód, teren ostoi obejmuje pasy gruntu o szerokości 5 m, po obu stronach w/w rzek wchodzących w skład rezerwatu "Rzeka Drwęca" i rzeki Wel oraz obszar stanowiący siedliska z różnego typu zbiornikami wodnymi (starorzecza), lasami łęgowymi i ekstensywnie użytkowanymi łąkami w dolinie rzeki.

Obszar w większości położony jest na terenie rezerwatu przyrody Rzeka Drwęca (1 888,27 ha; 1961); niewielka część na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego (20 300 ha; 1995) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy (56 854 ha).

Rysunek 17. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001 na terenie Gminy Golub-Dobrzyń

Źródło: RDOŚ Bydgoszcz.

Na terenie obszaru Natura 2000 znajdują się następujące typy siedlisk:

- 3110 Jeziora lobeliowe (1% pokrycia terenu SOO);
- 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3%);
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion (3%);
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (12%);
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek (0,01%);
- 6430 Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) (0,01%);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) (15%);
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) (1%);

- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion (0,01%);
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (1%);
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) (1,5%);
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe (7%).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione ssaki, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

- 1337 Castor fiber (bóbr europejski);
- 1355 Lutra Lutra (wydra).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki płazów i gadów, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1166 Triturus cristatus (traszka grzebieniasta);
- 1188 Bombina bombina (kumak nizinny).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki ryby, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1099 Lampetra fluviatilis (minóg rzeczny);
- 1106 Salmo salar (łosoś atlantycki);
- 1130 Aspius aspius (boleń);
- 1134 Rhodeus sericeus amarus (rózanka);
- 1145 Misgurnus fossilis (piskorz);
- 1149 Cobitis taenia (koza);
- 1163 Cottus gobio (głowacz białopłetwy).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ssaków:

- Alces alces;
- Capreolus capreolus;
- Cervus elaphus;
- Glis glis;
- Lepus capensis;
- Myotis daubentonii,
- Neomys fodiens,
- Nyctalus noctula,

- *Pipistrellus nathusii*;
- *Plecotus auritus*;
- *Sicista betulina*;
- *Sorex araneus*;
- *Sorex minutus*.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki płazów i gadów:

- *Bufo bufo*;
- *Bufo calamit*;
- *Bufo viridis*;
- *Pelobates fuscus*;
- *Rana arvalis*;
- *Rana esculenta*;
- *Rana ridibunda*;
- *Triturus vulgaris*.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ryb:

- *Chondrostoma nasus*;
- *Thymallus thymallus*;
- *Vimba vimba*;

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki roślin:

- *Carex arenaria*;
- *Carlina acaulis*;
- *Chimaphila umbellata*;
- *Coeloglossum viride*;
- *Convallaria majalis*;
- *Daphne mezereum*;
- *Equisetum telmateia*;
- *Frangula alnus*;
- *Galium odoratum*;
- *Hedera helix*;
- *Helichrysum arenarium*;
- *Hierochloa australis*;
- *Hierochloa odorata*;

- *Jovibarba sobolifera*;
- *Lathyrus palustris*;
- *Lilium martagon*;
- *Lycopodium clavatum*;
- *Nymphaea alba*;
- *Platanthera bifolia*;
- *Polypodium vulgare*;
- *Primula veris*;
- *Ribes nigrum*;
- *Viburnum opulus*.

Obszar ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 12 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Sama Drwęca stanowi jedyny ichtiologiczny rezerwat na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Rzeka Drwęca i jej dorzecze objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych, zaś rzeka Wel jest wymieniana jako jeden z głównych cieków dorzecza Drwęcy o walorach kwalifikujących ją jako podstawowe tarlisko anadromicznych ryb wędrownych i siedlisko ryb prądolubnych, będących w sferze zainteresowania Unii Europejskiej. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występuje tu 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 7 gatunków ryb. Dodatkowym atutem obszaru jest jego kształt, sprzyjający zachowaniu tras migracji i rozprzestrzeniania się wielu gatunków fauny i flory. Jest to korytarz ekologiczny między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim. Warto podkreślić, że rzeka Drwęca stanowi rezerwar wody pitnej dla miasta Torunia, co powinno sprzyjać zachowaniu jej walorów przyrodniczych.

9.1.4 Pomniki przyrody

Na terenie gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń zlokalizowanych jest 24 pomniki przyrody (do 1993 25 pomników przyrody), są to głównie pojedyncze drzewa zaś w parkach skupiska drzew. Położenie, obwód, wysokość oraz gatunki oraz akt prawny utworzenia lub zniesienia pomnika przedstawia tabela poniżej.

Tabela 44. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń

Lp.	Rodzaj pomnika przyrody	Jeśli skupisko - liczba sztuk	Nazwa polska	Obwód	Wysokość	Położenie	Obowiązująca podstawa prawna, ustanawiająca formę ochrony przyrody wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	Drzewo	1	Dąb	182	27	Park w miejscowości Karczewo	Dec. Nr 364/RLop-410/22/70 wyd. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r./Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970r.
2	Drzewo	1	Lipa	118	26	Park w miejscowości Karczewo	
3	Drzewo	1	Dąb	430	24	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
4	Drzewo	1	Dąb	330	23	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
5	Drzewo	1	Dąb	300		Park wiejski na terenie miejscowości Gajewo	
6	Drzewo	1	Dąb	340	24	Wieś Owieczkowo, blisko starego dworku	
7	Drzewo	1	Dąb	375	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	Orzeczenie Prez. WRN w Bydgoszczy, nr 183/56 z dn. 8.02.55r. (Dz. Urz. WRN w Bydgoszczy nr 4 poz. 13-19 z 25.05.1957 r.)
8	Drzewo	1	Dąb	323	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
9	Drzewo	1	Dąb	425	12	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
10	Drzewo	1	Jarząb szwedzki	215	14	Nadleśnictwo Golub – Dobrzyń Leśnictwo Bobrowisko w parku Nadleśnictwie Konstancjewo	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 1, poz. 1)
11	Drzewo	1	Dąb	324	25	Park Sokołowo	Orzeczenie Prez. WRN. w Bydgoszczy, nr 149/55 z dn. 8.02. 55r. (Dz. U WRN w Bydgoszczy nr 5/56,poz. 19 z 1956 r.)
12	Drzewo	1	Dąb	323	25	Park Sokołowo	
13	Drzewo	1	Dąb	343	25	Park Sokołowo	
14	Drzewo	1	Dąb	354	25	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wyd. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r./Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r./
15	Drzewo	1	Dąb	282	22	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wyd. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r.

16	Drzewo	1	Dąb	335	25	Wieś Zaręba	
17	Drzewo	1	Jesion wyniosły	290	25	Park wiejski we wsi Pusta Dąbrówka	
18	Drzewo	1	Dąb szypułkowy	362	25	Park wiejski we wsi Gałczewko	
19	Drzewo	1	Dąb dwupienny	415 i 362	27	Miejscowość Cieszyny na granicy dwóch gospodarstw	
20	Drzewo	1	Wiąz	247	20	Miejscowość Ostrowie, park wiejski	Zarządzenie nr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
21	Skupisko drzew	5	Lipa	308-496	22-25	Miejscowość Ostrowie przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie nr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
22	Skupisko drzew	?	lipa	308-497	22-26	Miejscowość Ostrowie przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie nr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
23	Skupisko drzew	?	lipa	308-498	22-27	Miejscowość Ostrowie przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie nr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
24	Drzewo	1	Dąb szypułkowy	382	23	Miejscowość Konstancjewo	Zachowane ze względów naukowo-dydaktycznych, Zarz. Nr 66/83 Wojewody Toruńskiego z 31.12.1983r.

Źródło: Urząd Gminy Golub-Dobrzyń oraz Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń.

Pomnik nr 10 – drzewo obumarło i pomnik został zniesiony rozporządzeniem, o którym mowa w powyższej tabeli.

Pomnik przyrody nr 1 – dąb o obwodzie 182cm, rosnący na terenie parku w miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 2 – lipa o obwodzie 118cm, rosnąca na terenie parku w miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, została utworzona pomnikiem przyrody w 1970 r.

Pomnik przyrody 3 – dąb o obwodzie 430cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 4 – dąb o obwodzie 330cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody 5 – dąb o obwodzie 300cm, rosnący w parku wiejskim w miejscowości Gajewo, obręb Gajewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody 6 – dąb o obwodzie 340cm, rosnący na terenie wsi Owieczkowo, niedaleko starego dworku, w obrębie Sokoligóra, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 7 – dąb o obwodzie 375 cm, rosnący w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, obręb Skępsk, ma około 700 lat. Utworzony 25.05.1957 r.

Pomnik przyrody nr 8 – dąb o obwodzie 323cm, znajdujący się w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, w obrębie Skępsk, Utworzony 25.05.1957 r.

Pomniki przyrody nr 9 – dąb o obwodzie 425 cm, znajdujący się w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, w obrębie Skępsk ma około 700 lat. Utworzony 25.05.1957 r.

Pomnik przyrody nr 10 – jarząb szwedzki o obwodzie 215 cm, rosnący na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń, w obrębie Kujawa ma około 700 lat. Utworzony w 1960 r. Niestety drzewo obumarło i zostało wykreślone z Rejestru Pomników Przyrody.

Pomnik przyrody nr 11 – dąb o obwodzie 324 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, w obrębie Sokołowa ma około 180 lat. Utworzone w 1956 r.

Pomnik przyrody nr 12 – dąb o obwodzie 323 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, w obrębie Sokołowo ma około 180 lat. Utworzone w 1956 r.

Pomnik przyrody nr 13 – dąb o obwodzie 343 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obręb Sokołowo w gminie Golub-Dobrzyń ma około 180 lat. Utworzone w 1956 r.

Pomnik przyrody nr 14 – dąb o obwodzie 354cm, rosnący na terenie parku we wsi Sokołowo, w obrębie Sokołowo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 15 – lipa o obwodzie 282 cm, rosnąca na terenie parku we wsi Sokołowo, w obrębie Sokołowo utworzony 1970 r.

Pomnik Przyrody nr 16 – dąb o obwodzie 325cm, rosnący we wsi Zaręba, obręb Paliwodziczna, gmina Golub-Dobrzyń. WG Zarządzenia Nr 13/85: dąb o obw. 335 wys. 25m w wieku ok 250 lat na terenie wsi Zaręba na granicy 2 prywatnych gospodarstw. Utworzony 18.03.1985 r.

Pomnik przyrody nr 17 – jesion wyniosły o obwodzie 290 cm rosnący w parku wiejskim we wsi Pusta – Dąbrówka, w obrębie Pusta – Dąbrówka. Utworzony 31.12.1982 r.

Pomnik przyrody nr 18 – dąb szypułkowy o obwodzie 362 cm, rosnący w parku wiejskim we wsi Gałczewko, obręb Gałczewko. Utworzony 31.12. 1982 r.

Pomnik przyrody nr 19 – dąb dwupienny o obwodzie 415 cm i 362 cm rosnący na granicy dwóch gospodarstw w miejscowości Cieszyny, obrębie Cieszyny. Utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 20 – wiąz o obwodzie 247 cm rosnący w parku wiejskim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 21 – skupienie 5 lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 496 cm, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 22 – skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 497 cm, wieku 130 lat rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, w obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 23 – skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 498 cm, wieku 130 lat, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, w obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 24 – dąb szypułkowy o obwodzie 382 cm, rosnący w miejscowości Konstancjewo, w obrębie Kujawa utworzony 31.12.1983 r.

W stosunku do ww. drzew wprowadzono ochronę polegającą na stosowaniu zakazów i wycinania, niszczenia lub uszkodzania drzew, zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści, zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew, umieszczania tablic, napisów i innych znaków oraz wznoszenia budowli w pobliżu drzew.

W stosunku do pomników przyrody należy poprawiać warunki wzrostu i żywotności poprzez usuwanie drzew negatywnie oddziałujących,

- nie prowadzić szlaków zrywkowych w pobliżu wykazanych drzew;
- na bieżąco porządkować najbliższe otoczenie drzew;
- zwalczać pasożytnicze grzyby w pobliżu i na pomnikach przyrody;
- zaleca się sprawdzić stan oznaczenia pomników, nieoznaczone oznaczyć właściwymi tabliczkami.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowane są trzy projektowane pomniki przyrody. Pierwszy zlokalizowany jest na terenie leśnictwie Paliwodzizna w oddziale 297 jx jest nim dąb szypułkowy w wieku 250 lat, obwodzie 471cm i wysokości 25 m. Drugi w obrębie Leśno w oddziale 173 c, jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat obwodzie 520cm i wysokości 17 m . Trzeci podobnie jak drugi zlokalizowany jest w obrębie Leśno w oddziale 173 c i jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat, jego wysokość sięga 22m a obwód 390cm.

W stosunku do projektowanych pomników przyrody powinno się :

- podjąć starania o jak najszybsze uznanie pomników odpowiednimi aktami prawnymi;
- po ich uznaniu odpowiednio oznaczyć w terenie;
- postępować zgodnie z uwagami podanymi dla istniejących pomników przyrody.

Fotografia 10. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewko

Źródło: Materiały własne

**Fotografia 11. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości
Gałczewko**

Źródło: Materiały własne

9.1.5 Użytki ekologiczne

Na terenie gminy istnieje 85 użytków ekologicznych, uznanych Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Tor. z 2004 r. Nr 8, poz. 76) oraz Rozporządzeniem Nr 22/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 28 czerwca 1996r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne utworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 15, poz. 88). Ich charakterystykę zamieszczono w tabeli poniżej. Wszystkie położone są na terenie Lasów Państwowych, tworzą je bagna starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową, zatopione zagłębienia porośnięte olchą i brzozą, brzegi rzeki Kujawki porośnięte roślinnością szuwarową, Zatorfione nisze jeziora, rzek, porośnięte bezodpływowe zagłębienia, oczka wodne, bagna. Szczegółowe dane dotyczące użytków ekologicznych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 45. Użytki ekologiczne na terenie gminy

Lp.	Nazwa	Położenie		Pow. [ha]	Opis obiektu
		Leśnictwo/obręb/Nadleśnictwo	Oddz/ pododdz		
1	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	155d	0,36	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
2	Bagno	Leśnictwo Gajewo, obręb Leśno, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	170g	0,25	Bagno porośnięte roślinnością szuwarową
3	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279t	1,15	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
4	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279o	1,34	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
5	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280h	0,27	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
6	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Płonne, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280d	0,24	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
7	Bagno	Leśnictwo Paliwodziczna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279c	0,29	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
8	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280g	0,24	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
9	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	284b	0,70	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
10	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Paliwodziczna, Nadleśnictwo Golub-	288g	0,30	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością

		Dobrzyń			szuwarową i zaroślową
11	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Paliwodziczna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	287b	0,37	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
12	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43i	0,47	Zatopione zagłębienie porośnięte olchą i brzozą
13	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	37c	0,23	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem brzozy i olszy
14	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	68Ad	0,23	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
15	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	39b	0,28	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem
16	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	40n	1,38	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
17	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	41d	0,71	Porośnięte bezodpływowe zagłębienie
18	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43h	0,47	Zatopione zagłębienie wytopiskowe porośnięte olszą, bzem i zespołem szuwarów.
19	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43d	1,00	Zatopione zagłębienie porośnięte olchą i brzozą
20	Brzeg rzeki Kujawki	Leśnictwo Mokry Las, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	114f	0,49	Brzeg rzeki Kujawki porośnięty roślinnością szuwarową i zaroślową.
21	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	21c	0,56	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową

		Dobrzyń			
22	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	56c	0,51	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem brzozy i olszy
23	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	41d	0,53	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte zespołem szuwarów i zarośli
24	Łąka	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	127f	6,41	Łąka śródleśna z oczkiem wodnym
25	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Tokary, Nadleśnictwo Golub Dobrzyń	39b	0,63	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem brzozy i olszy
26	Porośnięte zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	114b	0,49	Zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
27	Porośnięte zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	192i	1,42	Zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
28	Bagno	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	158o	0,46	Bagno nad Drwęcą
29	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	9k	1,91	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki Wawrzonki
30	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	23c	9,70	Zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki
31	Brzeg rzeki Drwęcy	Leśnictwo Bobrowisko, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	192k	0,77	Brzeg d. kor. Drwęcy, porośnięty wierzbą i brzozą
32	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	24f	4,79	Zatorfiona nisza jeziorna

		Dobrzyń			
33	Zatorfiona rynna rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	45g	1,07	Zatorfiona rynna rzeki Wawrzonki
34	Pastwisko	Leśnictwo Gałczewko, obręb Konstancjewo, nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	70d	0,33	Pastwisko okresowo zalewane, porośnięte łożą
35	Zatorfiona rynna rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	45g	0,78	Zatorfiona rynna odpł. w dol. Wawrzonki
36	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66b	0,88	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olszą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
37	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66b	0,76	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olchą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
38	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66f	7,25	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olchą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
39	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Paliwodzizna/Płonne, Nadleśnictwo Golub Dobrzyń	Paliwodzizna: 284b, Płonne: 280f	1,05	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
40	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	97b	1,46	Porośnięte bezodpływowe zagłębienie
41	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Cieszyny, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	49t	1,67	Porośnięte bezodpływowe zagłębienie
42	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Płonne, Nadleśnictwo Golub Dobrzyń	279r	1,15	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
43	Zatorfione zagłębienie	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	101g, h	5,94	Zatorfione zagłębienie rzeki Wawrzonki

		Dobrzyń			
44	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297fx	0,25	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
45	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297o	0,40	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
46	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279s	0,40	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
47	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280f	2,28	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
48	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, oddział leśny 153d.	153d	1,67	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
49	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43d	2,24	Zatopione zagłębienie wytopiskowe porośnięte olszą, bzem i zespołem szuwarów.
50	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72k, 104b, 105d	3,16	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
51	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297f	0,29	Bagno starorzecza Drwęcy
52	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72f	3,65	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
53	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297a	0,38	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
54	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	297s, ix, cx, dx	4,51	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową

		Dobrzyń,			
55	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń,	297hx	0,15	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
56	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	297h	0,10	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
57	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	297k, m	1,13	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
58	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	298d	1,76	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
59	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	307b	0,85	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
60	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	308c	1,00	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
61	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	308h	1,32	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
62	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	315h	0,90	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
63	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	317h	2,61	Śródleśne bagno porośnięte roślinnością szuwarową
64	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub- Dobrzyń	327d	0,37	Śródleśne bagno porośnięte roślinnością szuwarową
65	Zatorfione	Leśnictwo Bobrowisko,	101b	3,98	Zatorfione zagłębienie rzeki

	zagłębienie rzeki Wawrzonki	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń			Wawrzonki porośnięte łożą.
66	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	287c	0,37	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
67	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297g, i, j, k, l	5,17	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
68	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	29h	0,25	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
69	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	24c	5,79	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olchą, roślinnością szuwarową i zaroślową.
70	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72b	0,39	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
71	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66f	8,14	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olszą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
72	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72d	3,65	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
73	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72j, 104b, h, 105c	3,81	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
74	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	148h, 149j, 155b, 156a	9,97	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
75	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-	23c, 9j	11,26	Zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki porośnięta zespołami

	Wawrzonki	Dobrzyń,			szuwarowymi.
76	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Golub-Dobrzyń	144c	0,36	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
77	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	149k, 156b	4,62	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
78	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	153d	1,63	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
79	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodziczna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	330a, b	14,30	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz brzozą i olchą.
80	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	155b	1,06	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
81	Zatorfiona dolina rzeki Ruziec	Leśnictwo Paliwodziczna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	331b	0,68	Zatorfiona dolina rzeki Ruziec
82	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	330a	7,10	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
83	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	330c, d	7,01	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
84	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	288k	0,30	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
85	Oczko wodne	Leśnictwo Gajewo, obręb Leśno, Nadleśnictwo	170c	0,58	Śródleśne oczko wodne

		Golub-Dobrzyń			
--	--	---------------	--	--	--

Źródło: RDOŚ Bydgoszcz

W nadleśnictwie Golub-Dobrzyń nie ma projektowanych użytków ekologicznych. W stosunku do istniejących użytków ekologicznych należy postępować zgodnie z celem utworzenia użytku ekologicznego oraz podjąć starania o aktualizację powierzchni użytków ekologicznych w uznających je aktach prawnych (ewentualnie uczestniczyć przy opracowywaniu nowych aktów prawnych).

Tego typu ochroną objęte zostały jedynie tereny leśne i użytki zielone. Brak jest natomiast niniejszej formy ochrony przyrody i krajobrazu w rolniczej części gminy. W związku z czym zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004 – 2007z perspektywą na lata 2008 – 2016” należy dążyć do rozpoznawania zasobów przyrody i ich waloryzacji w celu objęcia ochroną prawną kolejnych obszarów i obiektów, zwłaszcza na terenach rolniczych. Należy zaznaczyć iż na terenach tych wiele jest zadrzewień śródpolnych i przywodnych, zagłębień bezodpływowych, jednakże w wyniku postępującej antropopresji w ich okolicach w postaci melioracji, intensywnej produkcji rolnej ulegają one zanikowi. Brak tego typu skupień roślinności pozbawia miejsc schronienia dla okolicznej fauny, co jest zjawiskiem niekorzystnym.

9.2 Zielone Płuca Polski

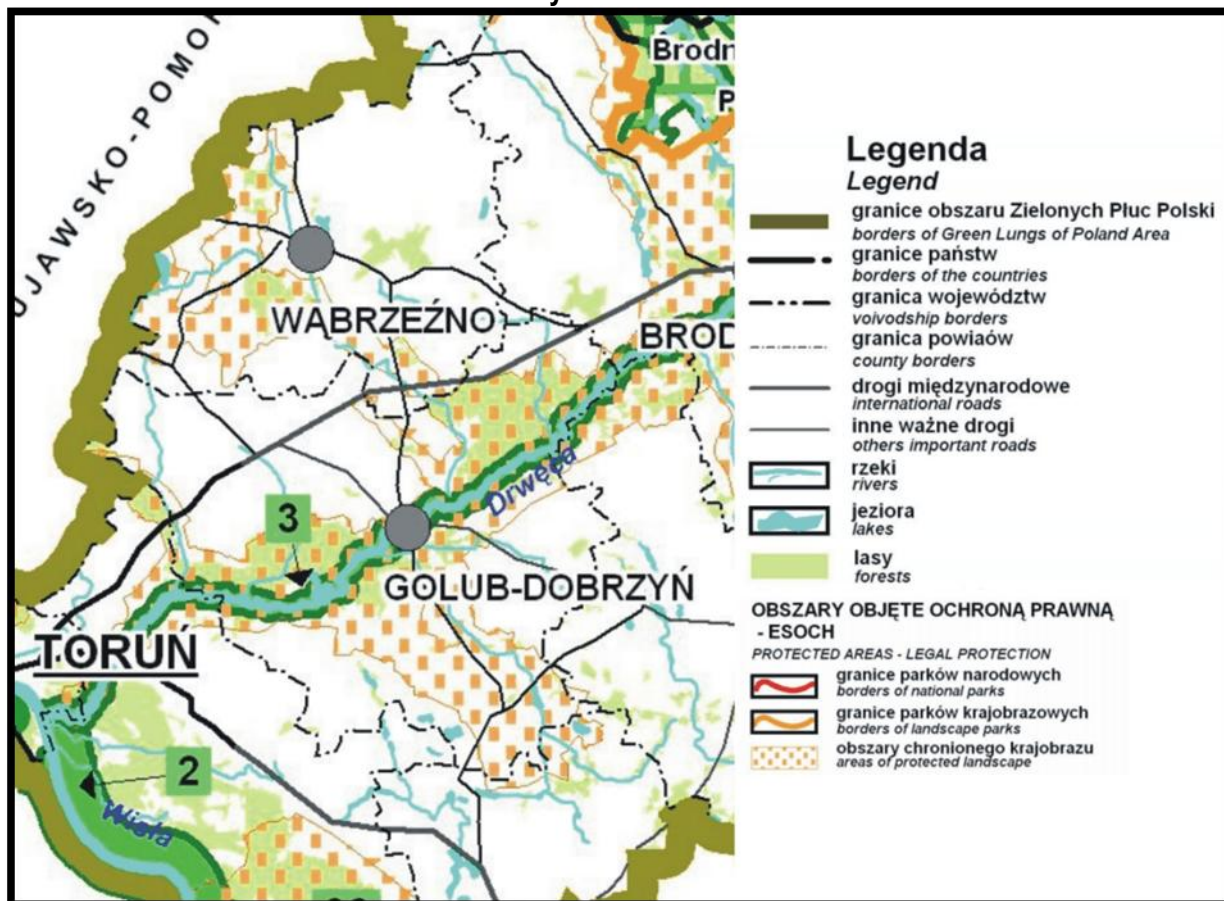
Zielone Płuca Polski to organizacja ekologiczna utworzona w 1991 r. Idea organizacji zakłada integrację ochrony środowiska z rozwojem gospodarczym i postępem cywilizacyjnym na terenie północno - wschodniej Polski. Obejmują powierzchnię 63 229 km², co stanowi około 20 % powierzchni Polski. Jest to słabo zaludniona część kraju: na tym obszarze mieszka około 4 mln osób, co stanowi około 10 % ludności Polski. W dniu 28 września 2005 r. podpisany został akt notarialny zakładający Fundację Zielone Płuca Polski. Celem Fundacji jest organizowanie i finansowanie zadań określonych w "Porozumieniu w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego różnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej", poprzez:

- ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,
- wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,
- pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone płuca Polski w przestrzeni europejskiej,

- doskonalenie i promocja produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,
 - uwzględnienie areалу i funkcji Zielonych Płuc polski w polityce przestrzennej i regionalnej państwa,
- podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca polski wśród mieszkańców regionu, Polski, Europy.

Gmina Golub-Dobrzyń została włączona do obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski 25 października 2006r. wraz z innymi gminami położonymi w granicach administracyjnych których położony jest rezerwat „Rzeka Drwęca”: Zbiczno, Brzozie, Brodnica, Bobrowo, Wąpielsk, Radomin, , Ciechocin, Lubicz Dolny.

Rysunek 18. Gmina i cały powiat golubsko-dobrzyński na tle zachodniej części Zielonych Płuc Polski

Źródło: Fundacja Zielone Płuca Polski.

9.3 Gleby pochodzenia organicznego

W obniżeniach terenowych, w dolinach rzek i rynnach glacialnych występują gleby mułowo – torfowe, na obrzeżach gleb torfowych i mułowo – torfowych, a także w płytko zatorfionych dolinach wytworzyły się gleby murszowo – mineralne. Powstałe one z płytkich lub średnio głębokich torfowisk na podłożu mineralnym (przeważnie piasek luźny). W wyniku osuszenia terenu i nasilania się procesów tlenowych – masa torfowa uległa zmineralizowaniu. Gleby tego typu spotykamy jedynie pod użytkami zielonymi. Inne typy gleb występują tutaj w znikomym procencie.

9.4 Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych

Wokół ujęć wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych istnieje (zgodnie z rozporządzeniem MIŚZNiL z dnia 5 listopada 1991 r.) obowiązek ustanawiania stref ochronnych. Na terenie gminy Nowe zlokalizowane są ujęcia wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych. Wokół nich wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej, zawierające się w granicach geodezyjnych działek, na których są posadowione ujęcia wody.

Dla w/w ujęć wód nie zaistniała konieczność ustalenia stref ochrony pośredniej (korzystne warunki geologiczne, brak szkodliwego lub mogącego zagrażać jakości wód zagospodarowania).

9.5 Strefa ochronna wód powierzchniowych

W pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych zabronione jest lokalizowanie obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej lub rybackiej) – zgodnie z przepisami odrębnymi. Szerokość pasa może ulec korekcie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w wyniku kontynuacji i uzupełnień zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

9.6 Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowywujących żywność oraz studzien służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych zachować odległości wokół cmentarzy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego.

9.7 Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia oraz dla projektowanych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy techniczne zgodnie z Polską Normą PN-E-05100-1:1998. W obszarze pasów technicznych należy uwzględnić następujące wymagania:

- nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w indywidualnych przypadkach odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii na określonych przez siebie warunkach;
- pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej, zalesienia terenów rolnych w pasie technicznym linii mogą być przeprowadzane w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów;
- teren w pasie technicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W gminie Golub-Dobrzyń zlokalizowane są obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych występują one w strefach krawędziowych Wysoczyzny morenowej oraz zboczach dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. W południowej części gminy występują także na zboczach jezior Słupno, Grodno, Plebanka, Stawek i cieków je zasilających, zaś w północnej na zboczach rzeki Czarnej w okolicy jeziora Czarnego oraz południowym brzegu jeziora Oszczywik. Procesy geodynamiczne mogą się rozwijać szczególnie przy spadkach powierzchni terenu powyżej 12%.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowano 7 złóż kruszywa naturalnego zlokalizowane są głównie w obrębie tarasu nadzalewowego rzeki Drwęcy m.in. złoża czwartorzędowych piasków pochodzenia wodnolodowcowego „Olszówka” średnia grubość nakładu to 0,45m, miąższość złoża 4,05m, głębokość spągu 5,10m. Wg PIG MIDASW złożo było eksploatowane w 1992 r. pod koniec tego roku eksploatacji zaniechano eksploatacji z powodu braku zbytu. Danych o ubytku zasobów brak. Niekoncesjonowaną eksploatację prowadzono do 1998r. Nieopodal Olszówki zlokalizowane jest złożo Olszówka I, serię złożoną o miąższości 7,3m -8,2m (średnio 7,70m) tworzą piaski.

Tabela 46. Złóża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa złoża	Opis położenia	kopalina	Pow. złoża	Stan zagospodarowania	Rekultywacja	Koncesja
1.	Białkowo II	Zlokalizowane w miejscowości Białkowo	KN- złoża piasków budowlanych	0,67ha	Eksploatacja złoża zaniechana	sportowo - rekreacyjny	-
2.	Lisewo I	Lisewo dz. nr 110	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	1,74	złożo rozpoznane szczegółowo	Rolniczo-leśny	-
3.	Macikowo	Macikowo	NK- złoża piasków budowlanych	1,62	złożo rozpoznane szczegółowo	Rolniczo leśny	do 31.12.2020 r.
4.	Olszówka	Olszówka	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	0,90	złożo rozpoznane szczegółowo	rolniczy	-
5.	Olszówka I	Olszówka dz. nr 286/3 (część)	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,00	złożo rozpoznane szczegółowo	Nie ustalona	-
6.	Podzamek Golubski I	Podzamek Golubski	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,77	Złożo zagospodarowane- status aktywny	Rolniczo-wodna	Data rozp. eksploatacji 1.10.2008
7.	Pusta Dąbrówka I	Pusta Dąbrówka	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	13,35	Złożo rozpoznane wstępnie	leśny	-
8.	Nowogród	Nowogród	Złożo piasków budowlanych	1,46	Złożo rozpoznane szczegółowo	wodna	-
9.	Sokołowo I	Sokołowo	Złożo piasków budowlanych	1,37	Złożo rozpoznane szczegółowo	rolnicza	do 31.12.2015 r.
10.	Sokoligóra I	Sokoligóra	Złożo piasku ze żwirem	0,61	Złożo eksploatowane okresowo	rolnicza	-

Wg podziału regionalnego zwykłych wód powierzchniowych wód podziemnych Polski (B.Paczyński) teren gminy należy do rejonu chełmińsko-dobrzyńskiego I_c będącego jednostką podrzędną regionu mazowieckiego. W rejonie gminy podstawowe znaczenia użytkowe ma Piętro czwartorzędowe, lokalnie w zachodniej części również trzeciorzędowe. Poziom czwartorzędowy występuje tutaj jako międzyglinowy zbudowany z piasków drobno- i średnioziarnistych, rzadziej

gruboziarnistych. Należy zaznaczyć iż poziom ten w obrębie dolin Drwęcy oraz Rużca pozbawiony jest izolacji. Wśród glin zarówno górnych jak i dolnych, występują drobne przewarstwienia piasków. W obrębie doliny Drwęcy miąższości osadów wodonośnych mieszczą się w przedziale od kilkunastu do ponad 20 m, na pozostałym obszarze od około 20 do 50m w okolicach Nowogrodu. Na wcześniej wspomnianych terenach pozbawionych izolacji zwierciadło wody występuje na głębokości od 2 do 10m. Na pozostałym terenie poziom wodonośny jest izolowany, zmiennej grubości pokrywą słabo przepuszczalnych glin zwałowych. Wydajność potencjalna została przedstawiona na rysunku poniżej. Wydajność potencjalna na podstawie Mapy PSH w przeważającej części gminy wynosi od 10-30 m³/24h Paliwodziczna, Olszówka, Białkowo, Kujawa, Wrocki, Cieszyny Płachoty. Najwyższa występuje w okolicy Owieczkowa, Ostrowitego, Gajewa większe od 70 m³/24h, najmniejsze zaś w okolicach miejscowości Ostrowite oraz wschodniej granicy gminy w okolicy miejscowości Pusta Dąbrówka mniejsze od 10 m³/24h. Na obszarze gminy rudzieli można następujące jednostki hydrogeologiczne 1 bQI/TR, 2 aQI/Tr, 3bcrl. Jednostka 1bQI/Tr jest jednostką trójdzielną obejmującą czwartorzędowy poziom miedzymoenowy. Charakteryzuje się on średnią miąższością 23,9m, współczynnikiem filtracji 15.5 m/24h i przewodnością 358m²/24h. Na terenie gminy w północnozachodniej (okolice m. Owieczkowo, Gałczewko) części występuje pierwszy człon tej jednostki. Na tym obszarze poziom wodonośny występuje na głębokości 24-50 m pod ciągłą pokrywą glin zwałowych. Miąższość osadów wodonośnych wynosi 8-30m, przewodowość hydrauliczna 200-500 m²/24h, lokalnie w okolicach Gałczewka 500-1000 m²/24h. Izolacja od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi jest zmienna i wynosi 24-42m. W Gałczewku zlokalizowana jest stacja uzdatniania wody o wydajności 121 m³/h. Trzeci człon tej jednostki (2 na terenie gminy) zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części gminy w okolicach m. Macikowo. Poziom wodonośny na tym terenie występuje na głębokości 15-46m, jego miąższość waha się od 8-14 m w części północnej zaś w okolicach Nowogrodu nawet do 40m. Przewodowość sięga 200-500 m²/24h. Poziom wodonośny jest izolowany cienką pokrywą glin o miąższości 15-50m. W rejonie tej jednostki zlokalizowane jest ujęcie wód w Nowogrodzie (o zasobach eksploatacyjnych wynoszących 50m³/24 h.km², wydajności 100 m³/h). Kolejną jednostką hydrogeologiczną na terenie gminy jest jednostka 2 aQI/Tr. Podobnie jak poprzednia składa się z trzech członów, obejmują one obszary dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. Jednostka ta nie posiada izolacji utworami słabo przepuszczalnymi od powierzchni terenu, charakteryzuje się również swobodnym zwierciadłem terenu. Człon zajmujący odcinek doliny Drwęcy o powierzchni ok. 2 km² okolicy miejscowości Pomorzany. Średnia miąższość piasków wodonośnych wynosi 8m, przewodowości 190 m²/24h.

Kolejny człon jednostki 2 stanowi obszar doliny Drwęcy w północno-wschodniej części gminy. Swobodne zwierciadło wody występuje na głębokości 2-16 m. Miąższość piasków wodonośnych zawiera się w przedziale od 10 do ponad 16m. Przewodowość hydrauliczna wynosi $100\text{m}^2/24\text{h}$. We Wrockach zlokalizowane jest ujęcie wody o wydajności $100\text{ m}^3/\text{h}$. Trzeci człon obejmuje rzekę Ruziec o powierzchni 20 km^2 , obszary wodonośne występują tu na głębokości 3-15 m, ich miąższość mieści się w przedziale 18-22m. Przewodowość hydrauliczna w części północnej wynosi $100\text{m}^2/24\text{h}$, a na południu $50\text{-}70\text{ m}^3/\text{h}$.

Trzecią jednostką zlokalizowaną na obszarze gminy jest jednostka 3bcTrl zlokalizowana jest ona w okolicach Paliwodziny. Poziom wodonośny tej jednostki zbudowany jest z piasków drobnoziarnistych miocenu o miąższości około 8 metrów i występuje na głębokości ponad 50m. Powierzchnia jednostki przekracza 15 km^2 . Przewodowość hydrauliczna wynosi poniżej $100\text{ m}^2/24\text{h}$.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące tereny górnicze:

- Podzamek Golubski I:
 - eksploatacja kruszywa naturalnego,
 - powierzchnia obszaru górniczego wynosi 19 593 m²,
 - powierzchnia terenu górniczego wynosi 36 253 m²,
 - posiada koncesję Z1:OS.7510-4/10/2008 z dnia 24.11.2008 r., obowiązującą do dnia 31.12.2023 r.;
- Lisewo I:
 - eksploatacja kruszywa naturalnego,
 - powierzchnia obszaru górniczego wynosi 17 400 m²,
 - powierzchnia terenu górniczego wynosi 17 400 m²,
 - posiada koncesję RiOŚ.6522.6.2011.JZ z dnia 8.07.2011 r., obowiązującą do 31.12.2031 r.;
- Sokołowo I:
 - eksploatacja kruszywa naturalnego,
 - posiada koncesję OS.7510-7/4/2003 z dnia 17.12. 2003 r., obowiązującą do 31.12.2015 r.;
- Sokoligóra I:
 - eksploatacja kruszywa naturalnego,
 - posiada koncesję OS.7510-17/2004 z dnia 15.11.2004 r., obowiązującą do 31.12.2018 r.;
- Macikowo:
 - eksploatacja kruszywa naturalnego,
 - powierzchnia obszaru górniczego wynosi 16 366 m²,
 - powierzchnia terenu górniczego wynosi 33 237 m²,
 - posiada koncesję OS.7510-21/2007 z dnia 20.07.2007 r., obowiązującą do 31.12.2020 r.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

13.1. Komunikacja i transport

13.1.1 Komunikacja drogowa

Gmina Golub-Dobrzyń jest położona w odległości około 85 km od Bydgoszczy – siedziby wojewody, około 40 km od Torunia – siedziby sejmiku samorządowego. Do Bydgoszczy można dojechać drogą krajową nr 15 do Torunia, zaś potem drogą krajową nr 80 do Bydgoszczy. Do Torunia podróż można za pośrednictwem drogi krajowej nr 15.

Układ drogowy w gminie stanowi droga krajowa, drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Połączenia komunikacyjne stanowią:

- drogi krajowe:
 - droga krajowa nr 15 relacji Trzebnica - Ostróda, zlokalizowana w północnej części gminy.

Ze względu na standard techniczny drogę krajową nr 15 przewidziano do przebudowy do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego GP (2/2), z włączeniem do węzła autostradowego „Turzno”. Droga krajowa przeznaczona jest dla wszystkich użytkowników, zapewnia spójność całej sieci dróg krajowych, stanowi połączenie ponadregionalnych ośrodków gospodarczych, administracyjnych i turystycznych oraz obsługuje międzynarodowy ruch tranzytowy i ma znaczenie obronne.

- drogi wojewódzkie:
 - droga nr 554 relacji Sierakowo – Kikół,
 - droga nr 534 relacji Grudziądz – Rypin,
 - droga nr 548 relacji Stółno – Płachoty;
 - droga nr 569 relacji Golub-Dobrzyń – Dobrzejewice;

- drogi powiatowe:

Tabela 47. Drogi powiatowe na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa drogi	Nr drogi	Lokalizacja		Długość drogi (km)	w tym o nawierz. twardej (km)
			od km	do km		
1.	Niedźwiedź-Łobdowo-Tokary	1726 C	7+136	9+144	2,008	2,008
2.	Łobdowo -Wrocki	1730 C	1+497	4+224	2,727	0,913

3.	Dąbrówka- Płachoty	1823 C	6+657	7+029	0,372	0,372
4.	Bobrowo-Malki-Pusta Dąbrówka	1826 C	8+694	10+215	1,521	1,521
5.	Chelmonie- Ostrowite	2109 C	3+095	3+900	0,805	0
6.	Kielpiny- Ostrowite	2110 C	2+297	3+946	1,649	1,649
7.	Ostrowite-Skępsk-Golub-Dobrzyń	2111 C	0+000	9+081	9,081	9,081
8.	Ostrowite- Owieczkowo	2112 C	0+000	3+050	3,05	3,05
9.	Owieczkowo- Gałczewko	2113 C	0+000	2+505	2,505	2,505
10.	Gałczewko-Nowa Wieś-Golub-Dobrzyń	2114 C	0+000	10+319	10,319	10,319
11.	Wrocki- Golub-Dobrzyń	2115 C	0+000	13+045	13,045	13,045
12.	Wrocki-Pusta Dąbrowka-Radziki Duże	2116 C	0+000	4+973	4,973	4,973
13.	Cieszyny- Lisewski Młyn	2117 C	0+000	11+278	11,278	3,065
14.	Ruziec-Paliwodziczna-Nowa Wieś	2124 C	0+000	6+269	6,269	6,269
15.	Paliwodziczna-Macikowo-Węgiersk	2125 C	0+000	9+554	9,554	9,554
16.	Golub-Dobrzyń-Dulsk- Radomin	2127 C	0+000	5+214	5,214	5,214
	Razem w gminie				84,37	79,116

Drogi powiatowe to drogi stanowiące połączenie regionalnych ośrodków z gminnymi ośrodkami i ośrodków gminnych między sobą.

• drogi gminne:

- nr 110202C Owieczkowo – Ostrowite,
- nr 110203C Poćwiardowo – granica gminy;
- nr 110204C granica gminy – do drogi gminnej 110205C,
- nr 110205C Czerwonka – granica gminy,
- nr 110206C od drogi gminnej 110205C – granica gminy,
- nr 110207C od drogi gminnej 110205C – granica gminy,
- nr 110208C od drogi wojewódzkiej nr 534 – Gałczewo – do drogi gminnej 110228C,
- nr 110209C granica gminy – do drogi gminnej 110210C,
- nr 110210C granica gminy – do drogi gminnej 110232C,
- nr 110211C od drogi wojewódzkiej nr 534 – Gałczewko,
- nr 110213C od drogi krajowej nr 15 – granica gminy,
- nr 110214C Wrocki – granica gminy,
- nr 110215C Płachoty – do drogi powiatowej nr 2117,
- nr 110216C Płachoty – Cieszyny,
- nr 110217C Karczewo – do drogi powiatowej nr 1726,
- nr 110218C Cieszyny – granica gminy,
- nr 110219C od drogi gminnej nr 110218C – Pusta Dąbrówka,

- nr 110220C Pusta Dąbrówka – Józefat,
- nr 110221C Przeszkoda – Gałczewko,
- nr 110222C granica gminy – do drogi krajowej nr 15,
- nr 110223C Owieczkowo – do drogi wojewódzkiej nr 554,
- nr 110224C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Skępsk,
- nr 110225C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Słuchaj,
- nr 110226C Czerwonka – Podzamek Golubski,
- nr 110227C od drogi powiatowej 2114 – Gałczewo,
- nr 110228C Lisewo – Nowa Wieś,
- nr 110229C od drogi gminnej 110209C – Nowa Wieś,
- nr 110230C Nowa Wieś – Lisewo,
- nr 110231C od drogi gminnej 110228C – Nowy Młyn,
- nr 110232C Mokrylas – Nowa Wieś,
- nr 110233C granica gminy – do drogi powiatowej nr 2115,
- nr 110234C Konstancjewo – granica gminy,
- nr 110235C od drogi powiatowej nr 2117 – do drogi gminnej nr 110222C,
- nr 110236C od drogi powiatowej nr 2117 – Lisewski Młyn,
- nr 110237C Lisewo – Handlowy Młyn,
- nr 110240C Gajewo – granica gminy,
- nr 110241C Skępsk – do drogi gminnej 110240C,
- nr 110242C Olszówka – granica gminy,
- nr 110244C Pasieka – Antoniewo,
- nr 110245C od drogi wojewódzkiej nr 569 – do drogi gminnej nr 110242C,
- nr 110246C Sokołowo – Białkowo,
- nr 110247C od drogi gminnej nr 110249C – do drogi gminnej nr 110238C,
- nr 110248C Sokołowo – do drogi gminnej 110249C,
- nr 110249C granica gminy – do drogi gminnej 110238C,
- nr 110250C Sokołowo – granica gminy,
- nr 110251C od drogi powiatowej nr 2127 – granica gminy,
- nr 110252C Ruziec – do drogi gminnej 110253C,
- nr 110253C granica gminy – do drogi powiatowej 2124
- nr 110254C od drogi gminnej 110253C – do drogi gminnej nr 110255C,

- nr 110255C granica gminy – do drogi powiatowej nr 2124,
- nr 110256C od drogi powiatowej 2124 – Paliwodzizna – Węgiersk,
- nr 110257C Węgiersk – Nowogród – Praczk,
- nr 110258C Plebanka – do drogi powiatowej nr 2125,
- nr 110259C Nowogród – do drogi powiatowej nr 2125,
- nr 110260C Macikowo – granica gminy,
- nr 110261C granica gminy – Macikowo,
- nr 110263C od drogi gminnej nr 110259C – do drogi powiatowej nr 2125,
- nr 110264C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Wygoda,
- nr 110265C od drogi powiatowej nr 2127 – Wygoda,
- nr 110266C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Rumunki Sokołowskie,
- nr 110267C Wygoda – Sokołowo,
- nr 110268C Cesarski Dar – granica gminy,
- nr 110269C od drogi powiatowej nr 2125 – granica gminy,

Najniższą kategorię połączeń stanowią drogi gminne, które zaliczane są do klasy dróg lokalnych. Są to drogi o znaczeniu lokalnym służące miejscowym potrzebom.

Tabela 48. Długość dróg na terenie gminy.

Kategoria drogi	Ogółem/km/	W tym nawierzchni twardej w km
Drogi krajowe	9,00	9,00
Drogi wojewódzkie	21,00	21,00
Drogi powiatowe	84,37	79,116
Drogi gminne	178,00	19,10
Ogółem	292,37	128,216

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i Dane Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Z zestawienia wynika, że według łącznej długości dróg w gminie:

- 3,07 % stanowi droga krajowa;
- 7,18 % - drogi wojewódzkie;
- 28,85 % - drogi powiatowe;

- 60,88 % drogi gminne;
- 43,8% dróg ma nawierzchnie twardą, w tym drogi krajowe i wojewódzkie w całości, drogi powiatowe w 93,70%, a drogi gminne tylko w 10,60%.

Istotnym elementem charakteryzującym gminę pod względem infrastruktury drogowej jest wskaźnik gęstości dróg twardych. Określa on długość dróg o nawierzchni twardej przypadającą na 100km² powierzchni. Wskaźnik ten w gminie wnosi obecnie 64,8 km/100km² wobec średniej wojewódzkiej 84,3 km/100km². Gęstość dróg stawia gminę w rzędzie o przeciętnym stopniu wyposażenia w sieć drogową.

Innym ważnym parametrem charakteryzującym stan sieci drogowej jest wielkość ruchu. Na obszarze gminy na drodze krajowej nr 15 na dwóch wyznaczonych punktach pomiarowych na odcinakach pomiędzy miejscowościami Wrocki – Szabra obciążenie ruchem wyniosło 5028 poj./dobe oraz Szabra – Brodnica obciążenie ruchem wyniosło 5848 poj./dobe.

Bezpośrednim czynnikiem wpływającym na obciążenie sieci drogowej jest szybki wzrost motoryzacji indywidualnej i znaczny wzrost ruchu wynikający z dynamicznie rozwijającej się gospodarki rynkowej. Te czynniki oraz wieloletnie niedoinwestowanie sieci drogowej ograniczyły możliwość utrzymania odpowiedniego standardu technicznego poszczególnych kategorii dróg. Dotyczy to przede wszystkim drogi krajowej Nr 15, nie normatywnych parametrów geometrii trasy i skrzyżowań, szerokości jezdni i poboczy, nośności i jakości nawierzchni. Dotyczy to także pozostałych dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Dokonując analizy tras rowerowych i ciągów pieszych w kontekście bezpieczeństwa ruchu na drogach ta pozostawia wiele do życzenia. W większości przypadków brakuje oddzielnie wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych, co wpływa na pogorszenie tych użytkowników dróg.

13.1.2 Komunikacja kolejowa

Przez gminę przebiega jedna nieczynna linia kolejowa nr 209 Bydgoszcz – Chełmża - Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń - Brodnica. Obecnie jest to nieczynna linia kolejowa, planowana jest do przebudowy i przywróceniem ruchu pasażerskiego. Całkowita długość linii nr 209 relacji Bydgoszcz – Brodnica wynosi około 109 km. Przez teren gminy Golub-Dobrzyń przebiega na odcinku około 23 km.

Na trasie tej zlokalizowane są następujące dworce – przystanki kolejowe Wrocki, Tokary, Gałczewko, Ostrowite. Obecnie są nieczynne.

13.1.3 Transport publiczny

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń funkcjonuje obsługa pasażerska Polskiej Komunikacji Samochodowej. Oprócz wyżej wymienionego przewoźnika od kilku lat na terenie tym działają również prywatne firmy przewozowe.

Ruch pasażerski polega głównie na połączeniach z miejscowościami: Wąbrzeźno, Rypin, Lipno, Kowalewo Pomorskie oraz Toruniem, gdzie ludność miasta znajduje zatrudnienie oraz korzysta z bazy usług. Przyjmuje się utrzymanie dotychczasowych połączeń komunikacji autobusowej i dopuszcza się stałe usprawnianie tej formy komunikacji masowej w dostosowaniu do aktualnych potrzeb.

Ponadto z siedziby powiatu golubsko-dobrzyńskiego autobusy jeżdżą do takich miejscowości położonych w gminie Golub-Dobrzyń jak Gałczewko, Nowogród, Ostrowite, Podzamek Golubski, Ruziec i Sokołowo.

13.1.4 Urządzenia komunikacyjne

Z motoryzacją i przede wszystkim z wielkością ruchu występującego na sieci drogowej, związane są urządzenia komunikacyjne obsługujące ten ruch. Są to głównie stacje paliw, parkingi przydrożne oraz obiekty hotelowe, gastronomiczne i handlowe. Zaspokajają one potrzeby kierowców i podróżnych zarówno bezpośrednio związane z samochodem – zaopatrzenie w paliwo, usługi techniczne, potrzeby osobiste – wypoczynek, nocleg, gastronomia.

Stacje paliw

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące stacje paliw:

- Stacja paliw LPG zlokalizowana przy drodze wojewódzkiej 534;
- Stacja paliw przy drodze krajowej nr 15 we Wrockach;
- Stacja paliw LPG przy drodze wojewódzkiej nr 554 w Podzamku Golubskim przy trasie Golub-Dobrzyń – Kowalewo Pomorskie;
- Stacja paliw LPG w miejscowości Białkowo..

Pozostałe stacje paliw znajdują się w granicach administracyjnych miasta Golub-Dobrzyń i służą zaopatrzeniu ludności gminy i obsługi pasażerskiej i tranzytowej:

- Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. Stacja Paliw nr 764 przy ulicy Piłsudskiego 13;
- „Stacja Paliw Olkop przy ulicy PTTK;
- Stacja Auto-Gazu oraz stacja firmy OLKOP przy ulicy Szosa Rypińska.

13.2. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków i ich oczyszczanie

13.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Dość dobrze gmina prezentuje się pod względem zwodociągowania. Jego wskaźnik wynosi ok. 95%. Siecią wodociagową objęte są zarówno tereny zurbanizowane, jak i pojedyncze gospodarstwa rolne, które zgłosiły stosowne zapotrzebowanie. Ujęcia wody zlokalizowane są w miejscowościach Gałczewko, Nowogród, Wrocki.

Tabela 49. Sieć wodociagowa na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

URZĄDZENIA SIECIOWE WODOCIĄGI	ROK									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	212,9	212,2	215,3	215,7	217,4	217,8	219,6	221,1	223,4	224,3
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt)	1 535	1 533	1 650	1 683	1 739	1 699	1 734	1 774	1 816	1 831
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	199,0	196,5	197,3	196,9	211,0	207,4	207,4	197,1	203,0	201,9
Ludność korzystająca z sieci wodociagowej osoba	-	6 611	6 683	6 940	7 235	7 465	7 503	7 559	7 575	0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności wodociąg	-	82,7	83,6	86,1	89,2	90,9	91,0	91,2	91,4	0
Sieć rozdzielcza na 100 km ² sieć wodociagowa	-	107,5	109,0	109,2	110,1	110,1	111,0	111,8	112,9	0
Zużycie wody na 1 mieszkańca m ³	-	24,7	24,7	24,5	26,0	25,5	25,2	23,9	24,5	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i Dane Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

W 2010 r. długość sieci wodociagowej w gminie wynosiła 224,3 km (ok. 112,1km/ 100km²) i wystarczająco zaspokaja aktualnie zgłaszany popyt, wskazana długość sieci wodociagowej pozwala na dostarczenie bieżącej wody do 91% mieszkańców gminy. Na koniec r. 2010 liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 1831.

Istniejąca sieć wodociagowa zasilana jest z gminnych ujęć wody, zlokalizowanych w Gałczewie o wydajności 121 m³/h, Wrockach o wydajności 100 m³/h i Nowogrodzie o wydajności 100 m³/h. Według ustaleń Geologa Wojewódzkiego, zasoby eksploatacyjne istniejących na terenie gminy ujęć wód podziemnych wynoszą 757 m³/h.

Zużycie wody w gminie na jednego mieszkańca w 2009 roku wynosiło 24,5 m³.

13.2.2 Odprowadzanie ścieków

Na gospodarkę ściekową w gminie składają się: systemy kanalizacji zbiorczej, wyposażone w grupowe (gminne, zakładowe) oczyszczalnie ścieków; systemy kanalizacji indywidualnej z małymi

(przysagrodowymi) oczyszczalniami ścieków; systemy kanalizacji indywidualnej ze zbiornikami wybieralnymi (szambami).

Zgodnie ze stanem na koniec 2010 roku, zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej liczyła łącznie 48,2 km (344 przyłączy). Obsługiwała ona 64,4 % ludności gminy, odprowadzając 42,3 dam³ ścieków. W gminie znajdują się 3 zbiorcze oczyszczalnie ścieków. Są to obiekty usytuowane w Ostrowitem, Wrockach i Sokołowie. Oczyszczalnia ścieków w Ostrowitem obsługuje teren wsi Ostrowite, Owieczkowo, Podzamek Golubski, Poćwiardowo, Gałczewo, Gałczewko, Nowawieś, Sokoligóra. Jej przepustowość wynosi (Q_{śrd}) 195 m³/d. Oczyszczalnia ścieków we Wrockach obsługuje miejscowość Wrocki oraz tereny przyległe, a jej przepustowość (Q_{śrd}) wynosi 64 m³/d. Ostatnia ze wskazanych oczyszczalni obsługuje miejscowość Sokołowo i jest najmniejszym tego typu obiektem w gminie. Jej przepustowość (Q_{śrd}) wynosi 20,6 m³/d.

Na terenie gminy funkcjonują przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków, których ilość aktualnie wynosi 514.

Należy wskazać również na możliwości jakie stwarza obecność oczyszczalni ścieków w mieście Golub-Dobrzyń. Mogłaby ona objąć swym zasięgiem gminne tereny podmiejskie.

Tabela 50. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

URZĄDZENIA SIECIOWE KANALIZACJA	ROK									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	31,2	31,2	31,3	41,1	41,3	41,3	48,2	48,2	48,2	48,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	190	190	194	266	267	270	336	337	343	344
Ścieki odprowadzone dam ³	45,0	44,0	26,1	29,0	38,5	33,4	44,6	46,7	42,3	0,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	-	1 527	1 551	3 693	5 344	5 450	5 550	5 583	5 592	0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	-	19,1	19,4	45,8	65,9	66,4	67,3	67,4	67,4	0
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	-	15,8	15,9	20,8	20,9	20,9	24,4	24,4	24,4	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i Dane Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

13.3. Energetyka

Źródłem zasilania gminy Golub-Dobrzyń w energię elektryczną jest główny punkt zasilania GPZ zlokalizowany na terenie miasta Golub-Dobrzyń.

Przez obszar gminy przebiegają następujące linie najwyższych i wysokich napięć:

- 400 kV o relacji Płock – Wągrowo;

- 110 kV o relacji Golub-Dobrzyń – Wąbrzeźno;
- 110 kV o relacji Golub-Dobrzyń – Lipno;

Z głównego punktu zasilania, w kierunku obszaru gminy wyprowadzono linie napowietrzne średniego napięcia, które przez stacje transformatorowe zasilają obszar gminy. Główne problemy związane z energetyką gminy to:

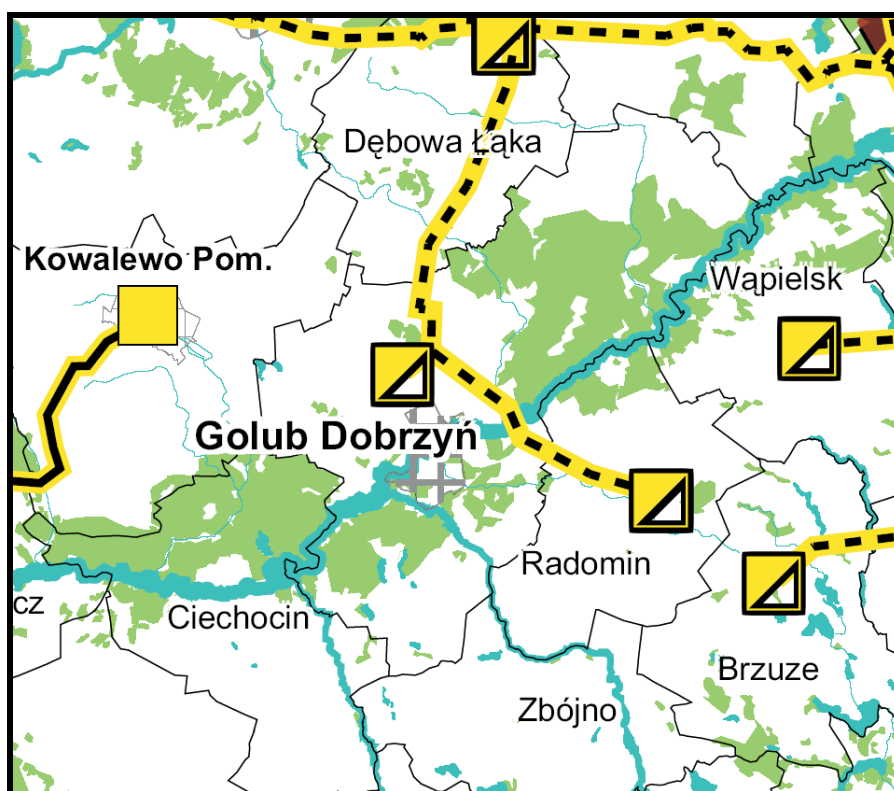
- niedostatecznie rozwinięta sieć elektroenergetyczna średniego i niskiego napięcia;
- niedostateczna liczba stacji transformatorowych o napięciu 15/0,4 kV;
- nadmierne wydłużenie linii przesyłowych;
- zły stan techniczny niektórych odcinków sieci i urządzeń;

Wyżej wymienione problemy są przyczyną niepewności zasilania, dużych spadków napięć, dużej awaryjności oraz ograniczeń w dostawie mocy.

13.4. Gazownictwo

Gmina Golub-Dobrzyń nie posiada sieci gazowej. Mieszkańcy korzystają z gazu (propan - butan) dostarczanego w butlach. Obecnie żadna z miejscowości nie jest zgazyfikowana, natomiast ze względu na czynniki ekonomiczne oraz łatwość użytkowania, na potrzeby gospodarstw domowych powszechnie używa się gazu butlowego. Nie jest to stan korzystny, gdyż gaz jest jednym z tańszych i ekologicznych metod grzewczych, a jego wykorzystanie może się w znaczący sposób przyczynić do poprawy jakości powietrza na terenie gminy. Na terenie gminy projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 80 – Dn 700, wraz ze stacją redukcyjną. Projektowany gazociąg może stanowić źródło zasilania w gaz całego obszaru gminy.

Rysunek 19. Projektowany gazociąg na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

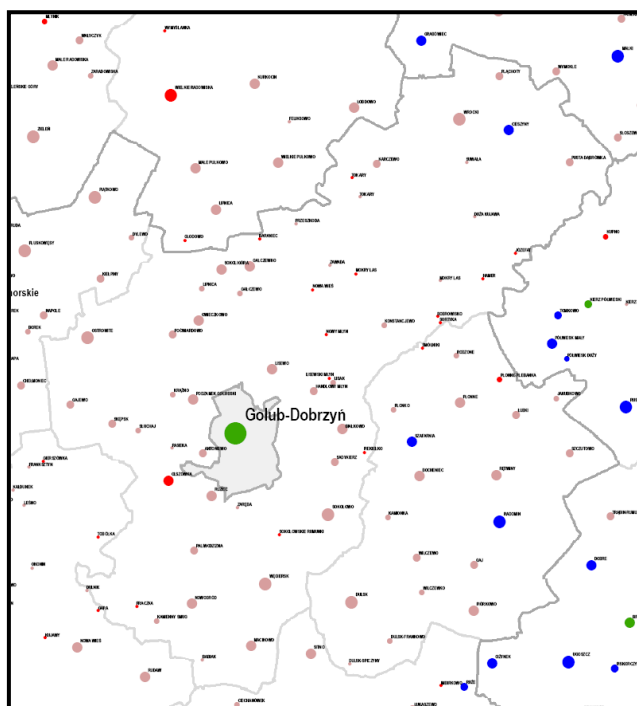

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

13.5. Ciepłownictwo

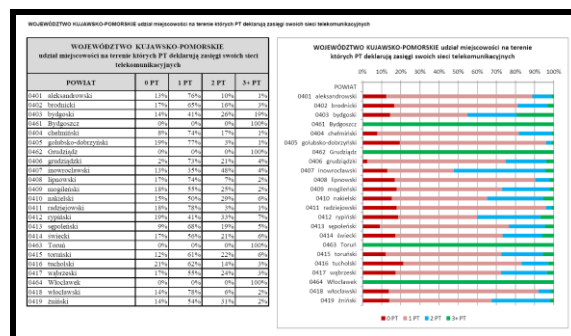
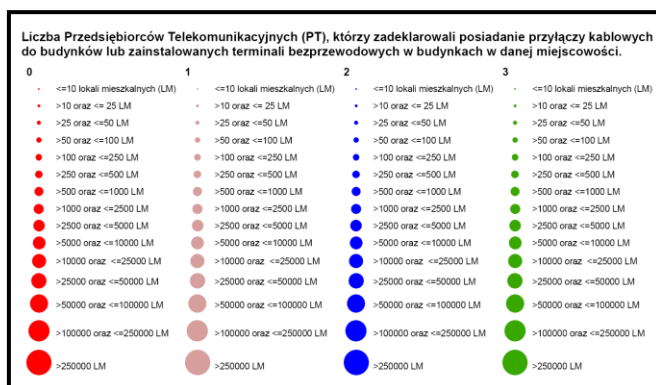
Obiekty użyteczności publicznej (urząd, szkoły, sklepy), jak również budownictwo wielorodzinne i jednorodzinne oraz obiekty przemysłowe ogrzewane są z lokalnych indywidualnych kotłowni opalanych głównie węglem. Na terenie gminy znajdują się lokalne systemy ciepłownicze zlokalizowane w zakładach. Kotłownie te ogrzewają głównie obiekty mieszkalne wielorodzinne oraz nieliczne obiekty produkcyjne i biurowe. Pozostałe obiekty mieszkalne i usługowe na terenie gminy posiadają lokalne własne urządzenia grzewcze o różnych źródłach zasilania (paliwa stałe, płynne, gazowe i elektryczność).

W okresie perspektywicznym nie przewiduje się na terenie gminy tworzenie nowych systemów ciepłowniczych, rozwój energetyki upatruje się na bazie urządzeń grzewczych lokalnych, własnych. Istotną zmianą jakościową winno być odchodzenie od zasilania kotłowni paliwami stałymi na rzecz paliw czystych dla środowiska jak: paliwa płynne, gaz, energia elektryczna, pompy ciepła itp.

13.6. Telekomunikacja

Głównym operatorem telefonii w gminie jest Telekomunikacja Polska S. A. Stan sieci napowietrznych i ziemnych w opinii operatora sieci uważany jest za dobry. Na terenie gminy Golub-Dobrzyń dostępne są wszystkie sieci telefonii komórkowej.

Z badań Urzędu Komunikacji Elektronicznej przeprowadzonych w 2010 roku wynika iż w powiecie golubsko-dobrzyńskim przedsiębiorcy telekomunikacyjni deklarują zasięg sieci w następujący sposób:

- 20% powierzchni powiatu bez pokrycia;
- ok. 85 % powierzchni pokrycia przez 1 przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;
- ok. 3 % powierzchni pokrycia przez 2 przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- ok. 2 % powierzchni pokrycia przez 3 i więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przedstawiony schemat opracowany przez UKE obrazuje liczbę przedsiębiorców telekomunikacyjnych posiadających przyłącze kablowe do budynków lub zainstalowanych terminali bezprzewodowych. Z przedstawionego wynika iż zdecydowana większość powierzchni gminy Golub-Dobrzyń obsługiwana jest przez jednego operatora. Tylko jedna miejscowość (Cieszyny) jest obecnie

obsługiwana przez dwóch operatorów. Wymienić należy również niewielkie miejscowości, które nie są obsługiwane przez żadnego operatora: Józefat, Hamer, Piekietko, Olszówka, Pracza.

Jak wynika z badań naukowych, ale również analiz dokumentacji sporządzanych na etapie lokalizacji i budowy - stacje bazowe telefonii komórkowej, przy prawidłowym zainstalowaniu i wprowadzeniu zabezpieczeń związanych z dostępem do anten, charakteryzują się bardzo małymi natężeniami pól elektromagnetycznych (EM). Anteny stacji bazowych instalowane są na wysokich wspornikach, tworząc w ten sposób strefy ochronne. Według danych literaturowych można podać, że np. bezpośrednio pod wieżą o wysokości 40 m, na której zainstalowano 3 zestawy anten (trzy sektory) maksymalna gęstość mocy emitowanej przez wszystkie trzy anteny (co możliwe jest tylko w teorii) wynosi $0,001 \text{ W/m}^2$ przy dopuszczalnej $0,1 \text{ W/m}^2$; można więc stwierdzić, że jakkolwiek wpływ tego pola na środowisko pod antenami jest zupełnie marginalny. Z badań prowadzonych przez służby pomiarowe Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2002, nie stwierdzono w województwie kujawsko - pomorskim (a tym samym na terenie miasta) przypadków przekroczeń norm dopuszczalnych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego.

W Golubiu-Dobrzynie w zasadzie nie występują lokalne uwarunkowania rozwojowe, z wyjątkiem konfliktów krajobrazowych i społecznych związanych z budową stacji bazowych telefonii komórkowej.

Budowa wież radiotelekomunikacyjnych ma niekorzystny wpływ na krajobraz, dlatego za pożądane należy uznać ograniczenie ilości tego typu nowych inwestycji na rzecz lokalizacji stacji bazowych na istniejących obiektach wysokich. Konieczne, nowe lokalizacje, powinna poprzedzać analiza wpływu na krajobraz. Problemy społeczne przy budowie stacji bazowych wynikają z obaw co do niekorzystnego wpływu promieniowania mikrofalowego na organizmy żywe.

Lokalizacje masztów radiotelekomunikacyjnych powinny być uwzględniane w planach miejscowych w miarę potrzeb, na podstawie zgłaszanych wniosków w toku sporządzania planu.

13.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń od 1995 r. funkcjonowało składowisko odpadów w Białkowie. Składowisko pełniło funkcję składowiska międzygminnego i obsługiwało trzy gminy: Golub-Dobrzyń, Miasto Golub-Dobrzyń i gminę Radomin.

System gromadzenia odpadów na terenie gminy Golub-Dobrzyń polega na umieszczaniu pojemników przy każdej posesji. Pojemniki rozmieszczone są proporcjonalnie w każdym sołectwie. Pojemniki opróżniane są w systemie 1raz/miesiąc.

Na ogólną ilość zwiezionych odpadów komunalnych składały się: odpady komunalne wytwarzane przez mieszkańców (odpady z gospodarstw domowych), odpady komunalne pochodzące z sektora gospodarczego (handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty, zakłady) oraz zebrane selektywnie surowce wtórne.

Tabela 51. Ilość odpadów komunalnych zwiezionych z terenu gminy Golub-Dobrzyń

ODPADY KOMUNALNE	2005	2006	2007	2008	2009
ogółem w tonach	679,70	949,51	1 016,95	909,56	1 148,87
z gospodarstw domowych w tonach	613,40	782,05	722,78	784,64	803,15
odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych	98,62	99,03	98,66	98,23	-
liczba budynków mieszkalnych objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych	-	-	-	-	1 757
liczba przedsiębiorstw odbierających odpady w badanym roku wg obszaru działalności	-	-	-	-	2

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Gminy Golub-Dobrzyń.

Z przedstawionych powyżej danych wynika iż liczba odpadów komunalnych dostarczanych na wysypisko w Białkowie stale rośnie od roku 2005, w 2009 wynosiła 1 148,87 ton odpadów. Jednocześnie aż ok. 99 % odpadów zostaje zdegradowanych.

Tabela 52. Charakterystyka składowiska odpadów Białkowo.

Lokalizacja składowiska	Wyposażenie składowiska /Infrastruktura techniczna	Pojemność niecki składowania[Mg]
Białkowo	Waga, sprzęt do ugniatania odpadów, boksy do segregacji odpadów, budynek do wstępnego przetwarzania surowców, piezometry badawcze szt. 3	59 906,7

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Gminy Golub-Dobrzyń.

Ponadto w miejscowości Sokołowo znajdował się mogilnik, który jest specjalnym rodzajem składowiska do przechowywania niebezpiecznych substancji. W 2010 roku został zlikwidowany, a teren poddano rekultywacji.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

14.1. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla krajowego i wojewódzkiego

14.1.1 Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

13.12.2011 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Koncepcji przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego celem jest strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią i zapewnieniu bezpieczeństwa, w tym powodziowego.

14.1.2 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003)

Uwarunkowania przyrodnicze:

- na terenie gminy występuje obszar chronionego krajobrazu „Obszaru Doliny Drwęcy”. Ponadto na terenie gminy występują pomniki przyrody i użytki ekologiczne;
- część Gminy Golub-Dobrzyń należy do obszarów zagrożonych erozją gleb;
- na terenie Gminy Golub-Dobrzyń występują zlewnie wymagające ochrony stanowiące źródło wody pitnej dla miasta;
- środkowa część gminy leży w granicach terenów zalewowych i powodziowych rzeki Drwęcy;
- rzekę Drwęce zaliczono do wód zanieczyszczonych ponad normę;

Uwarunkowania rozwoju rolnictwa:

- gminę Golub-Dobrzyń zakwalifikowano do obszarów o średnio korzystnych uwarunkowaniach przyrodniczych dla rozwoju rolnictwa;
- średnia długość trwania okresu wegetacji na obszarze gminy wynosi 210 dni, a średnie roczne sumy opadów poniżej 550 mm.

Uwarunkowania przyrodniczo – turystyczne:

- północna część gminy to obszary kulturowe regionu – historyczna Ziemia Chełmińska;

- ponadto do terenów atrakcyjnych turystycznie zaliczono dolinę rzeki Drwęcy , obszar o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, bogactwie dóbr kultury, o korzystnych warunkach klimatycznych dla wypoczynku letniego;
- w obszarze gminy występują obszary o koncentracji jezior (o powierzchni > 20 ha) o ponadnormatywnym stopniu zanieczyszczenia.

Uwarunkowania społeczno – demograficzne:

- gminę zakwalifikowano do obszaru problemowych województwa wyznaczonego na podstawie potencjału demograficznego obszarów wiejskich;
- gmina Golub-Dobrzyń należy do obszarów o bardzo niekorzystnym saldzie migracji;
- obszar o bardzo dużym udziale ludności wiejskiej utrzymujących się z zajęć rolniczych;
- wskaźniki:
 - wskaźnik gęstości zaludnienia gminy Golub-Dobrzyń jest niższy niż przeciętny na obszarach wiejskich województwa,
 - współczynnik feminizacji dla gminy wynosi 99 kobiet na 100 mężczyzn, średni wskaźnik dla województwa kujawsko – pomorskiego wynosi 106 kobiet na 100 mężczyzn,
 - na podobnym poziomie kształtuje się wskaźnik małżeństw na 1000 osób,
 - na podobnym poziomie zanotowano również wskaźnik urodzeń na 1000 osób,
 - przyrost naturalny dla gminy jest wyższy niż dla województwa kujawsko-pomorskiego;

Uwarunkowania gospodarcze:

- gmina zaliczona została do gmin o funkcji rolniczej w obszarach o przeciętnych lub niekorzystnych warunkach rozwoju rolnictwa;
- powiat w którym znajduje się gmina jest jednym z powiatów w których zarejestrowano najmniej firm;
- gmina należy do obszarów o najniższej wartości wskaźnika przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w porównaniu do innych obszarów województwa kujawsko – pomorskiego;
- teren gminy zaliczony jest do obszarów problemowych wyznaczonych na podstawie stanu przedsiębiorczości .

Uwarunkowania w zakresie dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej:

- drogi układu nadrzędnego i podstawowego zapewniają powiązania komunikacyjne z ośrodkami regionalnymi, subregionalnymi oraz wszystkich zurbanizowanych terenów;
- gmina położona jest w zasięgu istniejącej sieci gazociągów wysokociśnieniowych;
- Gmina Golub-Dobrzyń charakteryzuje wyższym stopniem wskaźnik osób korzystających

z wodociągów i kanalizacji niż województwo kujawsko-pomorskie;

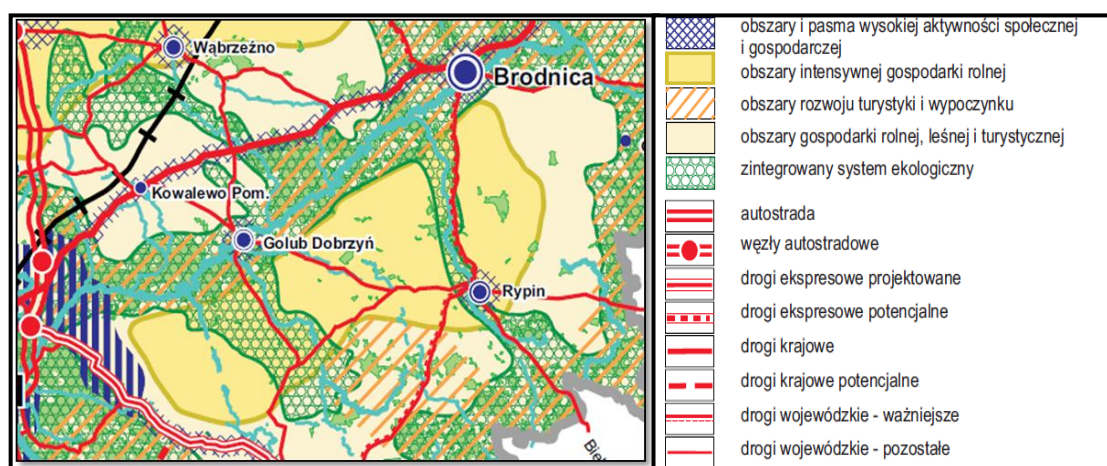
- przez obszar gminy przechodzi linia elektroenergetyczna WN 400 kV.

Koncepcja zagospodarowania przestrzennego

W planowanej strukturze przestrzennej gmina znalazła się w III wschodniej strefie polityki przestrzennej. Kierunki zagospodarowania obszar III strefy koncentrują się na: powiązaniu strefy ze stolicami województwa, rozwoju rolnictwa, przetwórstwa rolnego (w tym ekologicznego), rozwoju wypoczynku i rekreacji, a także agroturystyki. W strefie III ważne są działania na rzecz poprawy środowiska przyrodniczego i wyposażenia infrastrukturalnego tego niedoinwestowanego obszaru województwa.

Efektom kumulatywnym powinno być znaczne podniesienie jakości życia mieszkańców strefy i wyrównanie poziomu wyposażenia infrastrukturalnego.

Rysunek 20. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Koncepcja Zagospodarowania.

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Główne zasady zagospodarowania przestrzennego

- gospodarowanie z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, co pozwoli na prawidłowe funkcjonowanie systemów przyrodniczych;
- podporządkowanie działalności gospodarczej wymogom ochrony środowiska;
- zachowanie spójności przestrzennej najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów, stąd gmina objęta jest zintegrowanym systemem ekologicznym;
- zalesienie gruntów najsłabszych klas bonitacyjnych mało przydatnych dla gospodarki rolnej;
- zachowanie dziedzictwa kulturowego;
- zapewnienie pełnej obsługi mieszkańców przez wielofunkcyjny rozwój układu osadniczego;

- poprawa parametrów technicznych i użytkowych infrastruktury technicznej.

Ustalenia w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu

- tworzenie nowych rezerwatów przyrody i powiększanie istniejących;
- opracowanie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów i ich realizacja zgodnie z przyjętymi zasadami gospodarowania;
- ochrona terenów zalewowych zagrożonych powodzią, zwłaszcza w dolinie dolnej i środkowej Drwęcy;
- modernizacja systemów melioracyjnych;
- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska glebowego;
- ochrona zasobów wodnych, w tym:
 - utrzymanie jakości czystych wód jezior i cieków,
 - poprawa jakości zanieczyszczonych wód jezior i cieków,
- ograniczenie zabudowy, w szczególności na terenach zagrożonych powodzią;
- eliminację czynników degradacji i zanieczyszczania gleb;
- ochrona zasobów wodnych przez opracowanie spójnego, kompleksowego programu ochrony wód powierzchniowych, zwłaszcza jezior, przez obszarowymi zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, ze wskazaniem sposobów i metod tej ochrony;
- przestrzeganie reżimów ochronnych w strefie ochrony powierzchniowych ujęć wody Drwęcy;
- ochrona złóż surowców naturalnych przed nadmierną i nieracjonalną eksploatacją oraz niezwłoczną rekultywację złóż wyeksploatowanych;
- edukacja ekologiczna na terenach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu;
- ochronę obszarów o wysokich wartościach środowiskowa przyrodniczego i kulturowego doliny Drwęcy.

**Rysunek 21. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego –
Ochrona przyrody i krajobrazu oraz uwarunkowania rozwoju leśnictwa**

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Ustalenia w zakresie kierunków rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- tworzenie warunków do przekształceń struktury agrarnej m.in. w oparciu o obrót ziemią własności indywidualnych gospodarstw rolnych;
- intensywną produkcję rolną z równoczesną poprawą produktów rolnych i ich konkurencyjności na rynkach krajowych i zagranicznych;
- prowadzenie rolnictwa niekonwencjonalnego w oparciu o system obszarów chronionych;
- wprowadzanie przekształceń obszarów wiejskich w kierunku aktywizacji działalności pozarolniczych, na gruntach o niskiej produktywności rolniczej;
- aktywizacja działalności pozarolniczych przy tworzeniu korzystnych warunków prawnych, planistycznych, ekonomicznych do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i prowadzoną z zachowaniem ochrony gruntów rolnych wysokoprodukcyjnych przed zainwestowaniem;
- koncentrację i specjalizację produkcji rolnej ukierunkowanej na chów zwierząt gospodarskich.

Ustalenia w zakresie rozwoju funkcji turystycznej:

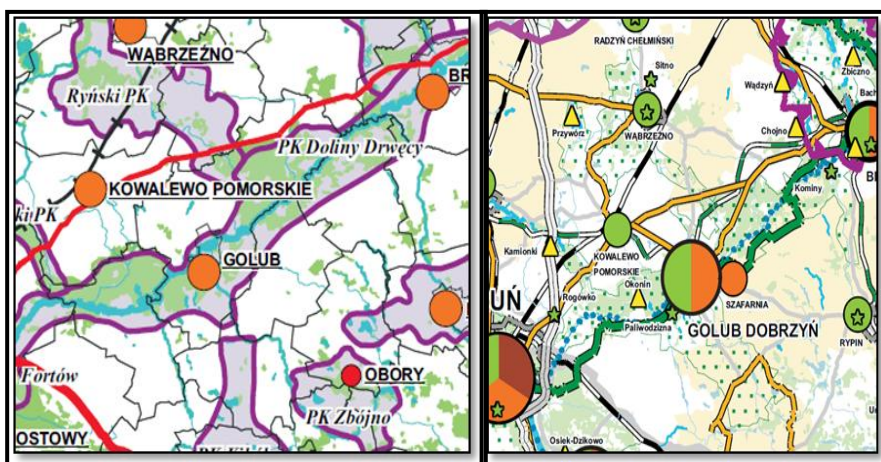
- większe wykorzystanie dla wypoczynku terenów nad jeziorami, poprzez ich zagospodarowanie turystyczne ogólnodostępne, o charakterze całorocznym i wysokim standardzie;
- promocję i szersze wykorzystanie specjalistycznych ofert turystycznych międzynarodowych spływów kajakowych Drwęcą;
- dalszy rozwój agroturyzmu na bazie istniejących siedlisk rolniczych;

- poprawa zagospodarowania istniejących szlaków w niezbędne urządzenia z zakresu ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej przy wykorzystaniu istniejących walorów krajobrazowych i zasobów kulturowych

Ustalenia w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej:

- wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko – parkowych;
- rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych;
- utworzenie parku kulturowego Doliny Drwęcy.

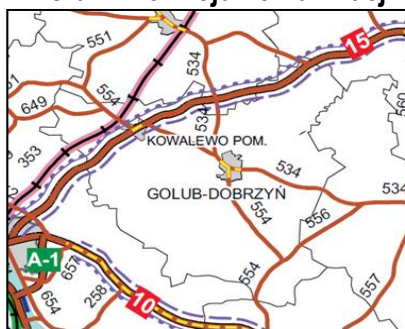
**Rysunek 22. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego –
Kierunki rozwoju funkcji turystycznej.**

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju komunikacji:

- przebudowa w parametrach klasy technicznej GP (główna ruchu przyspieszonego 2/2) drogi krajowej nr 15;
- przebudowa dróg wojewódzkiej nr 534;
- przebudowa dróg wojewódzkich do klasy technicznej G (główna) z budową obwodnicy miasta Golubia-Dobrzynia w ciągu drogi 554: Orzechowo - Sierakowo - Kowalewo Pomorskiego - Golub-Dobrzyń;
- przebudowa dróg powiatowych i gminnych oraz linii kolejowych o znaczenia regionalnego zapewniająca dostępność siedzib urzędu powiatu i gminy.

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju gospodarki wodno – ściekowej i odpadami:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej w obszarach wiejskich poprzez budowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnych dla miejscowości o zwartej zabudowie;
- realizacja przydomowych oczyszczalni w przypadku zabudowy rozproszonej;
- likwidacja mogiłników w gminie;
- tworzenie instrumentów prawnych i ekonomicznych zapewniających rozwój rynku surowców wtórnych;
- likwidacja dzikich wysypisk;
- eliminacja odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

Reasumując do zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego:

- zadania o znaczeniu krajowym:
 - zadanie nr 2 – ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
 - zadanie nr 3 – utworzenie sieci rezerwatów i parków kulturowych (według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na terenie gminy Golub-Dobrzyń proponuje się utworzenie Parku Kulturowego Doliny Drwęcy),
 - zadanie nr 12 – przebudowa drogi krajowej nr 15,
- zadania o znaczeniu wojewódzkim:
 - zadanie nr 40 – realizacja programu zwiększania lesistości i zadrzewień województwa kujawsko – pomorskiego w latach 2001-2020,
 - zadania nr 43 – utworzenie Parku Krajobrazowego Doliny Drwęcy,

- zadanie nr 46 – opracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody (na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajduje się rezerwat przyrody rzeki Drwęcy, dla którego ustanowiono plan ochrony na okres od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2028,
- zadanie nr 47 – zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i w dolinie Noteci (przez teren gminy Golub-Dobrzyń przechodzi korytarz ekologiczny Dolina Drwęcy – Dolina Dolnej Wisły Zachodni,
- zadanie nr 48 – modernizacja wadliwie funkcjonujących systemów melioracyjnych, w szczególności na Pojezierzu Chełmińsko – Dobrzyńskim i Kujawach,
- zadanie nr 49 – realizacja obiektów małej retencji wód, w szczególności w zlewniach: Noteci, Wełny, Orli, Kamionki, Sępolenki, Krówki, Osy, Lutryny, Rypienicy, Strugi Toruńskiej i Rużca,
- zadanie nr 51 – likwidacja wszystkich nieczynnych mogiłników niespełniających wymogów ochrony środowiska w gminach: Nakło, Aleksandrów Kujawski, Lubicz, Grudziądz, Lipno, Świekatowo, Kamień Krajeński, Dębowa Łąka, Kowalewo Pomorskie, Golub-Dobrzyń, Rypin, Szubin, Gąsawa, Dąbrowa Biskupia, Rogowo i Bytów (na terenie gminy Golub-Dobrzyń w miejscowości Sokołowo znajdował się nieczynny mogiłnik, który zlikwidowano, zaś teren poddano rekultywacji),
- zadanie nr 77 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 534,
- zadanie nr 94 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 554,
- zadanie nr 153 – przebudowa linii kolejowej nr 208,
- zadanie nr 175 – budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 mm relacji Wąbrzeźno – Brodnica,
- zadanie nr 194 – odbudowa jazu na Wawrzonce.

Trzeba jednakże zaznaczyć, że trwają prace nad zmianą planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, wszczęte uchwałą nr VII/91/07 z dnia 23 kwietnia 2007 roku.

14.1.3 Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W grudniu 2005 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020, która stanowi aktualizację Wizji Rozwoju do roku 2010. Utrzymany został cel nadrzędny strategii województwa kujawsko-pomorskiego z czerwca 2000 r., tj. poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Wśród trzech priorytetowych działań strategicznych wskazano cele strategiczne i cele operacyjne związane z obszarami wiejskimi oraz życiem ludności obszarów wiejskich. Do powyższych zadań szczególnie można zaliczyć:

Priorytetowy obszar działań 1. Rozwój nowoczesnej gospodarki.

- **Działanie 1.2.: Wzmacnianie konkurencyjności regionalnej gospodarki rolnej**
 - Cel operacyjny 1.2.1.: Wspieranie adaptacji gospodarstw rolnych do funkcjonowania we współczesnych rynkach rolnych,
 - Cel operacyjny 1.2.2.: Wzmacnianie konkurencyjności przetwórstwa rolno-spożywczego;
- **Działanie 1.3.: Promocja rozwoju turystyki**
 - Cel operacyjny 1.3.1. Promocja walorów i produktów turystycznych,
 - Cel operacyjny 1.3.2. Rozwój sektora usług turystycznych.

Priorytetowy obszar działań 2. Unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu.

- **Działanie 2.1.: Wspieranie rozwoju sieci osadniczej**
 - Cel operacyjny 2.1.2.: Rewitalizacja miast i wsi regionu;
- **Działanie 2.2. Rozwój infrastruktury technicznej**
 - Cel operacyjny 2.2.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu,
 - Cel operacyjny 2.2.2. Unowocześnienie układów transportowych wewnątrzregionalnych,
 - Cel operacyjny 2.2.4. Rozwój infrastruktury gospodarki wodnej;
- **Działanie 2.4. Rozwój infrastruktury społecznej**
 - Cel operacyjny 2.4.2. Kształtowanie sieci usług publicznych z punktu widzenia ich dostępności;
- **Działanie 2.5. Promocja dziedzictwa kulturowego**
 - Cel operacyjny 2.5.1. Zachowanie dziedzictwa kulturowego;
 - Cel operacyjny 2.5.2. Adaptacja dziedzictwa kulturowego do współczesnych potrzeb społecznych;
- **Działanie 2.6. Zachowanie i wzbogacanie zasobów środowiska przyrodniczego.**
 - Cel operacyjny 2.6.1. Utrwalanie, wzbogacanie systemu ekologicznego regionu
 - Cel operacyjny 2.6.2. Rewaloryzacja środowiska przyrodniczego

Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój zasobów ludzkich

- **Działanie 3.3.: Promocja zatrudnienie osób pozostających bez pracy lub zagrożonych jej utratą**
 - Cel operacyjny 3.3.1. Rozwój zatrudnienia osób bezrobotnych,

- Cel operacyjny 3.3.2.: Przeciwdziałanie bezrobociu osób zagrożonych utratą pracy w rolnictwie oraz sektorach mających problemy z dostosowaniem się do potrzeb rynku pracy.

14.1.4 Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Kujawsko-Pomorskim

Strategia Rozwoju Transportu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyznacza cele całego sektora transportu do 2015 roku. Do głównych zadań w zakresie ulepszenia transportu drogowego gminy Golub-Dobrzyń należy:

- modernizacja i przebudowa drogi krajowej nr 15;
- przebudowa dróg wojewódzkich nr 534, 548, 554.

14.1.5 Odpady komunalne na terenie województwa kujawsko – pomorskiego: Koncepcja Gospodarowania.

Przyjęte cele w gospodarce odpadami dla województwa kujawsko-pomorskiego są zgodne z wytycznymi krajowego planu gospodarki odpadami. W krajowym planie gospodarki odpadami komunalnymi 2010 przyjęto następujące cele:

- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych biodegradowalnych kierowanych na składowiska;
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- wyeliminowanie zjawiska, nielegalnego składowania odpadów.

Zgodnie z polskim i unijnym prawodawstwem w dziedzinie odpadów obowiązują następujące zasady postępowania z odpadami:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów;
- zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć;
- unieszkodliwienie odpadów (poza składowaniem);
- bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska składowanie odpadów, których nie da się z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne, poddać procesom odzysku lub unieszkodliwienia.

14.1.6 Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego 2010

Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko – pomorskiego 2010 jest podstawą działań o charakterze ekologicznym w woj. kujawsko-pomorskim. Jako podstawowy cel przyjmuje się zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego regionu w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności województwa. Realizacja tego celu jest możliwa tylko dzięki zasadom zrównoważonego rozwoju.

Podstawowymi priorytetami ochrony środowiska w województwie kujawsko-pomorskim są:

- dalsza poprawa jakości środowiska oraz likwidacja i minimalizacja bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców województwa;
- zrównoważone wykorzystanie bogactw naturalnych, w tym wody oraz energii, racjonalne gospodarowanie odpadami;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody;
- prowadzenie edukacji ekologicznej w celu podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców województwa;
- zapobieganie powstawaniu odpadów - warunkiem realizacji tego celu jest zmniejszenie materiałów i energochłonności produkcji (stosowanie czystych technologii), wykorzystywanie alternatywnych odnawialnych źródeł energii, stosowanie pełnego „cyklu życia” produktu (produkcji, transportu, opakowania, użytkowania, ewentualnego ponownego wykorzystania i unieszkodliwiania);
- objęcie wszystkich mieszkańców województwa zorganizowaną zbiórką odpadów i wyeliminowaniem niekontrolowanego wprowadzania odpadów do środowiska.

14.1.7 Krajowy Program Zwiększania Lesistości

Zwiększanie lesistości kraju jest jednym z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050.

Szczególną funkcją zalesień powinno być zatem odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności, a także estetycznych walorów krajobrazu. Ważnym zadaniem programu zalesień jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie we wspólny system najcenniejszych obszarów przyrodniczych. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień. Rozmiar zadań, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla

ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładu w gospodarce przestrzennej nadają temu problemowi wysoką rangę.

Celem rządowego programu zwiększania lesistości do roku 2020 jest zatem zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych.

Integralną częścią programu jest:

- przestrzenny model zwiększania lesistości (obejmujący ustalenie preferencji zalesieniowych gmin) oraz rozmiar zalesień w układzie kraju, województw i powiatów;
- założenia programów regionalnych i lokalnych;
- zadania dla administracji rządowej, władz samorządowych na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz dla gospodarki leśnej;
- harmonogram realizacji i aspekty ekonomiczne.

14.2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla powiatowego i lokalnego

14.2.1 Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego na lata 2004 – 2006 oraz 2007 - 2013

W Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego na lata 2004 – 2006 oraz 2007 – 2013 wskazano następujące uwarunkowania dotyczące gminy Golub-Dobrzyń:

- gmina Golub-Dobrzyń odznacza się wysokim wskaźnikiem lesistości -31,3%;
- na terenie gminy położony jest częściowo rezerwat „Rzeka Drwęca”, którego celem jest ochrona środowiska wodnego i ryb w niej bytujących w szczególności pstrąga, łososia, troci i certy;
- na obszarze gminy znajdują się obszar chronionego krajobrazu;
- gmina cechują się największą ilością pomników przyrody;
- posiada najwięcej miejsc noclegowych „całorocznych” ze wszystkich gmin powiatu;
- podobnie jak pozostałe gminy powiatu Golub-Dobrzyń nie posiada sieci gazowej i mieszkańcy tego terenu korzystają z gazu dostarczanego butlami;
- w miejscowości Białkowo gm. Golub-Dobrzyń znajdują się międzygminne składowisko odpadów;
- gęstość zaludnienia gminy wynosi 42 os/km² i jest znacznie niższa od średniej powiatowej 75 os/km².

W dokumencie wyszczególniono następujące zadania:

- przebudowa dróg powiatowych oraz nawierzchni dróg powiatowych;
- stworzenie warunków do dalszego rozwoju sieci dróg krajowych (droga krajowa nr 15);
- stworzenie warunków do rozwoju turystyki agroturystyki;
- intensyfikacja działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy;
- pozyskiwanie środków na aktywne formy walki z bezrobociem;
- modernizacja dotychczasowego zaplecza oświatowego (remonty klas i budynków szkolnych, remonty sal gimnastycznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej).

W kategorii obszarów o wysokich i znaczących walorach przyrodniczych, wymagających koncentracji działań ochronnych wytypowano obszar:

- doliny Drwęcy na całej długości w granicach powiatu, ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe (obszar chronionego krajobrazu);
- kompleks lasów na południe o Golubia-Dobrzynia oraz tereny w rejonie jeziora Grodno, Słupno, Plebanka ze względu na znaczenie dla rozwoju turystyki i rekreacji.

Głównymi celami strategicznymi w obszarze zadaniowym jakim jest turystyka są:

- funkcjonowanie turystyki w warunkach zrównoważonego rozwoju;
- ogólny wzrost gospodarczy w wyniku wzrostu ruchu turystycznego.

14.2.2 Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2007 – 2013

Generalnym celem strategicznym dla gminy powinno być:

Zapewnienie mieszkańcom gminy najlepszego środowiska życia i zamieszkiwania, dużej atrakcyjności inwestowania na terenie gminy oraz osiągnięcia sukcesu ekonomicznego społeczności lokalnej poprzez prowadzenie aktywnej polityki rozwoju przez władze samorządowe.

Główne cele strategiczne:

- podniesienie atrakcyjności lokalizacyjnej gminy dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych;
- stworzenie zróżnicowanej bazy ekonomicznej gminy;
- aktywizacja funkcji gospodarczych gminy;
- stworzenie nowych miejsc pracy;
- racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego;

- rozwój infrastruktury technicznej;
- podniesienie poziomu obsługi komunikacyjnej gminy;
- racjonalne gospodarowanie przestrzenią;
- minimalizowanie różnic w podstawowych warunkach życia i zamieszkiwania społeczności lokalnej.

Cele niższego rzędu:

- **SFERA SPOŁECZNA**

- Zmniejszenie bezrobocia (zwiększenie ilości miejsc pracy);
- Rozbudowa bazy szkolnej (izby lekcyjne, sale gimnastyczne, stołówki);
- Poprawa opieki medycznej;
- Lepsza organizacja czasu wolnego dla młodzieży;
- Poprawa estetyki obejść i ogólnego wyglądu wsi;
- Poprawa bazy mieszkaniowej.

- **SFERA GOSPODARCZA**

- Poprawa rentowności gospodarstw. Uszlachetnienie produkcji (przetworzenie);
- Stworzenie miejsc pracy;
- Rozwój turystyki i rekreacji;
- Wykorzystanie zasobów naturalnych, lasów i wód.

- **SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**

- Powstawanie dróg na odpowiednim poziomie;
- Oczyszczanie ścieków;
- Rozwój gazyfikacji;
- Poprawa stanu melioracji;
- Utylizacja odpadów;
- Uzyskanie terenów pod rozbudowę cmentarza;
- Poprawa stanu elektryfikacji.

- **SFERA EKOLOGII**

- Likwidacja negatywnego oddziaływania ścieków na środowisko;
- Ograniczenie emisji;
- Poprawa stosunków wodnych. Mała retencja;
- Zmniejszenie balastu odpadów na składowiskach;

- Poprawa estetyki wsi;
- Ograniczenie erozji gruntów.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001r. obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują:

- Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, tzn.:
 - tereny między wałem przeciwpowodziowym, a linią brzegu,
 - strefę wybrzeża morskiego,
 - strefę przepływów wzebrań powodziowych określoną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium określającego w szczególności granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią;
- Obszary potencjalnego zagrożenia powodzią, obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
 - przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego,
 - zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych,
 - zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących albo budowli ochronnych pasa technicznego.

Zgodnie z dostępnymi danymi opracowanymi poprzez RZGW w Gdańsku wyznaczono tereny zalewowe dla gminy Golub-Dobrzyń z zasięgiem 1% zagrożenia powodziowego (maksymalnego zasięgu wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia co 100 lat).

Wyznaczony zasięg wód powodziowych w gminie Golub-Dobrzyń opiera się na rzece Drwęcy. Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów.....	11
Tabela 2. Powierzchnia ewidencyjna i geodezyjna gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.	12
Tabela 3. Liczba ludności w sołectwach Gminy Golub-Dobrzyń.	15
Tabela 4. Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2004 – 2011.	25
Tabela 5. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2008 – 2011.	26
Tabela 6. Wykaz wybranych punktów dokumentacyjnych na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	32
Tabela 7. Złoża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń.....	40
Tabela 8. Obszary górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	43
Tabela 9. Tereny górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	44
Tabela 10. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej	47
Tabela 11. Gniazdowanie ptaków chronionych w rejonie działania Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń	49
Tabela 12. Struktura wielkościowa – liczba i udział gospodarstw wg klas wielkościowych	55
Tabela 13. Struktura wielkościowa - powierzchnia gruntów i udział gospodarstw wg klas wielkościowych.	56
Tabela 14. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów	57
Tabela 15. Kierunki produkcji roślinnej w gminie	58
Tabela 16. Kierunki produkcji zwierzęcej w gminie.	59
Tabela 17. Wyposażenie gospodarstw w gminie.....	60
Tabela 18. Powierzchnia budynków i budowli.	60
Tabela 19. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa	62
Tabela 20. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu w obrębie Konstancjewo i Leśno.	62
Tabela 21. Liczba i wielkość kompleksów leśnych	63
Tabela 22. Naturalne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie występujące na terenie Nadleśnictwa w gminie Golub-Dobrzyń.....	63
Tabela 23. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków	71
Tabela 24. Zabytki architektury i budownictwa oraz zabytkowych układów przestrzennych ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków	74
Tabela 25. Zabytkowe cmentarze ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków	79
Tabela 26. Nieruchome zabytki archeologiczne	81
Tabela 27. Zabytki architektury i budownictwa wskazane do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków	94
Tabela 28. Zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Golub-Dobrzyń	98
Tabela 29. Liczba ludności gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 - 2010.	99
Tabela 30. Ruch naturalny wg płci w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń	100
Tabela 31. Ludność wg grup wiekowych w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń.....	102
Tabela 32. Ruchy migracyjne latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń	102
Tabela 33. Rynek pracy w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001-2009.	105
Tabela 34. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010.	105
Tabela 35. Bezrobotni powiatu golubsko - dobrzyńskiego	106
Tabela 36. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2009.....	107
Tabela 37. Zasoby mieszkaniowe wg form własności.	107
Tabela 38. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub Dobrzyń wyposażone w instalacje na tle powiatu golubsko – dobrzyńskiego w 2009 r.....	108
	181

Tabela 39. Statystyka uczniów i absolwentów na terenie gminy Golub-Dobrzyń.....	109
Tabela 40. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów.	109
Tabela 41. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych.	114
Tabela 42. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD.	115
Tabela 43. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.....	121
Tabela 44. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń	129
Tabela 45. Użytki ekologiczne na terenie gminy	135
Tabela 46. Złoża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń.....	148
Tabela 47. Drogi powiatowe na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	152
Tabela 48. Długość dróg na terenie gminy.....	155
Tabela 49. Sieć wodociągowa na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	158
Tabela 50. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	159
Tabela 51. Ilość odpadów komunalnych zwiezionych z terenu gminy Golub-Dobrzyń.....	164
Tabela 52. Charakterystyka składowiska odpadów Białkowo.	164

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego.	11
Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.	12
Wykres 3. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w gminie Golub-Dobrzyń.....	56
Wykres 4. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów.....	58
Wykres 5. Gospodarstwa według wykształcenia osoby kierującej	61
Wykres 6. Ludność gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010.	99
Wykres 7. Ludność w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2003 i 2009 r.	100
Wykres 8. Przyrost naturalny w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010.	101
Wykres 9. Ludność wg grup wiekowych roku 2010 w gminie Golub – Dobrzyń.....	101
Wykres 10. Saldo migracji społeczeństwa w latach 2001 – 2010 w gminie Golub – Dobrzyń.....	103
Wykres 11. Struktura ludności wg grup ekonomicznych w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010	103
Wykres 12. Struktura płci w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010	104
Wykres 13. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010.....	106
Wykres 14. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń wg form własności.....	107
Wykres 15. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w powiecie golubsko-dobrzyński.....	116
Wykres 16. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.....	121

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego	9
Rysunek 2. Położenie gminy Golub-Dobrzyń na tle województwa Kujawsko – Pomorskiego.....	10
Rysunek 3. Sołectwa Gminy Golub-Dobrzyń.....	14
Rysunek 4. Jednostki fizyczno- geograficzne i typy krajobrazu wg Kondrackiego.	27

Rysunek 5. Gmina Golub-Dobrzyń na tle województwa i powiatu	28
Rysunek 6. Gmina na tle podziału Polski na regiony fizjograficzne wg Kondrackiego.	29
Rysunek 7. Lokalizacja ozu lisewskiego w okolicach miejscowości Lisewo	30
Rysunek 8. Wydajności potencjalne studni gminie Golub-Dobrzyń.....	38
Rysunek 9. Złoże w Olszówka I.....	41
Rysunek 10. Lokalizacja złoża Białkowo II	41
Rysunek 11. Lokalizacja złoża Macikowo.....	42
Rysunek 12. Lokalizacja złoża Olszówka	42
Rysunek 13. Lokalizacja złoża Pusta Dąbrówka I	43
Rysunek 14. Obszar i teren górniczy Podzamek Golubski I.....	43
Rysunek 15. Rozkład opadów na terenie województwa kujawsko – pomorskiego.....	45
Rysunek 16. Gmina Golub-Dobrzyń na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu	124
Rysunek 17. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001 na terenie Gminy Golub-Dobrzyń	125
Rysunek 18. Gmina i cały powiat golubsko-dobrzyński na tle zachodniej części	144
Rysunek 19. Projektowany gazociąg na terenie gminy Golub-Dobrzyń.	161
Rysunek 20. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Koncepcja Zagospodarowania.	167
Rysunek 21. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Ochrona przyrody i krajobrazu oraz uwarunkowania rozwoju leśnictwa.....	169
Rysunek 22. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kierunki rozwoju funkcji turystycznej.	170
Rysunek 23. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kierunki rozwoju komunikacji.	171

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Stawy rybne w okolicach m. Zawada i budowla piętrząca wodę w okolicy m. Handlowy Młyn)	36
Fotografia 2. Złoże w Olszówka I	40
Fotografia 3. Gniazdo bocianów w miejscowości Józefat.....	50
Fotografia 4. Maruna bezwonna	51
Fotografia 5. Marchew zwyczajna	51
Fotografia 6. Karłatek ryska.....	52
Fotografia 7. Świerzbica polna	52
Fotografia 8. Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem	80
Fotografia 9. Kościół p.w. św. Marcina i cmentarz przykościelny we Wrockach.....	80
Fotografia 10. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewko	133
Fotografia 11. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości Galczewko	134